Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

KOMMUNISTI

№ 2 (26) HELMIKUU 1927

SISÄLTÖ

Ilmestyy joka kuukauden puolivälissä

LENINGRAD
1927

Mikkola

SUOMENKIELISTÄ KIRJALLISUUTTA

Kustannusosuuskunta Kirjalta (os. Набережная Жореса, д. № 4, Ленинград ja гор. Петрозаводск, улица Ф. Энгельса, д. № 8). saatavana m.m. seuraavia julkaisuja:

	Hinta.
Lenin: Valtio ja vallankumous (uusi tarkist. painos)	—: 75
» : Marx ja marxilaisuus	—: 18
» : Uskonnosta	—: 35
» : Naisen vapauttamisesta	—: 25
» : Nuorisosta	—: 45
Abeshaus ja Protasov: Puoluetiedon kirja. Oppikirja kaup. supistettuja puoluekouluja varten	2: 25
Wolfson: Yhteiskuntaoppi . . . nid. 2: 70, sid.	3: —
Jaroslavski: Poliittisen tiedon kirja maaseutua varten I osa	1: 55
» » » » » : Sama II osa	1: 50
Wirganski: Nuorison poliittinen lukemisto	—: 75
Marx ja Engels: Kommunistinen Manifesti. Selityksillä varustanut Rjasanov	—: 60
XV Puoluekonferenssin alustuksia ja päätöksiä	—: 50
Tshugunov: Kyläneuvostojen työ	—: 65
Stalin: Lenin ja leninismi	—: 75
» : Leninismin kysymyksiin	—: 45
Jakovlev: Leninin elämä ja leninismi	—: 70
J. Latukka: Lenin suomalaisten muistelmissa	—: 35
A. Solenik: Neuvostorakenne	—: 80
Komu: Kumousvuosi	—: 30
NKP:n (b) säännöt	—: 20
Libedinski: Viikko (novelli)	—: 60
Béla Illés: Nikolai Shuhai (kertomus)	—: 45
Rikoslakien kokoelma	—: 75
Maalakien kokoelma	—: 65
Siviililakien kokoelma	1: 90
Metsälait	—: 20

Suuri valikoima poliittista kirjallisuutta, oppi- ja koulukirjoja

Kustannusosuuskunta Kirja

KOMMUNISTI

V. 1927 Helmikuu № 2 (26)

Yhdeksän Vuotta.

Kirj. sota-as. kansankomissaari K. Voroshilov.

SSSR:n punaiset aseelliset voimat ovat täyttäneet yhdeksännen vuotensa. Tuo vuosi elettiin kyllä rauhan tilassa, mutta siinä oli monta levotonta hetkeä, jotka uhkasivat katkaista rauhallisen rakennustyömme.

Asemamme Idässä. — Kaukaisessa Idässä pani Tshan Tso Lin provokatoorisilla esiintymisillään Itä-Kiinan rautatiellä monasti koetukselle SSSR:mme kärsivällisyyden. Valtiomme järkevä politiikka Kiinassa, yhä paranevat suhteet Japanin kanssa ja se, että Kantonin armeijan voitokas liikehtiminen pohjoiseen päin kiinnitti Tshan Tso Linin huomion, turvasi kuitenkin rauhan kuluneena vuonna neuvostovallan Kaukaisessa Idässä.

Pienet hankaukset SSSR:n ja Afganistanin välillä Urtu-Tugain saaren vuoksi poistettiin onnellisesti molemminpuolisilla myönnytyksillä ja siten täydellisesti palautettiin veljelliset suhteet Afganistanin kansan kanssa. SSSR:n suhteet Persiaan ovat edelleen pysyneet ystävällisinä, huolimatta kolmannen vallan yrityksistä saada nämä suhteet huononemaan. Neuvostovallan ja Turkin ystävyys niin ikään viime vuonna yhä lujittui.

Tilanne lännessä. — Onneksemme myöskin läntisellä rajallamme kävi viime vuonna kaikki hyvin. Useita kertoja leijailivat taivaanrannalla uhkaavat pilvet, mutta ne hajosivat sekä SSSR:n että rajamaiden työtätekevien yleiseksi tyydytykseksi.

Vietämme yhdeksättä vuosipäiväämme hetkellä, jolloin maamme kaikkien työtätekevien katseet kääntyvät Puna-armeijan puoleen. Kansainvälinen tilanne on aivan viime aikoina kehkeytynyt sellaiseksi, että meidän on täytynyt olla valveilla. Kiinan voitokas kumous, joka jyrkästi murtaa kapitalististen maiden ja siirto- ja puolsiirtomaiden välille vuoskymmenien kehittämät suhteet, ei ole voinut olla synnyttämättä kiukkuista vihaa niissä, joiden etupyyteille nyt annetaan ratkaiseva isku.

Tapahtumat Kiinassa ja neuvostovastainen kamppailu Englannissa. — Tuo kiukku heijastui Englannin ja SSSR:n suhteissa. Kivikovien konservatiivien (taantumuksellisten) järjen juoksun mukaan olemme me syypäitä jo siksi, että olemme olemassa tasaoikeudellisten kansojen federatsionina (liittona); olemme muka syypäitä siihen, että englantilaiset kapitalistit ovat menettäneet konsessionejaan Kiinassa. Olemme, näettekös, syypäitä siihen, että miljoonaiset joukot Kiinassa, kyllästyttyään nöyrästi alistumaan orjan asemaan, ovat aseistauneet europalaisilla hävityksen välineillä ja karkoittavat nyt maastaan ulkomaiset ja kotimaiset väkivallan tekijät ja riistäjät. Birkenheadien ja Locker-Lampsonien mielestä olemme tehneet kuolemansynnin kun emme ole käsiämme taputtaneet sille että Englannin hallitus on lähettänyt jalkaväki-brigadeja, lentokoneita ja risteilijöitä Kiinaa »rauhottamaan». Meitä syytetään myös siitä että eräitä neuvostomaan kansalaisia on osallisina Kiinan vallankumouksessa. Konservatiivit eivät tahdo mitenkään ymmärtää että nyt he niittävät sitä mitä itse ovat omin käsin vuoskymmenien ajan Kiinassa kylväneet.

Koko Europan porvarillinen lehdistö vakuuttaa, että vanhat väkivaltametodit ovat käyneet kelvottomiksi suhteessa Kiinan kansaan. Että Englanti on lähettä-

nyt armeijan sotaretkelle Kiinaan, se on tosiasia, jonka ovat tuominneet Englannin yhteiskunnan edistyneimmät kerrokset, eritoten työväenluokka. Tuota sotapolitiikkaa vastaan on asettunut myöskin huomattava osa Englannin kaukonäköisemmästä porvaristosta. Selvää on että meidän täytyy jyrkästi torjua häikäilemättömien taantumuksellisten parjaussyytökset että me muka sekaannumme Kiinan sisäisiin asioihin. Enemmän kuin Englannin hallitus ei meidänkään hallitus voi estää yksityisiä kansalaisiaan palvelemasta Kiinassa ja Kiinan sotaväessä. Sillä eihän ole kenellekään salaisuus se, että Tsan Tso Linin armeijoissa on ulkolaisia instruoijia ja kokonaisia sotaväkiosastoja (Setton, Netshajevin brigadi).

Kamppailu neuvostovaltaa vastaan Englannissa ei ole voinut mennä jälkeä jättämättä. Tuollaisten esiintymisten vaikutus leviää joka suunnalle aivan kuin aallot veteen heitetyn kiven jälkeen. Suotta ei berliniläisessä lehdessä »Acht-Uhr Abend-Bladt» julaistu europalaisen pasifismin johtajan, kreivi Kudendorff-Kalergin artikkelia, jossa sanotaan, että maailma on nyt joutunut anglo-saksien ja neuvostomaalaisten julman taistelun vaiheeseen, anglo-saksit, niinkuin kreivi olettaa, yrittävät saada Venäjän saarretuksi, antautumaan ja alistumaan taloudellisesti siirtomaaksi. Kansain Liitto on kirjoittajan mielipiteen mukaan vain välikappale Englannin aikeita toteutettaessa. Tuo porvarillisen pasifistin lausunto on varsin kuvaava todiste Englannin konservatiivisen hallituksen politiikan suunnasta.

N e u v o s t o-U k r a i n a a j a V a l k o-V e n ä j ä ä u h k a a v a v a a r a. — Puolan virallisen ja yleisen lehdistön palstoilla propageerataan avoimesti, erilaisilla makupaloilla höystäen, aatosta että Neuvosto-Ukraina ja Neuvosto-Valkovenäjä on lohkaistava SSSR:stä. Puolan hallituksen puolvirallinen äänenkannattaja »Golos Pravdi» (29/I. 1927) kertoo yksityiskohtaisesti Ukrainan vastavallankumouksellisten Parisissa pitämästä kokouksesta, jossa muuan kenraali Salski selosteli, kuinka ukrainalaiset emigrantit, Puolaan nojaten, ovat valmiit millä hetkellä tahansa alkamaan taistelun SSSR:ää vastaan, sillä, kuten hän luulee, »n y k y i n e n M o s k o v a e i o l e v a l m i s t a u t u n u t s o t a a n». Ja mielenkiintoisinta se, että puolalainen virallinen lehti kertoo tämän myötämielisenä asialle, vieläpä toisessa paikassa lehden päätoimittaja kaunopuheisesti kuvailee kuinka Puola v. 1920 »vapautti» Ukrainan. Siinä tosiasioita, joita emme ole oikeutetut sivuuttamaan. Nämä tosiasiat, samoin kuin monet muut hallussamme olevat tosiasiat ovat todisteina väsymättömästä valmistaumisesta hyökkäykseen, jota meitä vastaan puuhaavat useat valtiot.

Mutta menneet ovat ne ajat, jolloin imperialistisen ja kansalaissodan kokenut maa oli syösty hirvittävän nälän kouriin, jolloin se oli voimaton ja ehtynyt. Herrat kenraalit Salskit ja Locker-Lampsonit sekä heidän veroisensa voivat nyt arvioida maamme puolustuskyvyn niinkuin heitä haluttaa, mutta me voimme varmuudella sanoa, että hyökkäämään emme kyllä ole valmiit (sillä siihen emme milloinkaan ole valmistauneetkaan), mutta hyökkääjille annamme tarpeellisen ja tuntuvan iskun takaisin.

E r i p u r a i s u u s s u u r v a l t o j e n k e s k e n. — Kansainvälinen tilanne on nyt perin mutkikas. Ristiriidat lännen valtioiden välillä ovat niin moninaiset ja syvät, että vimmaisimpiakin naapureitamme estellään toteuttamasta verisiä aikeitaan.

Hiljattain lähettivät Yhdysvallat suurvalloille ulkoisesti kovin pasifistisen nootin, n.s. kevyiden merivoimien (risteilijäin, torpedoveneiden, vedenalaisten jne) rakentamisen rajoittamisesta. Tuo nootti herätti vastalauseiden myrskyn suurvaltojen keskuudessa. Jos Coolidgen ehdotus olisi tullut hyväksytyksi olisi se tiennyt Ranskan ja Italian lopullista työntämistä toisarvoisten merivaltojen joukkoon, se olisi antanut Yhdysvalloille epäämättömän ylivoiman Englantiin verraten ja erikoisesti heikentänyt Japanin asemaa. Tuollaiset ristiriidat vaikeuttavat yhteisrintaman luomista neuvostojen maata vastaan.

P u n a-a r m e i j a n k e h i t y k s e n n e l j ä v a i h e t t a. — Kehkeytynyt

kansainvälinen tilanne vaatii edelleenkin työtätekevien joukkojen tarkkaa huomiota valtiomme puolustuskysymyksiin. Puna-armeijan vuosipäivänä teemme perinnäistavan mukaan yhteenvedon sotilaallisesta rakennustyöstämme.

Puna-armeijan kehitys jakaantuu kolmeen vaiheeseen. Ensimäisenä kolmivuotiskautena (1918—1920) rakensimme taistelutanterilla punaisia aseellisia voimia, käyden julmaa taistelua imperialistien interventsionia ja oman maan vastavallankumousta vastaan, ja äärimmilleen voimat jännittämällä opimme voiton taidon ja voitimme. Seuraavien kolmen vuoden aikana (1921—1923) meidän täytyi elää armeijan demobilisoinnin kova aika, siirtää armeija rauhan kannalle maan koko talouselimistön ollessa rappiolla. Nälkä ja köyhyys heijastuivat kipeästi Puna-armeijan elämässä. Miesmäärältään tavattoman suuresta Puna-armeijasta tuli rauhan oloissa kankea, heikentyvä elimistö. Tarvittiin puolueen ja työväenluokan sankarilliset ponnistukset jotta kansalaissodan aikana hankitut taistelutottumukset ja organisatooriset periaatteet saatiin säilytetyiksi ja niistä tehdyksi punaisten sotavoimien jatkuvan kehityksen perusta. Ja vihdoin seuraava kolmivuotiskausi (1924—1927) on laajojen sotilasreformien ja aseellisten voimien koko rakennustyön perinpohjaisen uudestijärjestelyn aikaa. Alkaen keskushallinnosta aina joukko-osastoihin saakka — kaikki on organisatoorisesti tarkistettu, rekonstruoitu, yksinkertaistutettu ja parannettu. Keskuksissa ja paikkakunnilla on tarkoin jaoteltu toiminnot eri hallintoelimien välillä; luotu esikunta ja päähallinto sekä tarkastuskoneisto, poistettu koko joukko aikaisemmin itsenäisiä elimiä; löydetty ja täydennetty armeijan komplektoimis-menetelmät, ratkaistu päällikkökunnan valmentamiskysymys, parannettu puna-armeijalaisten opettamistapoja ja taistelukasvatusta. Territoriaali-järjestelmän kysymykset ovat saaneet lopullisen selvityksen, minkä huolellisesti tutkitut kokemukset ovat vahvistaneet; eri joukkolajien uuden organisatsionin metodit kuin myös ryhmätaktiikan metodit ovat lopullisesti vakaantuneet armeijamme rakennustyössä. Ratkaistu on kysymys nuoremman päällikkökunnan kaadereista (runkojoukoista), huomattavassa määrin ratkaistu kysymys komentajakunnan, poliittisen ja hallinnollis-taloudellisen henkilökunnan aineellisesta asemasta jne.

Nyt olemme astumassa neljänteen kolmivuotiskauteen. Edessä ovat valtiomme puolustuksen jatkuvan täydentämisen tehtävät. Jos edessä olevan kolmivuoden aikana rauha on seuralaisenamme, niin emme epäile että aseelliset voimamme saavat sellaisen täydellisyyden, joka takaa maamme talouden ja kulttuurin rauhallisen sosialistisen kehityksen moniksi vuosiksi. Jos taas edessä olevana kolmivuotena osaksemme tulevat veriset koettelemukset, niin puna-armeijamme ja punainen laivastomme tulevat terässeinänä katkaisemaan vihollisiltamme tien rakentuvan sosialismin maahan.

S a a v u t u k s e m m e k u l u n e e n v u o d e n a i k a n a. — Vaikea on lyhyessä artikkelissa esittää kaikki ne kysymykset, jotka Puna-armeija on ratkaissut kuluneen vuoden aikana. Täytyy pysähtyä vain tärkeimpiin niistä. Kuluneena vuonna saatiin suuressa määrin säännöstellyksi henkilökysymys Puna-armeijassa. Päällikkökuntaa supistettiin enemmän kuin 16.000 henkilöllä, ja siten ratkaistiin yksi tärkeimmistä organisatoorisista kysymyksistä — saimme päällikkökunnan lukumäärän kutakuinkin rivimiehistön määrää vastaavaksi. Samaan aikaan lopullisesti tarkistimme territoriaali-divisiaimme taistelukuntoisuuden ja otimme selville ne potentsialiset mahdollisuudet, jotka sisältyvät miliisijärjestelmän luonteeseen, organisatsioniin ja rakenteeseen. Joukko-osastojen taisteluvalmennuksessa on meillä niin ikään aika suuria tuloksia. Aikaisemmin olemme merkinneet saavutukset alimpien joukko-osastojen (komppaniain, eskadroonien) opetuksessa sekä puutteet yleisessä sotavalmennuksessa. Kuluneena vuonna on tämä puute suuressa määrin tullut poistetuksi. Viime vuoden syysmanööverit, tuo sotajoukkojen ja sotapäälliköiden tiukka koe, näyttivät suuria tuloksia yleisen sotavalmennuksen alalla. Päättyneenä vuonna tehtiin sotilasbudjetissa supistus keskuskoneiston ylläpito-menois-

sa; suuresti supistettiin budjetin n.s. kulutusosaa; parannettiin itse sotilasbudjetin rakennetta ja tiukennettiin budjettikuria; sitäpaitsi onnistuimme huomattavasti lisäämään varoja puolustuksen aineellisen puolen turvaamiseen; sotatekniikan kaikkien alojen kysymykset kuvastuivat niin ikään viime vuoden toimenpiteissä; meri- ja ilmalaivastoa vahvistettiin edelleen teknillisesti, ja myös organisatoorisesti henkilökuntansa puolesta. Punaisella ratsuväellä on runkojoukkojensa ohella myös territoriaalidivisiansa, jotka kaikin puolin kasvavat ja kehittyvät terveeseen suuntaan. Tiukan talouskomennon kysymyksiin on Puna-armeija kiinnittänyt suurta huomiota ja saavuttanut tuntuvia tuloksia. Astuttuaan mahdollisimman suuren säästäväisyyden kannalle niihin varoihin nähden, jotka valtio myöntää aseellisten voimien yllä pitämiseen, jo paljon aikaisemmin kuin tunnussana »tiukka talouskomento» julistettiinkaan, tulee Puna-armeija tässä suhteessa edelleenkin astumaan yhtä jalkaa kaikkien valtion elinten kanssa pyrkien säästäväisesti ja järkiperäisesti käyttämään jokaisen valtion kassasta saamansa kopeekan.

Viime vuoden aikana saimme suuria tuloksia sotateollisuuden alalla. Laadullisesti ovat tuotteet melkein yhtä hyviä kuin ennen sotaa. Tänä vuonna ryhdytään tehtaan hintoja järjestelmällisesti alentamaan. Jotain on tehty myös sotateollisuuden yleensä parantamiseksi: yhtenäisen sotateollisuushallinnon kankea koneisto on jaettu eri trustien kesken; sotilasvirastojen teollisuudelle yleensä esittämien vaatimuksien täyttäminen on organisatoorisesti keskitetty Korkeimman kansantalousneuvoston erikoiseen hallintoon. Sotateollisuuden kipeä kohta on yhä edelleen se, että sotatarvetilauksia ei suoriteta aikanaan. Tämän vuoden täytyy tälläkin alalla tuoda täysi tervehtyminen.

Armeijan puoluejärjestö on suuresti kasvanut. Erikoisen nopeasti kasvoi nuorisoliitto, ja puoluejärjestöjen ja nuorisojärjestöjen keskinäissuhteet ovat normaalit, terveet. Puna-armeija ei puna-armeijalaiselle ole pelkkä taistelujärjestö, vaan se on myöskin koulu, jossa he saavat perustavan poliittisen kasvatuksen, jossa heistä tehdään neuvostojen maan tietoisia kansalaisia, jossa heidät opetetaan ymmärtämään ei ainoastaan Puna-armeijaa, vaan myös koko työväenluokan tehtävät koko maailman työtätekevien suhteen. Osoituksena siitä, että luja on puoluejärjestö aseellisten voimien riveissä, oli viimeinen väittely puolueen sisällä. Puna-armeijan koko puoluejärjestö voimakkaana, yhtenäisenä, oli puolueemme Keskuskomitean puolella, esikuvana tosi puolueväen järjestyneisyydestä, leniniläisestä tietoisuudesta, osottaen ymmärtävänsä asemansa korkean vastuunalaisuuden. Väittely ei horjuttanut kommunaari-soturien leniniläisiä rivejä.

Vihollisemme näkevät mielellään Puna-armeijamme olevan teknillisessä suhteessa heikosti varustettuna. He luulevat että senvuoksi meidän taistelukykymme on vähäinen, jopa että olemme melkein aseettomat. Mutta hehän samalla väittävät sitäkin, että meidän taloutemme rappeutuu, että työväenluokan ja talonpoikaiston välillä ei ole kunnon sopua, että näiden luokkien, jotka ratkaisevat kumouksen kohtalon, välit ovat rikki. Antaapa heidän lohdutella itseään! Me kuitenkin tiedämme, että maamme, joka vielä kymmenen vuotta sitten oli raa'an, barbaarisen itsevaltiuden alla, nyt jo sijoittaa yli miljaardin uuden teollisuuden rakentamiseen ja lisäksi suuret summat talouteen yleensä, että SSSR:n kehitys on nopeampaa kuin minkään muun maan, niin korkealla kuin ne taloudellisessa ja kulttuurisessa suhteessa ovatkin.

Europan ja muiden maanosien valtiot kulkevat kohti mullistuksia, kukin kohden omaa lokakuutaan: meidän maa, suuren lokakuun synnyttämä maa kehittyy, lujittuu vuosi vuodelta kaikissa suhteissa, tulee yhä voimakkaammaksi, yhä kulttuurisemmaksi, yhä mahtavammaksi.

Maamme teollistuttaminen on merkki nuoren sosialistisen valtion voimakkaasta kasvusta maapallon maa-alan kuudennella osalla. Neuvostojen maan aseelliset voimat kasvavat yhdessä koko valtion kasvun kanssa; ei saa unohtaa, että sotatekniikka on riippuvainen koko taloudestamme: se voi muodostaa puolustuksen vankan aineellisen pohjan vain siinä ta-

pauksessa, että sen juuret ovat syvällä kotimaisessa teollisuudessa. Tietysti voitaisiin ostaa aseita, lentokoneita ja tankkeja ulkomailta, mutta nykyisessä sodassa ei siten saataisi ratkaisevaa ylivoimaa mikäli ei turvata kuluvien teknillisten osien ajoissa saannin mahdollisuutta. Ja toisaalta, sotatekniikan kehityksessä on tavattoman suuri merkitys konstruoimistyöllä. Meidän oloissa on konstruoijan määrittelemästä standartista joukkotuotantoon siirtyminen hyvin vaikea ja mutkikas tehtävä. Voimme nyt kylläkin sanoa, että tästäkin tehtävästä alamme selviytyä. Ja jos maamme teknillisten voimien jatkuva kasvu antaa meille takeen siitä, että Puna-armeijan taisteluvoima tulee turvatuksi ja lujittuu, niin konstruoimistyömme laajentuminen saa meidät varmasti vakuutetuiksi siitä, että tuotantomme yhtä mittaa täydellistyy myöskin laadullisessa suhteessa. Tykistössä olemme saaneet varmat tulokset ampumamatkan pitenemisen alalla. Sitäpaitsi on meillä erinomaisia automaattisen kiväärin konstruktsioita. Erikoisesti on merkille pantava pienkaliiberisen kiväärin konstruktsio, jonka joukkotuotanto lähivuosina antaa voimakkaan sysäyksen ampumaurheilun kehitykselle. Ilmailun alalla niin ikään olemme saavuttaneet aika hyviä tuloksia oman lentokone- ja moottorituotannon alalla. Kemiallisen tuotannon alalla olemme ratkaisseet erään tärkeimmistä kysymyksistä: konstruoineet omat nykyaikaiset vastakaasut.

Päällikkökunnan ja poliittisen henkilökunnan taisteluvalmennus on yleensä yhtä korkealla tasolla kuin upseerien valmennus kapitalistimaiden armeijoissa. Mutta poliittisessa ja moraalisessa suhteessa on meidän päällikkökuntamme ehdottomasti kaikkien europalaisten armeijain päällikkökuntain yläpuolella, sillä meidän päällikkökunta on samaa lihaa ja verta kuin maamme työväki ja talonpoikaisto. Ajattelemme samoin kuin sotilasauktoriteetitkin, että taistelutantereella voitto riippuu suuressa määrin poliittisista ja moraalisista tekijöistä. Jos näin on (ja näin epäilemättä on), niin Puna-armeijamme on ollut, on ja päivä päivältä yhä enemmän tulee olemaan voima, joka lyö takaisin kaikki armeijat, olipa niiden varustus millainen tahansa ja niiden taisteluvalmennus kuinka korkea tahansa.

Puna-armeija SSSR:n vartijana. — Puna-armeija astuu kymmenenteen ikävuoteensa hetkellä jolloin ilmassa on sähköä. Neuvostohallituksen rauhanpolitiikka, maailman proletariaatin väsymätön valppaus ja Puna-armeijan järjestyneisyys ja voima ovat kuitenkin suurena takeena siitä, että heräävät kansainväliset kysymykset tulevat rauhallista tietä ratkaistuiksi.

Mutta jos sotakin syttyisi, ei neuvostojen maan sotavoimia yllätetä.

SSSR:n punaiset aseelliset voimat tulevat kymmenentenä vuotenaan entisellä sitkeydellä ja tarmolla jatkamaan taisteluvalmennuksensa täydellistämistä, rivisoturien ja päällikkökunnan poliittisen tietoisuuden täydentämistä, pyrkien yhä läheisempään veljelliseen yhteyteen maamme kaikkien työtätekevien kanssa, ja samoin kuin tähänkin asti valppaina seisomaan maamme suuren sosialistisen rakennustyön vartijoina.

„Kuten yksityiselämässä tehdään ero sen välillä, mitä joku ihminen itsestään ajattelee, ja sen mitä hän todella on ja tekee, niin täytyy vielä enemmän historiallisissa taisteluissa erottaa puolueiden fraasit ja kuvitelmat niiden todellisesta elimistöstä ja niiden todellisista etuharrastuksista, niiden kuvitelmat niiden todellisuudesta“.

Marx.

Leninismi ja proletaarisen kumouksen rakennuskausi.

Kirj. N. Buharin.

Kumouksellisen marxilaisuuden perusta on materialistinen kumouksellinen dialektiikka, jonka päävaatimuksia on vaatimus, että jokaista ihmisyhteiskunnan historiallisen kehityksen vaihetta pitää tarkastaa konkreettisissa erikoisuuksissaan, erikoisissa piirteissään. Nämä erikoiset, erottavat, vain käsiteltävänä olevalle historialliselle ajalle ominaiset piirteet ne muodostavat n.s. ajan »olemuksen», eli tavanomaisella, vulgaaris-idealistisella kielellä sanottuna ajan »hengen». Marxilaisuus onkin voittamaton tieteellinen rakennnus juuri sentähden, että se ei ole »dogmi», s.o. ei ole kangistunut kokoelma valmiita väite lauselmia ja valmiita reseptejä, jotka eivät tunne mitään liikunnan, kehityksen, mullistuksen lakeja, maailman historian kulun jyrkän, perinpohjaisen, joskus katastrofisen muutoksen lakeja. Marxilaisuus on elävän tiedon metodi, joka ennen kaikkea arvioi juuri nämä muutokset; se on kaikkein herkin tietämisen väline. Konkreettisen analyysi on senvuoksi kaiken marxilaisen yleistämisen ehdoton edellytys, jolle on elimellisesti vieras, joka syvästi vihaa leikittelyä sormista imetyillä »määritelmillä», »definitsioneilla», elottomilla »luokitteluilla», »sheemoilla» jne., joita porvarillisen tieteen edustajain paksut teokset ovat täynnään. Tämä ei suinkaan merkitse sitä, että marxilaisuus vieroisi yleistämistä. Päinvastoin: se on yleistävän tieteellisen ajatuksen korkein oleellistuma. Mutta sen yleistykset eivät ole elottomia »tyhjiä» abstraktsioneja, vaan ne ovat tiivistettyä elämää, historiallisen prosessin »mehu».

Juuri marxilaisuushan ymmärsi, teoreettisesti »hoksasi» itsensä kapitalismin liikkuvan inhimillisen yhteiskunnan erikoiseksi muodoksi. Nyt puhuvat »kapitalismista» kaikki, sekä sen puolustajat että sen vastustajat. Mutta ei pidä unohtaa, että oli aika jolloin porvarillisen tieteen edustajat tekivät pilaa termistä »kapitalismi», käsitteestä »luokat» jne. Ja vasta historiallisen kehityksen kulku, joka täydelleen vahvisti Marxin opin, »takoi dialektiikkaa» hyvin moniin porvarillisiinkin »kalloihin».

Aivan samoin sai marxilaisilta selvityksensä imperialismi kapitalismin erikoisena muotona, joka on tavattomasti kärjistänyt kaikkia kapitalistisen tuotantotavan sisäisiä ristiriitoja. Ja leninismi oli se edelleen kehitetty ja rikastutettu marxilaisuus, joka teoreettisesti käsitti ja selvitti imperialistisen kapitalismin erikoiset piirteet, piirteet jotka kärjistävät kapitalistiset ristiriidat äärimmilleen, piirteet jotka ajavat historiallista prosessia kohden katastrofeja, joista syntyy uusi yhteiskuntajärjestelmä. Kuvaavaa se, että ei-leniniläiset, jotka pääsivät niin pitkälle että olivat arvioimaisillaan imperialismin erikoiseksi kehitysvaiheeksi, pysähtyivät puolitiehen ja sitten lähtivät suin päin laukkaamaan takaisin. Niinpä esim. Hilferding'istä, joka päätti »Finanssi-pääomansa» ennustamalla »jättimäistä yhteentörmäystä», jossa »finanssi-pääoman herruus muuttuu proletariaatin diktatuuriksi», tuli lyhyessä ajassa Kansain Liiton propageeraaja ja ylistäjä, joka pakeni proletariaatin diktatuuria kuin ruttoa.

»Se mikä häämötti vain kaukaisissa unelmissa, on tullut todellisuudeksi ruudin savussa ja tykkien jyskeessä... Miksi kieroon, kuin säikähtynyt jänis metsässä vinosilmin pälyilette? Miksi ette jo riennä tapahtumain pyörteeseen, juopumaan myrskystä, ihmeellisen valtavasta? Ja miksi menneisyyteen niin kaipaillen katselette kun johonkin luvattuun maahan?»

Näin kirjoitti, intelligenssiin vedoten, Valerii Brjusov, yksi Venäjän suurimmista runoilijoista. Mutta puolmarxilaiset intelligentit eivät vain paljastaneet »metsässä säikähtäneen jäniksen» ominaisuuksiaan, vaan niistä tuli suuren luokan varsinaisia pettäjiä, kun se ryhtyi suurimpaan historialliseen taisteluun. Ja

vain leninismi asetti — sekä teoreettisesti että käytännöllisesti — kysymyksen imperialismin muuttumisesta proletariaatin diktatuuriksi, kysymyksen monopolistisen kapitalismin kauden »kasvamisesta» sosialististen vallankumouksien kaudeksi.

Mutta aikamme historia on jo kyntänyt syvemmän vaon. Se on synnyttänyt proletariaatin diktatuurin valtavan suuressa maassa, lujittanut tämän diktatuurin, vienyt »myönteisen» sosialistisen rakennustyön prosessiin. Historiassa on tuskin vielä ollut suurempaa rajapyykkiä kuin on se historiallinen rajapyykki, mikä pystytettiin lokakuun kumouksen barrikaadeilla 1917. Jos tämä historiallisesti aivan poikkeuksellisen tärkeä tosiasia suuressa määrin muutti koko kansainvälisen tilanteen, rikkoi maailmantalouden periaatteellisen yhtenäisyyden kapitalistisena maailmantaloutena, niin toiselta puolen asetti se marxilaisuuden eteen tehtävän, jota marilaisuus ei käytännöllisesti tuntenut ja josta se teoreettisesti oli voinut esittää vain aivan yleisiä lausuntoja. Maailmanhistorian kehityksen osaisrintamalla — kuitenkin hyvin suurella rintamaosalla — alkoi tämän kehityksen uusi vaihe, vaihe, joka perin pohjin, aivan perusteiltaan, »olemuksensa» syvimpiä juuria myöten eroaa edellisistä kehitysvaiheista. **Tämän** vaiheen kokemus marxilaisesti muokattuna muodostaa leninismin omaperäisimmän piirteen, **uusimman** mitä leninismi antoi marxilaisen ajatuksen ja marxilaisen käytännöllisen toiminnan rikastuttamiseksi ja kehittämiseksi.

Kumouksellinen marxilaisuus kapitalistisen kehityksen kaudella on perinpohjaisen mullistuksen teoria. Se on kiireestä kantapäähän asti murskaavaa, »destruktiivista» teoriaa. Ja tämä sen luonne johtuu itse kapitalistisen kehityksen olemuksesta, luonteenomaisista piirteistä.

Kapitalistinen yhteiskunta on »vastakohtien yhteys». Se, niinkuin jokainen yhteiskunta, on »yhtenäisyys», on kokonaisuus, jonka osat ovat riippuvaiset toisistaan, ovat toinen toistensa ehtoja, kehittyvät riippuvaisuudessa toinen toisestaan, eivät voi olla olemassa tämän riippuvaisuuden ulkopuolella. Mutta kapitalistinen yhteiskunta on täynnään kirkuvia ristiriitoja: se ei ole pelkästään »yhyhtenäisyys». Se on luokka-yhteiskunta, jossa päävastakohtana on proletariaatin ja porvariston vastakohta. Ja tämän yhteiskunnan kehityksen luonne on aivan erikoinen: sen kehitys on perusteiltaan näiden ristiriitojen laajentumista ja syventymistä. Jos puhutaan »yhteiskunnallisen kehityksen päälinjasta», niin se on »kapitalististen ristiriitojen laajennetun uusintamisen» linja, ja ennen kaikkea se on luokkataistelun laajentumisen ja syventymisen linja. Mihin rajaan saakka? Mihin puitteisiin asti? Siihen asti, kunnes nämä ristiriidat hajottavat yhteiskunnan, rikkovat sen yhteyden. Mutta tämän yhteyden rikkominen, s.o. vanhan yhteiskunnan murskaamista, se on juuri vallankumous.

Kirjassaan »Lisäarvo-teoriat» Marx kirjoitti, että porvarillisen järjestelmän apologia (puolustelu) on perusteiltaan sitä, että porvarilliset oppineet, analysoidessaan kapitalistista yhteiskuntaa, pitävät kiinni yhteyden momentista, s.o. aliarvioivat vastakohtaisuuksien momentin — eivätkä voi muutoin menetellä. Heidän käytännöllinen etunsa vaatii kaikilla keinoilla hämäämään, pimittämään luokkataistelua. Heidän teoreettinen ajatuksensa seuraa kuuliaisena tätä »käytännöllistä järkeä». Senvuoksi poikkeuksetta kaikki porvariston teoreettiset rakennelmat, jotka koskevat yhteiskunnan kehitystä, ovat anti-vallankumouksellisia (kumousvastaisia): sellainen on esim. »organinen koulukunta» sosiologiassa, sellainen on koko porvarillinen poliittinen taloustiede (esim. Bastiat'in »Taloudellisia sopusointuja», tai itävaltalainen koulukunta tai englantilais-amerikalaiset ym.). Marxilaisuudelle luonteenomaista on päinvastoin juuri se, että se panee teoreettisen korostuksen ristiriitoihin, »vastakohtiin». Proletariaatin käytännöllinen etu on kapitalismin voittamisessa luokkataistelun sy-

ventämisen ja kärjistämisen kautta. Tässä proletariaatti nojaa todelliseen, objektiiviseen kehityksen kulkuun. Sentähden marxilaisuus, ollen kumouksellinen oppi, heijastaa oikein historiallisen prosessin objektiiviset tendenssit, s.o. on »todellisuutta vastaava» teoria.

Jos kerran marxilainen teoria väittää, että kapitalistinen yhteiskunta kulkee kiertämättömästi romahdusta kohden, niin on selvä, että sen yleistävät käytännölliset tunnussanat käyvät luokkataistelun kärjistämisen linjalla ja saavat korkeimman muotonsa tunnussanassa kansalaissota. Kumoukselliselle marxilaisuudelle ei tässä ole mitään inhoittavampaa kuin »luokkien yhteistyö», »kansalaisrauha», »työn ja pääoman välisen taistelun lievittäminen», »teollinen rauha» ja sen sellainen pöty, jolla herrat reformistit heittävät tuhkaa heräävän proletariaatin silmille. Itse reformeja käyttävät marxilaiset uuden taistelun tukikohtina. Orientoiminen — vastakohtien kärjistämiseen, yhteiskunnan »yhteyden» rikkomiseen, yhteiskunnan hajottamiseen, vallankumoukseen, josta tulee uuden »yhteyden», s.o. yhteiskunta-historiallisen järjestelmän lähtökohta.

Ja kun nyt on luotu ja lujitettu perusedellytys kehitykselle uusilla teillä, niin täytyy oppia tuntemaan nämä tiet, tämä kehitysvaihe sen erikoisuuksissa. Kuinka paljon virheitä, kuinka paljon tärkeitä askeleita, kuinka paljon valheellisia teoreettisia »väitelmiä» onkaan tehty senvuoksi että ihmiset eivät ole ymmärtäneet tätä erikoisuutta!

Proletaarisen diktatuurin ajan yhteiskunta eli rakentuvan sosialismin yhteiskunta on myöskin »vastakohtien yhteys»: siinä on eri luokkia, jotka nojaavat vastakkaisiin talousmuotoihin. Mutta koko yhteiskunnan dynamiikka eroaa perin pohjin kapitalistisen yhteiskunnan dynamiikasta. Jos otetaan tämän aikakauden kehitys aivan yleisimmässä muodossaan, niin se ei ole ristiriitojen laajentumista ja syventymistä, vaan se on niiden lieventymistä, »lopullisena» etappina ei ole yhteiskunnan rikki räjähtäminen, ei sen hajoaminen, vaan sen yhtenäisyyden suuri lujittuminen ristiriitojen kuoleutumisen, niiden voittamisen kautta. Kapitalistisessa yhteiskunnassa »yhtenäisyyden» momentti väistyy »vastakohtaisuuden» momentin tieltä ja tämä viimemainittu juhlii lopullista voittoaan tuon yhteiskunnan romahduksessa. Siirtymiskauden yhteiskunnassa yhtenäisyyden momentti tunkee yhä enemmän tieltään vastakohtaisuuden momentin, ja juuri yhtenäisyyden momentti saa lopulta täydellisyytensä kommunistisessa tuotantotavassa, joka ainiaaksi poistaa edellisten aikakausien yhteiskunta-taloudelliset ristiriidat. Kapitalistinen kehitys on yhteiskunnan ristiriitojen laajennettua uusintamista. Kehitys siirtymiskaudella kommunismia kohden on näiden ristiriitojen supistuvaa uusintamista. Kapitalistisessa yhteiskunnassa kuljetaan kohden väkivaltaista kumouksellista murrosta. Siirtymiskauden yhteiskunnassa on sen kehitys korkeampaan muotoon evolutsioninen prosessi. Siinä uuden vaiheen periaatteellinen ero, ero joka on yhteydessä proletariaatin valta-aseman kanssa, luokkien periaatteellisesti uuden keskinäissuhteen kanssa.

Tällä aikakaudella marxilaisuus (leninismi) alleviivaa myös yhtenäisyyden momenttia. Mutta onko se apologiaa? On, vissiin määrään se on apologiaa. Mutta ihmiset, jotka leikkivät sanalla »apologia» yleensä, eivät ymmärrä, kuinka pohjattomaan antimarxilaiseen »viisauteen» he vajoavat, jos tästä »apologiasta» tekevät moitteen meitä vastaan Sillä eri asia on kapitalismin apologia, ja aivan, aivan eri asia on proletariaatin diktatuurin apologia, joka muuttuu kommunismin apologiaksi, samoin kuin proletaarisen diktatuurin yhteiskunta muuttuu luokattomaksi kommunistiseksi yhteiskunnaksi.

Sellainen on tässä kehityksen päälinja. Mutta tämä linja on vain aivan yleisin kehitystendenssien ilmaisu. Ja olisi mitä suurinta ajattelemattomuutta, jollei näkisi niitä erikoisia ehtoja, jotka muuntavat tätä tendenssiä lyhyempinä aika-

jaksoina, historiallisen tien konkreettisissa mutkissa.

Muistelkaamme kapitalismin kehityksen historiaa. Eiköhän siinäkin ole ollut ja ole tendenssejä, jotka lieventävät, jopa aika ajoin paralysoivat päälinjan luokkavastakohtien kärjistymiseen? Sellaisia vaiheita on kyllä ollut. Kapitalismin varhaiskautena havaitsemme usein patriarkallisia suhteita »isännän» ja työläisen välillä. Kapitalismin lopun edellä näemme kuinka proletariaatti liittyy porvaristoon lahjomisen, siirtomaa-ylivoittojen ja — ideologisesti — n.k. »kansallisen yhtenäisyyden» pohjalla. Aika ajoin nämä tendenssit saavat elinvoimaa, jopa osin pääsevät voitolle. Mutta kapitalistisen kehityksen logiikka kokonaisuudessaan taittaa lopulta kapitalismin selkärangan, ja myrskyn voimalla murtaa tiensä perustava lainmukaisuus, joka muuttaa »rauhallisen olemisen» kumouksen uhkaksi ja myrskyksi.

Kapitalismista sosialismiin siirtymisen päälinja on ristiriitojen pienentymisen ja kuoleutumisen linja. Mutta se ei lainkaan tiedä sitä, että visseissä kehityksen vaiheissa näiden ristiriitojen kärjistyminen olisi pois suljettu. Elämä on niin mutkikas, että omahyväinen itsensä tyydyttäminen kysymyksen pelkällä yleisellä asettamisella olisi ehdottomasti epätieteellistä, järjetöntä, antimarxilaista, antileniniläistä, vaikkakin kysymyksen yleinen asettaminen on ehdottoman välttämätön. Se on välttämätön, mutta se ei riitä. Kehityksen ensi vaiheessa, jolloin painopiste vielä on enemmän tai vähemmän avoimissa ja terävissä yhteentörmäyksissä, ovat ristiriitojen kärjistymisvaiheet, voidaanpa sanoa, lakina. Mutta »rauhallisessakaan» vaiheessa ei luokkavastakohtien kärjistyminen ole pois suljettu. Siinä tarvitaan konkreettisen tilanteen konkreettista analyysiä.

Sittenkin kehityksen yleisen linjan täytyy olla perustana proletariaatin ja sen puolueen menettelyn yleiselle linjalle. Sillä mikäli proletariaatti siirtyy sorretun luokan asemasta hallitsevan luokan asemaan, asettuvat monet kysymykset niin sanoaksemme »päinvastoin».

Kapitalistisessa yhteiskunnassa koko työväenluokan perustavat ja jatkuvat edut vaativat »yhteiskunnallisen kokonaisuuden» kukistamista, s.o. sen yhteiskunnan kukistamista, jossa työväenluokka elää. Työväenluokan tai sen erinäisten osien »välittömät» edut voivat päinvastoin kytkeä työväenluokkaa tähän yhteiskuntaan. Välittömien, tilapäisten, ohimeneväin etujen korostaminen perustavain ja jatkuvain etujen kustanuksella (niiden joutuessa konfliktiin keskenään) se se on opportunismin perusta.

Siirtymiskauden yhteiskunnassa vaatii työväenluokan, kokonaisuudessaan otettuna, perustava ja pitkäaikainen etu lujittamaan yhteiskuntaa, vahvistamaan sen yhtenäisyyttä, voittamaan ristiriidat tämän yhteiskunnan sosialististen aineksien (elementtien) yhä suurenevan ominaispainon pohjalla. Voi olla sellaisiakin tilanteita, jolloin siinäkin ammattikuntaiset, tilapäiset, ryhmäedut ovat konfliktissa perustavien, yleisten ja jatkuvien etujen kanssa. Esimerkiksi kun suljetaan »vapaat satamat» ja toteutetaan ulkomaankaupan monopoli niin saattaa työssä olevien lukumäärä supistua; samoin sosialistisen järkiperäistyttämisen yhteydessä, jne. Tässäkin ammattikuntaisen ja tilapäisen edun asettaminen yleisen ja perustavan edun edelle on opportunismin, menshevismin jne pohja. Selvää on kuitenkin, että kapitalistiseen kauteen nähden ja proletaarisen diktatuurin kauteen nähden kysymys on asetettava aivan vastakkaisesti: edellisessä tapauksessa kumouksellinen linja on yhteiskunnan rikki räjäyttämisen linja, jälkimäisessä tapauksessa se on yhteiskunnan lujittamisen linja; edellisessä tapauksessa ristiriitojen kärjistämisen linja, jälkimäisessä tapauksessa niiden voittamisen linja (määrätyllä yhteiskunnallisella ja luokka-pohjalla voittamisen linja).

Kapitalistisessa yhteiskunnassa on porvaristo »yhteiskunnallisen kokonaisuuden» johtajana ja ohjaajana. Siirtymiskauden yhteiskunnassa taas proletariaatti. Proletariaatti siinä ei ole pelkästään

luokka, joka taistelisi saadakseen kunakin hetkenä mahdollisimman suuren osan kansallistuloista. Proletariaatti on siinä yhteiskunnassa ohjaaja, vastuussa sen kohtaloista. Proletariaatti on toisenlaisessa suhteessa sekä talouteen että sen eri osiin, että yhteiskunnan eri luokkiin.

Aivan ymmärrettävää, että proletariaatti nyt suhtaantuu tyyten toisin suurteollisuuteen, jonka »isäntänä» se itse on. Jo tästä johtuu, että proletariaatti ei voi olla sillä kannalla, että saisi mahdollisimman suureksi tulo-osansa yleensä: sillä osan tuloista sen täytyy jättää »kasaamisfondiin».

Mutta kysymys ei ole vain tästä. Proletariaatin täytyy pitää huolta myös suurteollisuuden kytkemisestä yhteen talonpoikaisen pikkuviljelyksen kanssa, sillä tämän ja suurteollisuuden keskinäissuhteista riippuu taloudellisen (ja siis kaiken muunkin) kehityksen kulku. Koko kansallistulon jaossa ei proletariaatti nyt voi asettua tällaiselle kannalle: mitä enemmän otat talonpojalta, sitä parempi. Pääasia ei ole ollenkaan se että kullakin hetkellä saisi mahdollisimman paljon. Tällainen kanta oli aivan paikallaan kapitalismin aikana, jolloin proletariaatin ei tarvinnut huolehtia yhteiskunnan kehityksestä. Pääasia tässä on: turvata tarpeellinen kehitysnopeus ja turvata talouden sosialististen aineksien mahdollisimman nopea kasvu. Se ettei tätä seikkaa ymmärretä, — mikä perustuu siihen että mekaanisesti siirretään kapitalismin aikana oikea linja proletaarisen diktatuurin yhteiskuntaan, — se on omanlaisensa opportunismin ilmaus. Sillä loppu kädessä työväenluokan elintasoa ei määrääkään se, että se tällä hetkellä saisi mahdollisimman suuren osan koko kansallistuloista, vaan sen määrää kehityksen nopeus, talouden sosialististen aineksien kasvunopeus kaupungin ja maaseudun välisen mahdollisimman nopean kiertokulun pohjalla.

Tämän vuoksihan meillä on »yhteistyöhön» päästetty »vissiin määrään asti» myös porvaristo. Tämä seikka luo erikoisen kirkkaan valon kysymyksen nykyisen asetuksen koko periaatteelliseen eroon. Jos kysymys olisi tällä hetkellä maksimiosuuden ottamisesta periaatteena, niin pitäisi heti takavarikoida uuden porvariston koko voitto ja sen pääomat. Teknillisesti se kyllä voitaisiin tehdä. Mutta nimenomaan pitäen silmällä kehityksen perspektiiviä me tietoisesti päästämme tämän uuden porvariston »yhteistyöhön», takaamme siten sen että maassamme tulee nopeammaksi taloudellinen kiertokulku, jonka pohjalla järjestelmällisesti (joka kerta yhä korkeammalla kehitystasolla) tungemme syrjään tämän porvariston.

Proletariaatin, ainoan valtiovallaksi järjestyneen luokan valta-asema, kehityksen uusi tyyppi tuo mukanaan periaatteellisesti uuden asenteen kautta linjan. Jos pääasiallinen orientointi on orientointi yhtenäisyyden puoleen, jota alati muokataan yhteiskunnan sosialistiselle ladulle (muokataan luokkataistelun erikoisissa muodoissa), niin on ymmärrettävää että tunnussana kansalaissota maassa on vaihdettava tunnussanaan kansalaisrauha. Jos kehityksen tyyppi on perusteiltaan evolutsionisen kehityksen tyyppi, niin on ymmärrettävää, että nykyiseen käytäntöön nähden voidaan metodejamme ehdollisesti nimittää »reformistisiksi» (katso Leninin artikkelia »Kullan merkityksestä»). Sillä yhteiskuntamme, proletaarisen diktatuurin yhteiskunnan varovainen uudeksi muokkaaminen, meidän »reformimme» »rakennustyömme» eivät ole mitään muuta kuin suuren proletaarisen kumouksen jatkamista — uusissa muodoissa. Ja päinvastoin, valtiomme radikaalinen murtaminen, tuhoaminen, linja ristiriitojen kärjistämiseen ja yhteiskunnan rikki räjäyttämiseen meidän oloissamme, se on vastavallankumouksen linja.

Tällainen on tunnussanojen, suuntien, poliittisten orientointien dialektiikka. Se, tämä dialektiikka, selvittää erinomaisesti, miksi proletariaatin suurimmista luokkavihollisista, olleen järjestelmän suojelijoista, tulee meillä olevan järjestelmän kiukkuisia tuhoajia. Se selvittää, miksi sosialidemokraatit ja eserrät, jotka niin sovinnollisina »ryömivät» kapitalismissa,

reformistit suhteessa kapitalistiseen järjestelmään, ovat sellaisia »vallankumouksellisia» (lue: vastavallankumouksellisia) suhteessa proletariaatin diktatuuriin. Ja päinvastoin, sama dialektiikka selvittää, miksi kommunistisen proletariaatin puolueet, jotka orientoivat kapitalististen valtioiden tuhoamiseen, vaalivat, puolustavat ja suojelevat proletaarisen diktatuurin maata. Se selvittää miksi leninismi opettaa, että painopiste meillä (jos jätetään sivuun kansainväliset asiat) on »rauhallisessa organisatoorisessa työssä» (Lenin).

Muka-marxilaisen papukaijan kannalta (sellaisia ovat »ultra-vasemmistolaiset» kommunismin petturit, jotka tanssivat sosialidemokratian pillin mukaan) puhuminen kansalaisrauhasta, proletariaatin valtiotalouden etujen kytkemisestä yhteen pikku talonpoikaistalouden etujen kanssa (mikä tehdään sosialismin perustan, itse valtion suurteollisuuden eduksi) on kauhistuttavaa ja järjettömyyttä; tämän papukaijan kannalta on porvariston päästäminen taloudelliseen yhteistyöhön (ei saa sekottaa yhteistyöhön vallassa, jota ei voi olla eikä tule olemaan) vielä enemmän kauhistuttavaa ja järjetöntä, se on jo suorastaan petosta, »luokkaluonteen menettämistä» jne. »Ultra-vasemmistolaiset» papukaijat toistelevat proletaarisen diktatuurin yhteiskunnan suhteen sosialidemokraattisia ajatuksia, eivät ymmärrä että nämä »ajatukset» ovat häpeämättömän sosialidemokraattisen kapitalistisen porvariston edessä matelun nurja puoli.

Kun leninismi on rakennuskauden marxilaisuutta, niin se muuttuu »destruktiivisesta» (»murskaamis»-) opista »konstruktiiviseksi» (»rakentavaksi») opiksi. Nykyisen ajan sosialidemokratia on päinvastoin »konstruktiivista» suhteessa kapitalistisiin valtioihin, ja »destruktiivista» suhteessa proletariaatin valtioon. Tässä se ei periaatteessa lainkaan eroa porvariston ideologiasta ja politiikasta, porvariston jonka vaikutuksen johdattimena proletariaattiin se on nyt suuremmassa määrin kuin koskaan ennen.

Voiko edellä sanotusta tehdä päätelmän, että rakennuskauden marxilaisuuden erikoisena piirteenä on todella olevien ristiriitojen hämääminen, peitteleminen, todella käyvän luokkataistelun, yhteiskunnan luokkakerroksiin jakaantumisen hämääminen, peitteleminen? Voiko tunnussanasta »kansalaisrauha» tehdä päätelmän luokkataistelua vastaan?

Se joka näin ratkaisisi kysymyksen, se ehdottomasti vierähtäisi opportunismin toiselle kyljelle; sillä luokkaristiriitojen väheksyminen kullakin hetkellä heikentäisi porvarillisten kehitystendenssien vastustamisvoimaa, porvarillisten tendenssien joita yhä uudelleen ja uudelleen syntyy tavaratalouden pohjalla ja jotka väistyvät vain sitä mukaa kuin proletariaatin hyökkäys hallitsevilta kukkuloiltaan käy voimakkaammaksi, proletariaatin joka vetää perässään yksinkertaisen tavarantuottajain, talonpoikain talouksien massaa. Kumoukselliselle marxilaiselle, leniniläiselle on välttämätöntä oikein arvioida ei ainoastaan koko historiallinen kehityskausi, vaan myöskin eri konkreettiset etapit tämän kauden kehityksessä, vieläpä eri konkreettiset konjunktuurit näiden etappien sisällä. Siirtymiskauden ristiriidat eivät häviä käden käänteessä; ne voitetaan luokkataistelussa. Proletariaatin luokkataistelu kapitalistisessa yhteiskunnassa kärjistää ristiriitoja ja loppujen lopuksi räjäyttää rikki koko yhteiskunnan. Proletariaatin luokkataistelu (eikä mikään muu) sosialismiin siirtyvässä yhteiskunnassa lopulta voittaa ristiriidat. Mutta tämän tekee nimenomaan proletariaatin luokkataistelu. Itse proletariaatin diktatuuri toimivana on luokkataistelun erikoinen muoto, kaupungin ja maaseudun porvariston syrjään tunkemisen, talonpoikaiston johtamisen ja uudeksi muokkaamisen erikoinen muoto. Se voi aika ajoin kärjistyä (ja pitää jo ajoissa nähdä, milloin vastustaja sietää erikoisen iskun ja erikoista vainoamista meidän puolelta). Mutta valtiotalouden yhä kasvava voima ja sen yhä kasvava vaikutus talonpoikaistoon tekevät uuden talousjärjestelmän voiton sokeallekin ilmeiseksi. Tällainen on meidän perspektiivi, jonka toteuttavat miljoonat työläiskädet ja päät.

Olemme vain koskettaneet osaa rakennuskauden pääkysymyksistä. Proletariiatin eteen tänä aikakautena välittömästi nousseiden tehtävien tavaton mutkikkuus vaatii marxilaisen rakentavan käytännön pohjalla kasvavan marxilaisen teoreettisen ajatuksen valtavaa rikastuttamista. Tärkeimmät tienviitat on tässä ensimäisenä pystyttänyt leninismi. Syntyneenä sotien ja vallankumouksien suurena aikakautena se ei ainoastaan antanut hyvin muokattua kapitalistisen sorron murskaamisteoriaa se laski sosialistisen rakennustyön vankan perustan. Kumouksellisen murskaamisen ja kumouksellisen sosialistisen rakennustyön synteesi, teoriassa ja käytännössä — sitä on leninismi.

Lenin: kirjeitä kaukaa.

Ensimäinen kirje

Ensimäisen vallankumouksen ensi etappi.

Ensimäinen imperialistisen maailmansodan synnyttämä vallankumous on puhjennut. Tämä ensimäinen vallankumous ei varmaankaan tule olemaan viimeinen.

Tämän ensimäisen vallankumouksen, nimittäin Venäjän maalisk. 1 päivän vallankumouksen ensi etappi, päätellen niiden niukkojen tietojen mukaan, joita on näiden rivien kirjoittajan käytettävissä Sveitsissä, on päättynyt. Tämä ensi etappi ei varmaankaan tule olemaan vallankumouksemme viimeinen etappi.

Miten saattoi tapahtua sellainen »ihme», että kaikkiaan 8 päivässä — aika jonka h. Miljukov mainitsee kerskuvassa sähkösanomassaan Venäjän kaikille edustajille ulkomailla — luhistui monarkia, joka oli säilynyt vuossatoja ja pysynyt kaikesta huolimatta pystyssä kolmen valtavain, yleiskansallisten luokkatappelujen vuoden ajan 1905—1907?

Ihmeitä ei luonnossa eikä historiassa ole, mutta jokainen jyrkkä käänne historiassa, jokainen vallankumous antaa niin runsaan sisällön, kehittää niin odottamattoman omituisia taistelumuotojen ja taistelevain voimasuhteiden yhdistelmiä, että poroporvarilliselle järjelle moni seikka pakostakin näyttää ihmeeltä.

Jotta tsaarin monarkia saattoi luhistua muutamassa päivässä, sitä varten täytyi olla yhteen kytkeytyneinä koko joukko maailmanhistoriallisesti tärkeitä ehtoja. Mainitsemme pääasialliset niistä.

Ilman kolmea valtavien luokkataistelujen ja Venäjän proletariaatin kumouksellisen tarmon vuotta, vuosia 1905—1907 olisi ollut mahdoton, sen alkuetapin muutamassa päivässä päättymisen mielessä, niin nopea toinen vallankumous. Edellinen (v. 1905) muokkasi syvälti maaperän, kitki pois vuossataiset ennakkoluulot, herätti poliittiseen elämään ja poliittiseen taisteluun miljoonat työläiset ja kymmenet miljoonat talonpojat, näytti toinen toisilleen — ja koko maailmalle — kaikki venäläisen yhteiskunnan luokat (ja kaikki pääpuolueet) todellisessa luonnossaan, etujensa, voimiensa, toimintatapojensa, lähimpien ja kaukaisempien päämääriensä todellisessa keskinäissuhteessa. Ensimäinen vallankumous ja sitä seurannut vastavallankumouksen kausi (vv. 1907—1914) paljasti tsaarimonarkian koko olemuksen, vei sen »ääri-rajaansa» saakka, paljasti koko sen mädännäisyyden, kehnouden, ruokottoman Rasputinin johtaman tsaarillisen joukkion koko riettauden ja turmeluksen. Romanovien perheen koko petomaisuuden — noiden pogromimiesten jotka olivat kostuttaneet Venäjän juutalaisten, työläisten, vallankumouksellisten verellä, — noiden »tasa-arvoisten joukossa ensimäisten» kartanoherrojen, jotka omistivat miljoonia desjatinoja maata ja olivat valmiit kaikkiin petomaisuuksiin, kaikkiin rikoksiin, hävittämään ja tuhoamaan kuinka

suuren määrän kansalaisia tahansa tuon oman ja luokkansa »pyhän yksityisomaisuuden» säilyttääkseen.

Ilman vv. 1905—1907 vallankumousta, ilman vv. 1907—1914 vastavallankumousta olisi ollut mahdoton Venäjän kansan kaikkien luokkien ja Venäjällä asuvien kansojen niin täsmällinen »itsemäärittely», näiden luokkien suhteen määrittely toinen toisiinsa ja tsaarin monarkiaan, kuin ilmeni v. 1917 helmi-maaliskuun kumouksen kahdeksana päivänä. Tämä kahdeksanpäiväinen vallankumous — jos näin vertauskuvallisesti on lupa sanoa — »näyteltiin» vasta kymmenkunnan pää- ja toisarvoisen harjoituksen jälkeen; »näyttelijät» tunsivat toisensa, osansa, paikkansa, ympäristönsä pitkin ja poikin, läpeensä, aina jokaiseen vähänkään merkitsevään poliittisten suuntien ja toimintaotteiden vivahteeseen saakka.

Mutta jos ensimäinen, v. 1905 suuri vallankumous, jonka herrat Gutshkovit ja Miljukovit ja heidän hännänkannattajansa tuomitsivat »suureksi kapinaksi», vei 12 vuoden kuluttua v. 1917 »loistavaan», »kunniakkaaseen» vallankumoukseen, jonka Gutshkovit ja Miljukovit julistavat »kunniakkaaksi», sillä se on (toistaiseksi) antanut vallan heille, — niin tarvittiin vielä suuri, mahtava kaikkivoipa »regissööri», joka toiselta puolen kykeni valtavasti jouduttamaan maailmanhistorian kulkua, ja toiselta puolen synnyttämään tähän asti tuntemattoman voimakkaat maailmankriisit, taloudelliset, poliittiset, kansalliset ja kansainväliset. Paitsi maailmanhistorian tavatonta jouduttamista, tarvittiin sen erikoisen jyrkkiä käänteitä, jotta yhdessä tällaisista käänteistä saattoivat kerralla kaataa kumoon Romanovien monarkian verellä ja saastalla valellut vaunut.

Tämä kaikkivoipa »regissööri», tämä valtava jouduttaja oli yleismaailmallinen imperialistinen sota.

Nyt on jo kiistämätöntä, että se on yleismaailmallinen, sillä Yhdysvallat ja Kiina ovat puoliksi vedetyt siihen jo tänään, tulevat täydelleen vedetyiksi huomenna.

Nyt on jo kiistämätöntä että se on imperialistinen kummaltakin puolelta. Vain kapitalistit ja niiden häntyrit, so sialipatriotit ja sosialishovinistit voivat kieltää tai hämmentää tämän tosiasian. Sotaa käy niin saksalainen kuin englantilais-ranskalainenkin porvaristo vieraiden maiden ryöstämisestä, pikku kansojen tuhoamisesta, finanssiherruudesta koko maailman yli, siirtomaiden jaosta ja uudelleen jaosta, häviävän kapitalistisen komennon pelastamisesta petkuttamalla ja hajottamalla eri maiden työväkeä. Imperialistisen sodan täytyi objektiivisen kiertämättömästi suuresti jouduttaa ja tavattomasti kärjistää proletariaatin luokkataistelua porvaristoa vastaan, täytyi muuttua vihollisluokkien väliseksi kansalaissodaksi.

Tämän muuttamisen on alkanut helmi-maaliskuun vallankumous v. 1917, kumous jonka ensi etappi on osottanut meille, 1) yhteisen iskun tsarismille, iskun jonka antoi kaksi voimaa: koko porvarillinen ja kartanoherrain Venäjä kaikkine tiedottomine lisäkkeineen ja kaikkine tietoisine ohjaajineen englantilais-ranskalaisten lähettiläiden ja kapitalistien hahmossa toiselta puolen, ja Työväen ja Sotilaiden Edustajien Neuvosto toiselta.

Nämä kolme poliittista leiriä, nämä kolme poliittista päävoimaa: 1) tsaarin monarkia, maaorja-kartanoherrain pää, vanhan virkakunnan ja kenraaliston pää, 2) porvarillinen ja kartanoherrain lokakuulais-kadettilainen Venäjä, jonka perässä laahusti pikkuporvaristo, 3) Työväen ja Sotilaiden Edustajain Neuvosto, joka etsi itselleen liittolaisia koko proletariaatista ja köyhimmän väestön koko massasta, — nämä kolme poliittista päävoimaa paljastivat itsensä täysin selvästi 'ensi etapin' 8:nakin päivänä, jopa tapauksista niinkin kaukana olevalle havainnontekijälle, kuin näiden rivien kirjoittaja, jonka täytyy tyytyä ulkomaisten lehtien suppeisiin sähkösanomiin.

Mutta ennenkuin käyn yksityiskohtaisemmin puhumaan tästä, täytyy minun palata siihen osaan kirjeestäni, joka on omistettu ensimäiselle voimatekijälle, yleismaailmalliselle imperialistiselle sodalle.

Sota kytki rautaisilla kahleilla toisiinsa sotivat vallat, kapitalistiryhmät, kapitalistisen järjestelmän »isäntäin», kapitalistisen orjuuden orjanomistajain ryhmät. Yhtä veristä sekasotkua — sitä on nyt elettävämme historiallisen ajan yhteiskunta-poliittinen elämä.

Sosialistit, jotka sodan alussa siirtyivät porvariston puolelle, kaikki nuo Dawidit ja Scheidemannit Saksassa, Plehanovit, Potresovit, Gvosdevit ja Kumpp. Venäjällä, kirkuivat kauan täyttä kurkkua kumouksellisten »harhoja» vastaan, Baselin manifestin »harhoja» vastaan, »hullua ilveilyä» vastaan, että imperialistinen sota on muutettava kansalaissodaksi. He kehuivat kaikin tavoin kapitalismin muka osoittamaa voimaa, elinkykyä, mukautumiskykyä, — he, jotka auttoivat kapitalisteja »mukauttamaan», kesyttämään, puijaamaan, hajoittamaan eri maiden työväenluokat!

Mutta »se hyvin nauraa, joka viimeksi nauraa». Porvaristo ei onnistunut pitkää aikaa lykkäämään sodan synnyttämää kumouksellista kriisiä. Se kasvaa pidättämättömällä voimalla kaikissa maissa, alkaen Saksasta, joka erään hiljattain siellä käyneen havaintojen tekijän lausuman mukaan kokee »nerokkaasti järjestettyä nälkää», päättyen Englantiin ja Ranskaan, joissa nälkä myöskin on tulossa ja joissa järjestys on vähemmän »nerokas».

Luonnollista, että tsaristisella Venäjällä, jossa epäjärjestys on ollut hirvittävin ja jossa proletariaatti on kumouksellisin (ei erikoisten ominaisuuksiensa vuoksi, vaan 1905 elävien traditsionien vuoksi), kumouksellinen kriisi puhkesi aikaisemmin. Tätä kriisiä joudutti sarja raskaita tappioita, joita Venäjä ja sen liittolaiset olivat kärsineet. Tappiot panivat horjumaan koko vanhan hallituskoneiston ja koko vanhan järjestyksen, katkeroittivat väestön kaikki luokat sitä kohtaan, katkeroittivat armeijan, tuhosivat suuressa määrin sen vanhaa päällikkökuntaa, joka oli ollut näivettynyttä aatelista ja erikoisen mätää virkamiesmäistä luonteeltaan, korvasi sen porvarillisella, aatelittomalla, pikkuporvarillisella aineksella

Mutta jos tappiot sodassa näyttelivät kielteisen, räjähdystä jouduttavan tekijän osaa, niin englantilais-rankalaisen finanssipääoman, englantilais-ranskalaisen imperialismin yhteys Venäjän lokakuulais-kadettilaisen pääoman kanssa oli tekijä, joka joudutti tuota kriisiä.

Asian tästä, perin tärkeästä puolesta vaikenee ymmärrettävistä syistä englantilais-ranskalainen lehdistö ja sitä vahingoniloisena alleviivaa saksalainen lehdistö. Meidän marxilaisten pitää kirkkaasti katsoa totuutta silmiin antamatta enempää toisen sotivan imperialistiryhmän diplomaattien ja ministerien valtiollisen valheen, maanittelevan diplomaattisen valheen kuin sen finanssi- ja sotakilpailijain, toisen sotivan ryhmän silmäniskujen ja hihityksenkään sekottaa itseämme. Koko helmi-maaliskuun kumouksen kulku osottaa selvästi, että Englannin ja Ranskan lähetystöt agentteineen ja »yhteyksineen», jotka kauan olivat aivan epätoivoisesti ponnistelleet estääkseen Nikolai II tekemästä Wilhelm II kanssa »erikois»-sopimuksia ja erikoisrauhaa (mutta tulemme toivomaan ja tavoittelemaan sitä) yrittivät välittömästi suistaa Nikolai Romanovin.

Emme tee itsellemme harhakuvia.

Kun vallankumous voitti niin nopeasti ja ulkonaisesti, pinnallisesti ensi katseella — niin »radikaalisesti», niin voitti se vain siksi, että erikoisen originellin historiallisen tilanteen vaikutuksesta olivat sulaneet yhteen, ja merkillisen »sopuisasti» sulaneet tyyten erilaiset virrat, tyyten erilaiset luokkaedut, aivan vastakkaiset poliittiset ja yhteiskunnalliset pyrkimykset. Nimittäin: englantilais-ranskalaisten imperialistien salaliitto, imperialistien, jotka työnsivät Miljukovia ja Gutshkovia vallan anastukseen imperialistisen sodan jatkamisen vuoksi, sen käymiseksi vielä tuimemmin ja sitkeämmin, tuhotakseen uusia miljoonia Venäjän työläisiä ja talonpoikia sitä varten, että Konstantinopolin saisivat Gutshkovit, Syyrian ranskalaiset, Mesopotamian englantilaiset kapitalistit jne. Tämä toiselta puolen. Ja toisaalta syvä proletaarinen ja kansan massojen (kaupunkien ja maaseudun koko köyhä väestö) luonteel-

taan kumouksellinen liike viljan, rauhan ja todellisen vapauden puolesta.

Kumoukselliset työläiset ja sotilaat murskasivat perusteitaan myöten häpeällisen tsaari-monarkian, riemastumatta ja ällistymättä siitä, että visseinä, lyhyinä, konjunktuurin puolesta poikkeuksellisina historiallisina hetkinä heille tulee avuksi Buchananin, Gutshkovin, Miljukovin & C:o taistelu, jotka haluavat vain vaihtaa toisen yksinvaltiaan toiseen.

Näin, vain näin oli asianlaita. Vain näin voi katsella politiikko, joka ei pelkää totuutta, joka kylmästi punnitsee yhteiskunnallisten voimien keskinäissuhteen kumouksessa, joka arvioi jokaisen »tämän hetken» ei ainoastaan sen olevan, tämänpäiväisen omaperäisyyden kannalta, vaan myöskin syvempien vaikuttimien, niin Venäjän kuin koko maailmankin proletariaatin ja porvariston syvempien etusuhteiden kannalta.

Pietarin työläiset ja sotilaat, samoinkuin koko Venäjän työläiset ja sotilaat, tappelivat itseään säästämättä tsaarimonarkiaa vastaan, vapauden puolesta, sen puolesta, että talonpojat saisivat maan, rauhan puolesta imperialistista teurastusta vastaan. Englantilais-ranskalainen imperialistinen pääoma, jatkaakseen ja voimaperäistyttääkseen tätä teurastusta, punoi hovijuonia, järjesteli salaliittoa, yllytti Gutshkoveja ja Miljukoveja ja herätteli niissä toiveita, järjesti salaisesti aivan valmiin uuden hallituksen, joka sitten anastikin vallan heti proletaarisen taistelun tsarismille antamien ensi iskujen jälkeen.

Tuo hallitus ei ole sattumavarainen ihmiskokoomus.

Ne ovat uuden, poliittiseen valtaan Venäjällä nousseen luokan edustajia, kapitalististen kartanoherrojen ja porvariston luokan edustajia, luokan joka jo kauan aikaa on hallinnut maatamme taloudellisesti ja joka, samoin kuin vv. 1905—1907 kumouksen aikana, sekä myöskin vv. 1907—1914 vastavallankumouksen aikana, että vihdoin — vieläpä erikoisen nopeasti — vv. 1914—1917 sodan aikana, erittäin nopeasti järjestyi poliittisesti, kahmien käsiinsä sekä paikallisen itsehallinnon, että kansanvalistuksen, että erilaiset edustajakokoukset, että duuman, että sotateollisuuskomiteat jne. Tämä uusi luokka oli jo »melkein täydelleen» vallassa v. 1917 mennessä; siksi olivatkin ensi iskut tsarismille riittävät luhistamaan sen ja puhdistamaan paikan porvaristolle. Imperialistinen sota, joka vaati uskomatonta voimain jännittämistä, joudutti niin suuresti takapajuisen Venäjän kehityksen kulkua, että me »kerralla» (tosiasiassa ikään kuin kerralla) saavutimme Italian ja Englannin, melkeinpä Ranskan, saimme »kokoomus»-hallituksen, »kansallisen» (s.o. imperialistisen sodan käymiseen ja kansan pettämiseen mukautetun), »parlamenttaarisen» hallituksen.

Tämän hallituksen rinnalle — oleellisesti, tämän sodan kannalta, pelkäksi miljardi-»firmojen» Englannin ja Ranskan käskyläiseksi — syntyi uusi, epävirallinen, kehittymätön, vielä verrattain heikko työväen hallitus, joka ilmaisee proletariaatin ja kaupunkien ja maaseudun koko köyhimmän osan etuja. Se on Työväen ja Sotaväen Edustajain Neuvosto Pietarissa.

Tällainen on todellinen poliittinen tilanne, joka meidän ennen kaikkea täytyy yrittää suurimmalla täsmällisyydellä todeta perustaaksemme marxilaisen taktiikan ainoalle lujalle pohjalle, jolle sen pitää perustua, tosiasiain pohjalle.

Tsaari-monarkia on voitettu, mutta ei vielä tyyten lyöty.

Lokakuulais-kadettilainen, porvarillinen hallitus, joka haluaa käydä »loppuun asti» imperialistisen sodan, on asiallisesti finanssifirman »Englanti ja Ranska» käskyläinen, jonka on pakko luvata kansalle maksimimäärä vapauksia ja almuja, jotka sopivat yhteen sen kanssa, että tämä hallitus säilyttäisi valtansa kansan yli ja mahdollisuuden jatkaa imperialistista sotaa.

Työväen ja Sotaväen Edustajain Neuvosto, työväen hallituksen itu, edustaa väestön kaikkien köyhimpien joukkojen etuja, s.o. 9/10 väestöstä, joka tavottelee rauhaa, leipää ja vapautta.

Näiden kolmen voiman taistelu määrää tilanteen, joka nyt on syntynyt ja

joka on siirtymistä vallankumouksen ensi etapista toiseen.

Todellista taistelua varten tsaari-monarkiaa vastaan, vapauden todella turvaamista varten ei vain sanoissa, eikä liberalismin kaunopuhujain lupauksissa, eivät työläiset saa tukea uutta hallitusta, vaan tämän hallituksen pitää »tukea» työläisiä! Sillä ainoa vapauden tae ja tsaarivallan tyyten murskaamisen tae on proletariaatin aseistaminen, Työväen ja Sotaväen Edustajain Neuvoston voiman, merkityksen ja osuuden lujittaminen, laajentaminen ja kehittäminen.

Kaikki muu on fraaseja ja valetta, liberaalisen ja radikaalisen leirin politikoitsijain itsepetosta.

Auttakaa työväen aseistaumista tai älkää ainakaan estäkö tätä työtä, ja voittamaton on Venäjällä vapaus, monarkian palauttaminen mahdoton, tasavalta turvattu.

Muutoin kansa tulee petetyksi. Lupaukset ovat halpoja. Lupaukset eivät mitään maksa. Lupauksilla ovat »ruokkineet» kansaa ja puijanneet työväkeä kaikki porvarilliset politikoitsijat kaikissa porvarillisissa vallankumouksissa.

Meidän kumous on porvarillinen — siksi pitää työväen tukea porvaristoa — näin juttelevat mihinkään kelpaamattomat poliitikot likvidaattorien leiristä.

Meidän kumouksemme on porvarillinen — sanomme me marxilaiset — siksi pitää työläisten avata kansan silmät näkemään porvarillisten politikoitsijain petoksen, opettaa kansaa olemaan uskomatta sanoihin, luottamaan ainoastaan omiin voimiin, omaan järjestymiseen, omaan yhteenliittymiseen, omaan aseistukseen.

Lokakuulaisten ja kadettien, Gutshkovien ja Miljukovien hallitus ei voi — vaikka se palavasti sitä tahtoisikin — antaa ei rauhaa, ei leipää eikä vapautta.

Rauhaa — siksi, että se on sotahallitus, imperialistisen sodan jatkamishallitus, valtaus-hallitus, joka vielä ei ole sanallakaan sanoutunut irti entisestä Armenian, Galitsian ja Turkin valtauspolitiikasta, Konstantinopolin anastamisesta, Puolan, Kuurinmaan, Liivinmaan ym. uudelleen valloittamisesta. Tämän hallituksen on käsistä ja jaloista sitonut englantilais-ranskalainen imperialistinen pääoma. Venäläinen pääoma on vain yleismaailmallisen »firman» osasto, firman, joka pyörittelee satoja miljardeja ruplia ja joka kantaa nimeä »Englanti ja Ranska».

Leipää — siksi, että tämä hallitus on porvarillinen hallitus. Parhaimmassa tapauksessa antaa se kansalle »nerokkaasti järjestetyn nälän», niinkuin antoi Saksa. Mutta kansa ei tule kärsimään nälkää. Kansa saa tietää, ja varmaankin pian saa tietää että viljaa on ja voidaan saada, mutta ei muutoin kuin sellaisten toimenpiteiden kautta, jotka eivät kumarra pääoman ja maanomistuksen pyhyyden edessä.

Vapautta — siksi, että tämä hallitus on kartanoherrain ja kapitalistien hallitus, joka pelkää kansaa.

Lähimmän ajan taktillisista tehtävistämme tämän hallituksen suhteen puhumme toisessa kirjoituksessa. Siinä me osoitamme mikä on tämän hetken erikoisuus — hetken joka on siirtymistä vallankumouksen ensi etapista toiseen, miksi tunnussanana, »päivän tehtävänä» tällä hetkellä pitää olla: työläiset, olette näyttäneet proletaarisen, kansan sankaruuden ihmeitä kansalaissodassa tsarismia vastaan, teidän täytyy näyttää proletaarisen ja yleiskansallisen järjestymisen ihmeitä valmistaaksenne voittoanne vallankumouksen toisessa etapissa.

Rajoittuen nyt analysoimaan luokkataistelua ja luokkavoimien keskinäissuhdetta kumouksen tässä vaiheessa, meidän täytyy vielä asettaa kysymys: mitkä ovat proletariaatin liittolaiset tässä vallankumouksessa?

Sillä on kaksi liittolaista: ensiksi, laaja, moniin kymmeniin miljooniin nouseva, väestön valtavan enemmistön muodostava puolproletaarisen ja osin pikku talonpoikaisen väestön massa Venäjällä. Rauha, leipä, vapaus ja maa on tälle massalle välttämätön. Tämä massa tu-

lee ehdottomasti olemaan porvariston, ja eritoten pikkuporvariston, jota lähimpänä se on elinehtojensa puolesta, vissin vaikutuksen alainen, horjuen porvariston ja proletariaatin välillä. Sodan hirveät opetukset, jotka tulevat olemaan sitä hirveämpiä, mitä tarmokkaammin Gutshkov, Lvov, Miljukov ja kumpp. sotaa käyvät, tulevat ehdottomasti työntämään tätä massaa proletariaatin puoleen, pakottamaan sen kulkemaan proletariaatin perässä. Tätä massaa pitää meidän nyt yrittää valistaa ja järjestää ennen kaikkea ja kaikkein eniten, käyttäen hyväksemme uuden järjestyksen vapautta ja Työväen ja Sotaväen Edustajain Neuvostoja. Talonpoikain edustajain neuvostot, maatyöväen edustajain neuvostot — siinä yksi polttavimmista tehtävistä. Emmekä me tällöin pyri ainoastaan siihen, että maataloustyöläiset järjestäisivät omat erikoiset neuvostonsa, vaan myöskin siihen, että omaisuudettomat ja köyhimmät talonpojat järjestyisivät erillään varakkaista talonpojista. Nyt niin ehdottoman välttämättömän järjestymisen erikoistehtävistä ja erikoisista muodoista seuraavassa kirjeessä.

Toiseksi, Venäjän proletariaatin liittolaisena on kaikkien maiden proletariaatti. Se on nyt suuressa määrin sodan lannistama ja sen nimessä puhuvat liian usein Europassakin porvariston puolelle siirtyneet sosialishovinistit, niinkuin Plehanov, Gvosdev ja Potresov Venäjällä. Mutta proletariaatin vapauttaminen niiden vaikutuksen alta on edistynyt imperialistisen sodan joka kuukautena, ja Venäjän vallankumous ehdottomasti jouduttaa tätä prosessia valtavasti.

Näiden kahden liittolaisen kanssa Venäjän proletariaatti voi käydä ja käy, nykyisen siirtymishetken erikoisuuksia hyväkseen käyttäen, valloittamaan aluksi demokraattista tasavaltaa ja kohden talonpoikaiston täydellistä voittoa kartanoherroista, sitten kohden sosialismia, joka yksin antaa sodan näännyttämille kansoille rauhan, leivän ja vapauden.

Tämän kirjeen kirjoitti tov. Lenin Sveitsissä heti kun sai porvarillisista lehdistä ensi tiedot vallankumouksesta. Kirjeen lähetti hän lähetin mukana Pietariin, ja julkaistiin se «Pravda»—lehdessä jo maaliskuun 21 ja 22 pnä.

„Proletariaatti panee toimeen sen tuomion, jonka yksityisomistus on luomalla proletariaatin vetänyt ylleen... Koska proletariaatin elinehdoissa ovat äärimmäisempään huippunsa kärjistyneet kaikki nykyisen yhteiskunnan elinehdot, koska ihminen on hänessä menettänyt itsensä, mutta samalla ei ole vain saanut tämän menetyksen teoreettista tietoisutta, vaan on myös välittömästi enää kiertämättömän, ehdottomasti pakottavan hädän — tämän kaiken välttämättömyyden käytännöllisen ilmaisun — kautta tullut pakotetuksi nousemaan tätä epäinhimillisyyttä vastaan, sen tähden täytyy proletariaatin vapauttaa itsensä. Mutta se ei voi vapauttaa itseään poistamatta omia elinehtojaan. Se ei voi poistaa omia elinehtojaan poistamatta nykyisen yhteiskunnan kaikkia epäinhimillisiä elinehtoja, jotka keskittyvät hänen asemaansa. Se ei käy turhaan työn kovaa, mutta karkaisevaa koulua“.

Marx.

Talousvuoden 1925—26 tulokset ja konjunktuuri.

Alb. L. Weinsteinin artikkeli Konjunktuuri-Instituutin aikak.-lehdessä „Ekonomitsheski Bulleten" № 11—12 v. 1926

Kun katsellaan talousvuotta 1925/26 kokonaisuudessaan, niin ensi silmäyksellä näyttää se sisältävän sarjan ristiriitoja. Toisaalta oli meillä v. 1925 hyvä sato ja maatalouden muiden haarojen tuotanto riittävä, toisaalta viljan hinnat korkeat, maataloustuotteiden hankintasuunnitelma ja vientisuunnitelma jäivät täyttämättä; toteamme teollisuustuotannon suuresti laajentuneen ja samalla kuitenkin tavaranälän lisääntyneen ja yleisen hintatason nousseen; edelleen, kansantalouden aika suuren finanseerauksen seuralaisena oli sarja taloudellisia vaikeuksia, jotka ilmenivät tukalana tilana valuuttamarkkinoilla, passiivisena kauppataseena ja metallireserviemme (kultakatteen) heikkenemisenä, tshervontsin ostokyvyn alenemisena, teollisen tuotannon ja rakennustyön alkujaan määritellyn laajentamisen jonkunlaisena pienentämisenä. Luodaksemme selvän ja oikean kuvan viime talousvuodesta pitää seurata taloutemme eri elementtien sisäistä dynamiikkaa (liikuntaa), ottaa selville talouden eri ilmiöiden syy-yhteys ja vuorovaikutus.

Päättyneeseen talousvuoteen vaikutti vahvasti hyvä sato v. 1925. Tilastollisen Keskushallituksen asiantuntijain neuvoston (experttineuvoston) viimeisen arvion mukaan oli jyväviljojen sato talonpoikaistalouksissa (ilman Turkestania ja Taka-Kaukaasiaa) v. 1925 53,7 puutaa desjatiinalta (vv. 1909/13 keskim. 51,8 puutaa); keskimäärää huomattavasti korkeampi oli sato vientialueilla (Pohj.-Kaukaasiassa ja Ukrainassa). Ja maatalouden muidenkin haarojen tuotanto oli varsin tyydyttävä. Tekstiili- ja öljykasvien viljelysala v. 1925 oli 156 % vuoden 1916 viljelysalasta, sokerijuurikkaan ja puuvillan vastaavasti 78 ja 76 %. Valtion Suunnittelukomitean laskelmien (Kontrollinumerot v:lle 1926/27) mukaan lisääntyi kaikkien teknillisten kasvien tuotanto sodan edellisten hintojen mukaan v. 1925/26 55,1 %:lla edellisen vuoden tuotantoon verraten. Karjanhoidon tuotteiden määrä lisääntyi vähemmän, vain 8,3 %:lla. Kokonaisuudessaan maatalouden bruttotuotanto lisääntyi sodan edell. hint. mukaan (siis luonnossa) 25,2 %:lla. Maatalouden tuotannon tavara-osa lisääntyi hiukan vähemmän, 23 %:lla.

Edellä esitettyjen soutuisain tekijäin perusteella voitiin edellyttää maassa olevan hyvin suuret määrät raaka-aineita ja maatalouden tuotteita ja myös viennin (exportin) aika lailla suurenevan. Esim. viljaylijäämät ulosvientiä varten laskettiin ennen viime talousvuoden alkua 350 miljoonaksi puudaksi. Vientisuunnitelma päättyi alunperin 1.060 miljoonaan ruplaan (nyk. hint. muk.), kun edellisenä vuonna oli viety vain 575 milj. rpl. arvosta. Vienti suunniteltiin siis melkein kaksinkertaiseksi. Vastaavasti laadittiin myös tuontisuunnitelma alunperin 1.010 milj. rpl., ja varattiin 50 milj. ruplan aktiivinen saldo (v. 1924/25 saldo passiivinen 145 milj. rpl.); edellytetty tuonnin määrä teki mahdolliseksi talouden kaikkien alojen suuren laajentamisen.

Vienti- ja tuontisuunnitelmaa vastaavasti laadittiin muut suunnitelmat. Täyttyäkseen vaati ensimäinen vientisuunnitelma vastaavaa hankintasuunnitelmaa, tämä taas pankkiluottoa. Teollisuuden tuotannon laajentamissuunnitelma v:lle 1925/26 edellytti kiinteän pääoman tulevan teknillisesti täydelleen käytetyksi; sitä varten ja myöskin varataksemme tuotannon lisäämismahdollisuuden seuraavina vuosina vaadittiin varoja olevien laitoksien suurremonttiin ja uuteen teolliseen rakennustyöhön. Teollisuuden ja rakennustyön laajentaminen nojautui suuressa määrin raaka-aineiden ja koneiston tuontimahdollisuuksiin ja toiselta puolen tuotantovälineiden tuotannon suurentumiseen omassa maassa, s.o. raskaan

teollisuuden voimakkaampaan kasvuun kuin kevyen. Tätä tarkoitusperää piti palvella myös valtion budjetin, joka aluksi päättyi 3.780 milj. tshervontsiruplaan, mutta sitten lisättiin 4.039 milj. rplaan. Tästä summasta piti v. 1925/26 tulojen muodostaa 4.020 milj. rpl., mikä edell. vuoteen verraten antoi 38.3 % lisäyksen. Kansantalouden finanseeraukseen edellytettiin budjetista myönnettävän 545 milj. rpl., lukuunottamatta talouden elvyttämislainaa.

Näin valmistui koko kansantalous päättyneenä vuonna ottamaan pitkän askeleen kehityksessään. Näitä olettamuksia auttoi vielä, lukuun ottamatta objektiivisia syitä, kaksi seikkaa: v:lle 1925/26 julkaistut kontrolliluvut, joissa aluksi yliarvioitiin useat elementit, ja teoria maatalouden tuotteiden ja teollisuuden tuotteiden markkinatarjonnan epäsuhteesta, mikä useiden talous- ja tilastomiesten mielestä oli syynä tavaranälkään, joka sai erittäin kärjistyneitä muotoja v. 1924/25 lopulla. Jos tavaranälkään syynä oli teollisuuden tuotteiden alituotanto maatalouden tuotteisiin verraten, niin siitä johtopäätös, että on välttämättä suuresti laajennettava teollisuuden tuotantoa, jotta tavaranälän tyydyttämiseksi voitaisiin markkinoille heittää lisää teollisuuden tuotteita. Voimaperäistä laajentamista varten piti teollisuudelle antaa suuret määrät luottoa sekä liikkuvien varojen lisäämiseksi että vasta käyntiin pantavien tai laajennettavien tuotantolaitoksien kuntoon panoon. Näemme kuinka luotto lisääntyykin alkaen kesäkuusta v. 1925. Ja luoton anto kävi isolta osaltaan uusien rahojen emissionin lukuun.

Hypäten hieman edelle pitää meidän jo tässä huomauttaa, että syvän virheellinen on tavaranälän parantamisyritys ylenmäärin kehittämällä teollisuuden tuotantoa lisätyn pankkiemissionin nojassa. Vaikkapa oletettaisiin että kaikki uudet rahavarat olisi annettu niille teollisuusaloille, jotka valmistavat välittömän kulutuksen esineitä, niin silloinkin, ennen kuin tuotantovaihe olisi päättynyt ja uudet rahavarat olisivat esineellistyneet uusissa markkinoille heitetyissä tavaramäärissä, olisi tavaranälkä hirvittävästi kiristynyt, sillä uusien rahavarojen olisi ensin täytynyt käydä markkinain autta ja siellä olisivat ne lisänneet apu- ja raaka-aineiden kysyntää ja työvoiman kysyntää, ja siis myöskin työläisten kuluttamien esineiden kysyntää. Tämä tavaranälän kiristyminen ja siihen liittyvä hintojen nousu voi, teoreettisesti arvioiden, viedä siihen että väestö pyrkii muuttamaan rahansa tavaraksi, toisin sanoen, voi jouduttaa rahan kiertokulkua, luoden siten uuden ostokyvyn liikkeeseen lasketun rahamäärän lisäksi, ja niin yhä enemmän kiristää tavaranälkää. Tästä on teoreettisesti ajateltavissa sellainen lopputulos, että tuotantovaiheen päätyttyä markkinoille heitettävät tavaramäärät eivät riitä tyydyttämään tavaranälkää, saattaapa tilanne jäädä vielä huonommaksikin, kuin oli ennen uusien rahojen emissionia [1].

Todellisuudessa oli tilanne vielä nutkikkaampi. Iso osa varoista sijoitettiin raskaan teollisuuden kehittämiseen. V. 1924/25 kolmannelta neljännekseltä alkaen raskas teollisuus kehittyy nopeammin kuin kevyt teollisuus. Samoin

---

[1] Tämä selviää seuraavasta yksinkertaisesta kaavallisesta esityksestä. Jos jollain hetkellä tunnemme markkinoilla tavaran puutetta summan A ruplan arvosta ja tarkoitusperänämme tämän puutteen poistaminen ja tuotannon laajentaminen laskemme liikkeeseen uutta rahaa summan B ruplaa, niin tämä summa edustaa uutta ostovoimaa; tavaranälkä ilmaistaan silloin summalla A+B rpl. Ja edelleen, jos on ylitetty uusien rahojen emissionin vissi raja, niin tulee tavaranälän kiristymisen ja hintojen nousun seurauksena tshervontsin kiertokulku nopeammaksi, väestö pyrkii muuttamaan rahasäästönsä tavaraksi ja siten markkinoille syöksyy uusi ostovoima C, minkä on aiheuttanut yksinomaan uusien rahojen — summan B — liikkeeseen laskeminen. Tavaranälkä ilmaistaan silloin jo luvulla A+B+C. Vaikkapa tuotantoprosessin päätyttyä markkinoille heitettäisiinkin tavaramäärä, jonka hintojen summa on = A+B, niin tyydyttämättä jää vielä kysyntä summalla C, joka saattaa olla suurempikin kuin alunperin tyydyttämätön kysyntä summalle A.

teollisuuden työväki alkaa kolmannen neljänneksen lopulla suuresti lisääntyä. Toisaalta teollisuudessa työpalkat, jotka v. 1924/25 ensi puoliskolla pysyivät paikallaan ja siis jäivät jälelle samaan aikaan suuresti lisääntyneestä työn tuotantovoimasta, jyrkästi nousevat III:lla ja eritoten IV:llä vuosineljänneksellä. Kesäkuusta lokakuuhun nimellis- (ja reali-) palkat nousivat enemmän kuin 25 %:lla ensi vuosipuoliskoon verraten, ja saavuttivat V. Gromanin laskelmien mukaan (asuinkustannukset huomioon ottaen) 110 % sodan edellisestä tasosta.

Ja tämän ohella täytyy ottaa huomioon se, että sodan edelliseen aikaan verraten ovat suuresti lisääntyneet ne erät, jotka työpalkka aiheuttaa. Korkeimman Kansantalousneuvoston laskelmien mukaan nousevat nämä työpalkan lisäerät 31 prosenttiin työpalkoista, kun ne ennen sotaa tekivät vain 9 %. Kansantalouden kannalta täytyy nämä lisäerät laskea työpalkkoihin ja yleiseen kulutusfondiin maassa. Jos, saman Kork. Kansantalousneuvoston tietojen mukaan, työpalkka kaikkine lisäerineen v. 1925/26 oli 120 % sodan edellisestä, niin täytyi sen ensi neljänneksellä olla aika lailla korkeamman. (Sillä realipalkka hintojen nousun seurauksena v. 1925/26 aikana laski aina IV neljännekseen saakka.)

Edelleen myöskin valtion palveluskunnan palkka käsittelemämme talousvuoden alkuun mennessä jonkun verran nousee. Tosin ei palveluskunnan palkka, sikäli kuin päätellä voidaan, saavuta sodan edellistä tasoa, mutta seurauksena palveluskunnan määrän lisääntymisestä tulee palkkojen summa tässäkin lähelle sodan edellistä tasoa. Sen voi vississä määrässä todeta seuraavasti. Kuten tunnettua kohosi budjetti-indeksi v. 1925/26 14,6 %:lla. Siten sama nimellispalkka lokakuussa 1925 oli aika lailla isompi realinen suure kuin syyskuussa 1926, ja keskimäärin vuoden aikana maksettujen työpalkkojen realinen merkitys oli siis pienempi kuin talousvuoden alussa maksettujen palkkojen realinen merkitys. Kuitenkin Valtion Suunnittelukomitean laskelmien mukaan tv. 1925/26 maksettujen palkkojen kokonaisfondi tavararuplissa nousi 95 %:iin sodan edellisestä fondista. Tästä voidaan tehdä se johtopäätös, että tarkastelemamme vuoden alussa tämä fondi oli suurempi kuin ennen sotaa.

Koska kansallistulot tv. 1924/25 eivät toden näköisesti nousseet edes 65 %:iin sodan edellisestä tasosta ja tarkastelemamme vuoden alussa tekivät noin 80 % siitä, niin voimme tehdä seuraavan johtopäätöksen: talousvuoden 1925/26 alkuun oli kaupungin työtätekevien joukkojen kulutustaso, maksettujen työpalkkojen summassa ilmaistuna, huomattavasti (25—30 %:lla) ylittänyt kansallistulon ja kansantaloutemme elvyttämisen tason. Työtätekevien joukkojen elintason kohottaminen on tietysti neuvostopolitiikan perustehtävä, mutta meidän pitää analysoida, millaisiin kansantaloudellisiin seurauksiin sen täytyi objektiivisesti viedä.

II.

Kenen kustannuksella saattoi toteutua saavutettuun kansallistulojen tasoon verraten korkeampi kaupunkiväestön kulutus, kansantaloudelliselta kannalta katsoen?

Kansallistulojen kokonaissumma, joka muodostaa väestön mahdollisen kulutusfondin, jakaantuu kahteen osaan: osa, jonka väestö tosiaan kuluttaa, ja toinen osa, joka säästetään ja menee tuotannon lisäämiseen, tuotantoprosessin laajentamiseen. Kulutuksen lisääntymistä seuraa nyt pakostakin kasaamisen supistuminen Toisena lähteenä väestön toisen osan kulutuksen huomattavaan nousuun sodan edelliseen tasoon verraten voi olla väestön muiden kerroksien kulutuksen pieneneminen, ennen kaikkea kaupunkien kapitalististen kerroksien, ja sitten talonpoikaiston kulutuksen pieneneminen.

Mitä kasaamiseen tulee, niin SSSR:n kansantalous ei voinut asettaa tehtäväkseen edes suhteellista kasaamisen supistamista maassa. Päinvastoin, hallituksen ja suunnittelu-elinten kaikki ponnistukset tähtäsivät siihen, että pääomasijoituksien määrä olisi kuluneena vuonna saatu mahdollisimman suureksi, jota varten täytyi olla pohja — realinen kasaantuminen maassa. Pääomasijoituksien määrät jo huomattavien supistuksien jälkeen edellytettiin ja sitten täytettiin seuraavasti:

	Edellytettiin.	Täytettiin[1].
	(milj. tsherv. rupl.)	
Teollisuus	800	779
Sähköistäminen	69	69
Liikenne ja yhteys	303	461
Asuntojen rakennus	185	403
Muut alat	100	92
Kunnallinen rakennustyö	80	103
Yhteensä	1.537	1.907
Sen lisäksi maatalous	167	99

Emme tunne metodia, jolla on laskettu SSSR:n kansantalouteen kuluneena vuonna todella sijoitettujen pääomien määrä. Mikäli tunnemme tilastollisten aineksien tilan, voivat nuo laskelmat perustua vain asiantuntijain arvioihin ja tilastollisiin ennakkolaskelmiin. Siksi eivät nuo laskelmat voi olla suinkaan täsmällisiä, ja käsittääksemme ovat ne jossain määrin liioiteltuja, samoin kuin on liioiteltu myös vuotuinen kuluminen, jonka Suunnittelukomitea on laskenut 880 miljoonaksi rpl. v. 1925/26. Mutta puhdas kasaaminen, kun vuotuinen kuluminen on vähennetty, on toden näköisesti lähempänä tosiasiallista summaa; Valtion Suunnittelukomitean ilmoituksen mukaan se nousi v. 1925/26 vähintään 1.200 milj. ruplaan lukuun ottamatta kasaantumista itse maataloudessa (varastot, kalusto, karja ja rakennukset).

Tämän luvun arvioimista varten pitäisi vedota sodan edelliseen tasoon. Mutta meillä ei ikävä kyllä ole kyllin luotettavia laskelmia ajalta ennen sotaa. Toisessa yhteydessä olen esittänyt kasaantumisen määräksi Venäjällä ennen sotaa luvun 1.500 milj. ruplaa. Jos tästä vähennetään talonpoikain luonnossa suorittaman kasaamisen määrä niin saadaan luku 1.200—1.250 milj. rpl. Tästä pitää vähentää n. 15 % alueen pienentymisen vuoksi, jää siis mahdolliseksi kasaamismääräksi SSSR:ssä 1.020—1.050 milj. rpl. kun kansallistulo on sama kuin ennen sotaa. Mutta ylempänä jo mainitsimme, että kansallistulo v. 1924/25, jonka pohjalla varsinaisesti pääomasijoitukset tv. 1925/26 voitiin tehdä, ei noussut edes 65 %:iin sodan edellisestä tasosta. Jos kasaaminen rahamuodossa kävi samassa tempossa kuin ennen sotaa, saattoi siis pääomasijoituksien puhdas lisäys nousta vajaaseen 700 milj. ruplaan tv. 1925/26, mikä tukkuhinta-indexin mukaan (vuoden keskimäär. tukkuindexi Gosplanin muk. = 1,86) tekisi n. 1.300 milj. tsherv. ruplaa.

Näinkään ei todellisuudessa voinut olla. Sillä nyt on luontaismuodossa suoritettu kasaaminen maataloudessa suhteellisesti lisääntynyt: viljavarastoja lisätty, lisätty karjaa jne. Riittää kun huomautamme, että Tilast. Keskushallinnon expertti-neuvoston laskelmien mukaan lisääntyivät viljavarastot itse tuottajilla heinäk. 1 p:stä 1925 heinäk. 1 pvään 1926 277 milj. puudalla, nousten 1/VII 1926 440 milj. puutaan. Myöhemmin, analysoidessamme konjunktuuria, annamme selvityksen tälle tosiasialle. Tässä täytyy meidän merkitä, että laskiessamme kasaamista ennen sotaa otimme huomioon myöskin talonpoikain kasaamat rahavarat; mutta kun luontais-kasaaminen maataloudessa lisääntyy, niin ilmeisesti on sen tuloksena mahdollisen rahojen kasaamisen pieneneminen. Tästä seuraa johtopäätös, että ylempänä laskemamme rahallisen kasaamisen summa 1.300 milj. rpl. on liian suuri, se on tuskin voinut olla suurempi kuin 1.200 milj. rpl., mikä ylempänä on esitetty pääomien todellisena kasvuna kansantaloudessa (lukuun ottamatta maataloutta ahtaassa merkityksessä) kuluneena vuonna.

Jos teoreettisesti mahdollisen realisen kasaamisen määrä näin lankeaa yhteen todella täytettyjen pääomasijoituksien määrän kanssa, niin sijoituksien täyttäminen oli sittenkin tavattoman vaikea tehtävä. Sillä kun tulojen määrä alenee, alenee kasaaminen myöskin suhteellisesti, eikä ainoastaan absoluuttisesti. Samoin pakostakin vaikuttaa myös yleinen tulojen tasottuminen SSSR:ssä. Jos kansallistulojen summa on sama, niin kasattava osa on sitä suurempi, mitä suurempi on erilaisuus tuloissa. Siksi tilastollisesti (lähtemällä sodan edellisistä

[1] »Tarkistetut kontrollinumerot v:lle 1925/26». »Kontrolliluvut v:lle 1926/27». Maataloudessa: melioratiiviset työt ja sähköistäminen ja tierakennus.

kasaamisen määristä) laskettu mahdollisen kasaamisen määrä voi teoreettisesti ja tosiasiassa osottautua ylivoimaiseksi kansantaloudellemme, kun kansallistulo on pienentynyt ja tasaisemmin jakaantunut. Ja tästä seuraa, että saattoi osottautua ylivoimaiseksi myöskin pääomasijoituksien määrä, jotka voivat toteutua vain sikäli kuin todella kasaantuu rahavaroja väestön ·eri luokille ja kansantalouden eri aloille.

Ylempänä asetimme kysymyksen kenen kustannuksella saattoi työväenluokan kulutus lisääntyä? Edellä esitetyn jälkeen on ilmeistä, että se ei voinut käydä kasattavan osan supistumisen kustannuksella. Kasaantuva osa oli tosin pienempi kuin ennen sotaa, mutta sen supistuminen sodan edelliseen verraten ei toden näköisesti ollut suurempi kuin kansallistulojen supistuminen. Jos tämä on oikein, niin elintason huomattava kohoaminen saattoi käydä vain kansallistulon sen osan uudella tavalla jakaantumisen kautta, joka menee kansakunnan kulutusvarastoon. Ennen kaikkea, sodan edelliseen verraten vähentyneen kansallistulon pohjalla elintason tällaisen nousun lähteenä on kaupunkiväestön kapitalististen kerrosten ja korkeimpien virkamiesten kulutuksen huomattava väheneminen, toisena lähteenä saattoi olla ja todella oli varojen ammentaminen maataloudesta ja talonpoikaiston kuluttamain teollisuustavarain määrän suhteellinen pienentyminen verrattuna aikaan ennen sotaa (maatalouden tuotteiden kulutus ei toden näköisesti pienentynyt). SSSR:n kansantalouden dynamiikka ja konjunktuuri tv. 1925/26 edustaa käsityksemme mukaan taistelua kansallistulon jaosta ja uudelleen jaosta valtiolle toivottavaan suuntaan — niin että toisaalta saataisiin kaupunkien työtätekevälle väestölle turvatuksi talousvuoden alkuun saavutettu elintaso, ja toisaalta turvatuksi aiottu kasaamistemppo, siis pääomasijoitusten temppo, ja tällöin kumpainkin pyrkimyksien määrälliset ilmaisut osaksi kuvastivat optimistisia laskelmia SSSR:n kansantalouden mahdollisista saavutuksista tv. 1926/27.

III.

Tässä osassa pitää meidän osottaa kuinka konjunktuuri päättyneenä talousvuonna 1925/26 todella kulki, ja millä tavalla siinä saivat heijastuksen hallituksen ja säännöstely-elimien peruspyrkimykset asetettujen tehtäväin täyttämiseksi.

Ensi osassa puhuimme krediteerauksen suunnasta tv. 1924/25 IV neljänneksellä. Krediitit suunnattiin silloin kahta uomaa pitkin: toisaalta menivät ne teollisuuteen tarkoitusperänä tuotannon laajentaminen, vasta tuotantoon vedettyjen työläisten palkkoihin ja työpalkkojen kohottamiseen. Tätä tietä toteutuivat molemmat tehtävät — elintason kohottaminen ja pääomasijoitukset. Toisaalta huomattavasti lisääntyivät krediitit viljakauppoihin ja maatalouden tuotteiden hankintaan, jotka tähtäsivät samaan päämäärään: antamaan riittävät varastot vientiä varten jotta saataisiin tuoduksi tarpeelliset raaka-aineet ja koneisto teollisuudelle ja tyydytetyksi kotimainen niin henkilökohtainen kuin tuotannollinenkin kulutus. Krediteerauksen määrät näkyvät seuraavasta taulukosta:

Valtion pankki.

(Vekseli ja lainaoperatsionit milj. rpl.).

	1/X.	1/I.	1/IV.	1/VII.	1/X.
Vekselit ja lainat:					
V. 1924/25 .	532	647	762	920	1.209
„ 1925/26 .	1.209	1.395	1.476	1.506	1.737
Viljakaupat:					
V. 1924/25 .	66,7	134,0	110,4	101,1	268,4
„ 1925/26 .	268,4	270,5	273,1	159,9	194,1

Neljä moskovalaista osakepankkia.

Vekselit ja lainat:					
V. 1924/25 .	328	363	434	536	636
„ 1925/26 .	636	698	709	702	768

Esitetyt numerot osottavat yhdellä silmäyksellä eron krediteerauksen määrissä v. 1924/25 ja 1925/26 ja myös liikunnan vuoden sisällä. Vekseli- ja lainaoperatsionit osakepankeissa eivät tapahtuneet ainoastaan talletusten ja juoksevien tilien kasvamisen varassa, vaan myös Valtiopankin lainojen avulla.

Siirrymme nyt Valtionpankin varojen lähteisiin. Siitä meillä on tällainen kuva.

Valtiopankin pääresurssit:	V. 1925.		V, 1926.			
	1/VII.	1/X.	1/I.	1/IV	1/VII.	1/X.
Pankkisetelien emissioni . .	665	757	781	724	727	857
Fin. as. Kansankomiss talletukset ja juokseva tili . . .	215	543	646	676	623	685
Muut tallet. ja juoks. tilit . .	297	421	398	423	398	432
Omat pääomat ja muut varat.	287	297	367	356	352	413
Yhteensä . .	1.463	2.017	2.192	2.179	2.072	2.387

Ensi silmäyksellä näyttää että emissioni v. 1924/25 viime neljänneksellä ja v. 1925/26 ensi neljänneksellä muodosti vain vähäisen summan: 92 ja 24 milj. ruplaa, yht. 116 m. r. Mutta kun otetaan huomioon että samana aikana tuli kansantaloudelliseen kiertokulkuun vielä lisäksi 190 milj. rpl. finanssikomissariaatin vaihtorahaa, joka on laskettu finanssikomissariaatin juoksevalle tilille, niin saamme jo krediteerauksen suuren lisäyksen uusien rahojen lukuun. Tämä lähde antaa siis kahden neljänneksen aikana yli 300 miljoonaa, eli enemmän kuin 40 % Valtionpankin kaikkien varojen lisäyksestä. Välittömät tiedot rahan kiertokulusta antavat samantapaisen kuvan:

	Koko rahamäärä.	Lisäys ed.
1/X—1924	627	-
1/VII—1925	846	219
1/X—1925	1.143	297
1/I—1926	1.269	126
1/IV—1926	1.204	65
1/VII—1926 . . .	1.209	5
1/X—1926	1.343	134

V. 1924/25 9 ensi kuukauden aikana lisääntyi kiertokulussa oleva rahamäärä 219 miljoonalla rpl., mutta saman vuoden viime neljänneksellä 297 m. r., ja v. 1925/26 ensi neljänneksen lisäyksen kanssa teki yht. 423 m. rpl.

Rahan näin suuri lisäys ei olisi aiheuttanut taloudellisia vaikeuksia, jos samassa määrässä olisivat lisääntyneet väestön säästöt, jos liikkeeseen lasketut rahamerkit olisivat jääneet väestölle tai virranneet takaisin säästökassoihin talletuksina. Mutta näin ei riittävässä määrässä käynyt. V. 1925/26 ei pankkien passiivi lainkaan kasvanut, vaan päinvastoin talousvuoden lopputuloksena toteamme talletuksien ja juoksevien tilien pienentyneen 5 pääpankissa. Tämän yhteydessä on kuvaavaa se että passiivien pienentyminen tapahtui juuri niillä aloilla ja klienttilajeilla, jotka olivat suuren krediteerauksen objekteina. Talletuksien määrä säästökassoissa lisääntyi niin ikään perin vähän (9,7 milj. rpl. IV neljänneksellä 1924/25 ja 12,4 m. r. I nelj. 1925/26). Samoin heikosti lisääntyivät valtiolainat, jotka realisoitiin laajojen väestöjoukkojen keskuudessa. Sitävastoin toteamme säästökassojen ja vakuutuslaitosten arvopaperisalkun aika lailla suurentuneen, enemmän kuin molemmat voitto- ja talonpoikaislainat lisäsivät valtion velkaa v. 1925/26.

Mikäli väestöllä ei ollut riittävään kasaamiseen halua eikä mahdollisuutta, sikäli sen saamat lisävarat tulivat tarjottaviksi markkinoilla, jossa ne eivät löytäneet vastaavaa tarjontaa välittömän kulutuksen esineiden muodossa, sillä luotto oli suunnattu pääasiassa raskaan teollisuuden

puolelle, joka laajensi tuotantoaan nopeammin kuin kevyt teollisuus, kuten seuraavista vuosinumeroista näkyy:

Teollisen tuotannon fyysillisen sisällön lisääntyminen edelliseen vuoteen verraten.

	V. 1924/25	V. 1925/26
Vuoriteollisuus . . .	9,9%	40,8%
Raskas teollisuus . .	114,8%	55,8%
Kevyt teollisuus . .	65,4%	30,7%
Koko teollisuus . . .	61,2%	40,9%

Siksi v. 1924/25 lopun ja v. 1925/26 alun tunnusmerkkinä on yleisen hintatason nousu ja, mikäli hintojen nousua pidätti hallituksen säännöstelytoiminta, tavaranälän voimakkaat ilmaukset, puuttuvain tavarain erikoisen kategorian muodostuminen, tavarain joiden jakoa ja myyntiä säännösteltiin erikoisessa järjestyksessä (suunnitelmallinen kuljetus). Hintojen säännöstelystä huolimatta havaitsimme niiden nousevan lokakuust toukokuuhun v. 1926, ja vähittäishintojen taso nousi voimakkaammin kuin tukkuhintojen taso (ed. 16 %:lla, jälkimäinen 13 %:lla), ja työväenluokan kulutusesineiden indexi vielä nopeammin kuin yleinen vähittäishintojen indexi (nim. 24,5 %: lla). Luodaksemme selvän kuvan markkinoista v. 1925/26 ensi puolivuoden aikana, pitää tähän vielä lisätä hintojen erilaisuus ja lisääntynyt heilunta alueittain, vähittäiskaupan hintalisän suurentuminen, hintojen eriäminen vapailla (yksityis-) markkinoilla ja valtion kaupassa.

Mutta kansantalous joutui vaikeuksien vaiheeseen toiseltakin puolen. Tehtyään maatalouden tuotteiden, eritoten viljan hankintasuunnitelman valtio heitti markkinoille vastaavan määrän rahavaroja. Tässä täytyy meidän huomauttaa, että oli objektiivisia tekijöitä, jotka estivät suunnitelman täyttymisen. Suunnittelukomitean laskelmien mukaan vähensivät korjuun aikana sattuneet sateet viljasatoa 230 milj. puudalla, mikä V. Gromanin ajatuksen mukaan kokonaan lankesi sadon tavaraosalle, eritoten viennin osalle. (Minä puolestani pidän tämän tekijän toisarvoisena. Viljan tavaraosa ei ole määrätty tilastollinen suure — ei absoluuttisesti, eikä suhteellisesti. Se voi vaihdella ja vaihtelee riippuen hintojen suhteesta. Viljatuotannon tavaraosan tutkimus pitkältä aikajaksolta ennen sotaa osottaa tuon koeffisientin suuresti vaihtelevan, huonoina vuosina se suuresti kasvaa.) Toiseksi, maatalouden tuotannon toinen kannustin, maatalousvero, oli huomattavasti pienennetty ja sen maksuaikoja lykätty.

Tehdyn suunnitelman täyttäminen olisi niin muodoin ollut mahdollinen jos talonpoikaisto olisi halunnut supistaa maatalouden tuotteiden henkilökohtaista ja taloudellista kulutusta ja sen sijaan kasata tuotantonsa realisoimisesta saamiaan rahavaroja. Mutta katovuoden jälkeen oli talonpoikaiston pakko tyydyttää lykkäämättömät teollisuustuotteiden tarpeensa. Tavarain puute ja korkeat markkinahinnat rajoittivat tätä mahdollisuutta; mutta realisoimisesta saadut rahat eivät löytäneet käyttöä ja maaseutu alkoi supistaa niiden tavaroiden tarjontaa, jotka voitiin käyttää omiin tarpeisiin taikka varastojen lisäämiseen omassa taloudessa. Ennen kaikkea kuvastui tämä viljatuotteissa. Toisaalta totesimme ylempänä viljavarastojen huomattavasti kasvaneen itse kulutajilla, toisaalta havaitsemme että alkaen syyskuusta v. 1925 jää viljan hankintasuunnitelma säännöllisesti täyttämättä (syyskuussa 1925 hankittiin 88,8 prosenttia, lokakuussa 68,1 pros., marraskuussa 74,4 pros. ja joulukuussa 76,3 pros. suunnitellusta määrästä).

Samalla nousevat viljan hinnat saavuttaen tammikuuhun mennessä sellaisen tason, että viljan ulos vienti käy hintojen puolesta kannattamattomaksi. Viljan vienti vähenee mitättömäksi, 5,7 milj puutaa kuukaudessa noustakseen taas toisella vuosipuoliskolla hyvien satotoiveiden ja hintojen alenemisen vaikutuksesta. Mutta kaikkiaankin vietiin viljaa talousvuonna 1925/26 vain 160 milj. puutaa, mikä tekee vain 36 % alunperin suunnitellusta ja 78 % lopullisesti vahvistetusta vientisuunnitelman määrästä.

Valtio pyrki täyttämään ylempänä mainitut tehtävät myöskin maatalouden muiden tuotteiden hankinnassa. Siinä valtion politiikka tähtäsi ensinnäkin siihen, että valtion ja osuustoiminnalliset järjestöt saisivat täydellisemmin vallatuiksi mark-

kinat, syrjäytetyksi yksityisten henkilöiden kilpailun. Kuluneen talousvuoden tulokset osoittavat että valtio siinä jossain määrin onnistui. Toisena keinona, joka tähtäsi samaan suuntaan, oli raaka-aineiden ja muiden elintarvetuotteiden hintapolitiikka. Hankintahinnat säädettiin huomattavasti alhaisemmalle tasolle kuin mikä vastasi kysynnän ja tarjonnan ehtoja ja tavaramarkkinain yleisiä oloja. Tämän tarkoitusperänä oli toisaalta se, ettei arviohinta (kalkyleeraushinta) teollisuudessa kohoaisi ja että teollisuuden sisäinen kasaaminen lisääntyisi, toisaalta se että saataisiin vientimahdollisuus tarkoitusperänä niin ikään kansantaloudellinen kasaaminen ulkoa tuotujen koneiden ja työkalujen muodossa, ja kolmanneksi se että kotimaiset markkinat saataisiin varustetuiksi tavaroilla ja kaupunkien kuluttajain jo saavuttama elintaso turvatuksi. Tämä hintapolitiikka kuvastui siinä, että teollisuustavarain ja maataloustavarain »sakset» yleensä aukenivat vuoden aikana. Vielä havainnollisempi on tässä suhteessa Konjunktuuri-Instituutin laskemien talonpoikais-indexien liike, jotka kuvaavat vissien alueiden maatalouden ostovoimaa (1913 = 1,00):

	1/X—25	1/I—26	1/IV—26	1/VII—26	1/X—26
Peruna-alue	0,69	0,93	0,95	0,93	0 59
Pellava-alue	0,72	0,66	0 64	0,60	0,58
Maito-alue	0,84	0,80	0,68	0,71	0,68

Nämä indexit kuvaavat selvästi sitä kuinka epäedulliseksi useille maatalouden tuotteille konjunktuuri muodostui.

Millä tavalla reageerasi talonpoikaisto näin epäedulliseen konjunktuuriin? Viljan osalle se lisäsi varastojaan, niinkuin ylempänä näimme. Jossain määrin voi se tehdä samoin muihinkin tuotteisiin nähden. Mutta luontaisvarastojen kasaamisen rajat olivat ahtaammat, mikäli kysymyksessä olivat markkinakasvit (pellava, hamppu, öljypitoiset siemenet, tupakka, sokerijuurikas). Siksi talonpoikaisto oli pakotettu myymään nämä tuotteet, vaikka markkinakonjunktuuri olikin epäedullinen. Vihdoin eräältä osalta piti maaseutu edullisempana suurentaa omaa kulutustaan kuin myydä tuotteensa alhaisiin hintoihin (munat, voi ja muut karjantuotteet). Tulos oli että emme kyenneet täyttämään lopullista vientisuunnitelmaa (voista viemättä 30 pros., munista 50 pros., lihatuotteista 43 pros.). — Tässä näyttelivät osaa myös vientikoneistomme teknilliset puutteet. Ja tärkein tekijä — tshervontsin ostovoiman erilaisuus kotimaisilla ja ulkomaisilla markkinoilla, josta alempana.

IV.

Nyt voimme tehdä yhteenvedon ensi vuosipuoliskon taloudellisista prosesseista ja konjunktuurista. Tämän vuosipuoliskon voimme luonnehtia valtion taisteluksi toivottavan kasaamissumman puolesta maassa, edellytetyn pääomasijoitusten määrän puolesta toiselta puolen, ja suunnitellun kaupunkien kulutustason puolesta toiselta puolen. Kummankin saavuttaminen voi olla vain tuloksena maaseudun kulutuksen jonkunlaisesta rajoittamisesta sekä talonpoikaiston rahankasaamisen suurentamisen kautta että suhteellisesti alentamalla hintoja maatalouden tuotteille. Osin tämä hintojen alentaminen onnistuttiin toteuttamaan erinäisiin maatalouden tuotteisiin nähden (kuitukasvit, voi, munat ym). Mutta erinäisiin tavaroihin nähden havaittiin maaseudun tarjonnan vähentyvän, talonpoikaiston lisäävän näiden tuotteiden kulutusta ja hankintakamppailun menevän rikki. Meillä ei vielä ole budjettitietoja talonpoikaiston kulutuksesta v. 1925/26, mutta päättyneen vuoden konjunktuuri pakottaa meidät olettamaan, että useiden maatalous-tuotteiden kulutus omassa taloudessa ja varastojen kasaaminen maaseudulla ei vähentynyt, vaan päinvastoin lisääntyi, ja toden näköisesti ylitti sodan edelliset normit (vilja, voi, munat). (Nyt ovat budjettitiedot käytettävissä, ja ne osoittavat että tämä väite pitää paikkansa. — Suom.) Viljan suhteen oli valtio pakotettu korottamaan hintoja. Vihdoin kolmas tavararyhmä (teknilliset kasvit), joi-

hin nähden voitto taistelussa jäi kaupungille, mutta se vei toisiin kansantaloudellisiin seuraamuksiin: maatalouden näiden tuotteiden tuotanto vakaantui tai jopa väheni seuraavana vuonna.

Syyt taloudellisiin vaikeuksiin syksyllä v. 1925 eivät näinollen olleet epäsuhteessa maataloustavarain ja teollisuustavarain tarjonnan välillä. Tuota teoriaa eivät vahvista tilastonumerot eivätkä kokemusperäiset tosiasiat ja on se tullut lehdistössä kyllin vakuuttavan arvostelun alaiseksi.

Kuten ylempänä määrittelimme oli syynä yhteentörmäys toivotun kasaamistempon ja kaupunkiväestön, ennen kaikkea työläisväestön v. 1925/26 alkuun mennessä saavuttaman kulutustason välillä. Ulkonaisesti tämä yhteentörmäys esiintyi inflatsioni-ilmiöinä, mikäli tie asetettujen tehtävien täyttämiseen kävi luoton laajentamisen ja emissionin lisäämisen kautta. Inflatsioni (paperirahan liikkeeseen laskeminen) oli välittömänä syynä taloudellisiin vaikeuksiimme, mutta itse inflatsionilla oli syvempi perusta: sen aiheutti liioiteltu arvio realisen elintason huomattavan kohoamisen ja samaan aikaan suoritettavan huomattavan kasaamisen mahdollisuuksista.

Ylempänä viittasimme epäedullisiin osottajiin markkinoilla ensi vuosipuoliskon aikana. Siihen pitää vielä lisätä hieman. Vaikeudet hankinnoissa ja hintojen yleinen nousu synnyttivät vaikeuksia viennissä, joka alkoi jäädä kauas jälelle aiotusta suunnitelmasta. Siksi kauppabalanssimme ensi puolivuoden aikana pysyy passiivisena (paitsi loka- ja maalisk.), ja tammikuussa nousee passiivi huomattavaan määrään, 26,4 milj. ruplaan. Seuraus tästä se että täytyy käydä käsiksi Valtion pankin metallireserveihin. Toisaalta hintojen nousun ja maataloustavarain pidättyvän tarjonnan seurauksena rahan kiertokulun nopeus kiihtyy, väestö pyrkii kiinnittämään säästönsä ulkomaiseen valuuttaan ja kultaan, joiden kysyntä suuresti kasvaa. Valtion pankki, joka devisi-politiikan avulla oli koko ajan pitänyt ulkomaisen valuutan kurssin pariteetissa, ja näin aina kesään 1925 jopa lisännyt ulkomaisen valuutan varastoaan, syksystä alkaen interventsionissa enemmän menetti ulkomaista valuuttaa kuin sitä sai, pienentäen vähitellen varastoaan, joka jo ilmankin oli vähentynyt kauppabalanssin passiivisuuden vuoksi. Siksi oli Valtion pankki maaliskuussa pakotettu rajottamaan ulkomaisen valuutan myyntiä ja vaihtoa, mikä heti aiheutti kullan ja ulkom. valuutan huomattavan aagion vapailla markkinoilla, aagion mikä hieman pieneni toisella puolivuodella, mutta säilyi kuitenkin vuoden loppuun. Ulkomaankaupassa kuitenkin säilyi tshervontsin entinen virallinen kurssi. Tähän sisältyy oleellinen ero inflatsioni-ilmiöistä kapitalistimaissa. Siellä tavallisesti inflatsionin aikana arvossaan alenevalla valuutalla on kotimaisilla markkinoilla suurempi ostovoima kuin ulkoisilla markkinoilla, mikä kiihdyttää vientiä; meillä taas valuuttamme ostovoiman eroaminen sisäisillä ja ulkoisilla markkinoilla kävi päinvastaiseen suuntaan. Kun tähän lisää sen että ulkomailla samaan aikaan tukkuhinnat alenivat, niin tulokseksi tuli että tshervontsilla oli sisäisillä markkinoilla huomattavasti pienempi ostovoima kuin ulkoisilla markkinoilla. Tämä seikka jarrutti vientiämme. Monen tavaran vienti, joita maassa oli yli tarpeen, kävi kannattamattomaksi valuuttain välisten suhteiden vuoksi. Vaikeudet viennissä, jotka olivat syntyneet syvemmistä kansantaloudellisista syistä, lisääntyivät sitten seurauksena tasapainon rikkoontumisesta rahan piirissä.

Miten sitten ratkaistiin tuo yhteentörmäys? Sen ratkaisu kävi kahta tietä: toisaalta vastavaikuttivat talouden sisäiset vaistovaraiset tekijät, toisaalta valtion elinten säännöstelytoimet.

Edellisistä täytyy mainita kaksi. Ensiksi, ensi puolivuoden aikana oli meillä nousua kansantalouden kaikilla aloilla: teollisen tuotannon, tavaran kiertokulun, kuormauksen, ja myös työn tuottavaisuuden alalla; alempana esitämme vastaavat luvut. Mikäli maassa luotiin uusia arvoja, sikäli kasvoi kansallistulo, s.o. se hyödykkeiden summa, joka piti jakaa kulutuksen ja kasaamisen kesken, siis mainitun yhteentörmäyksen täytyi heikentyä. Mutta paljon oleellisempana tekijänä oli hintojen nousu. Tämä hintojen

nousu oli erittäin vahva laajan kulutuksen esineiden vähittäiskaupassa. Kun nimellispalkka pysyi paikallaan tiesi budjetti-indexin nousu realipalkan alenemista, s.o. työläisten ja palveluskunnan realisen kulutuksen vähentymistä. Kaupunkiväestön elintaso ei siis voinut pysyä sillä tasolla mille se vuoden alkuun mennessä oli päässyt. Toisaalta hintojen nousu tiesi myös pääomasijoitusten tehon vähentymistä, sillä sama summa tshervontseja suunniteltuna ja todella käytettynä tiesi erilaisia realisia suureita: tämä pitää muistaa silloin kun arvioimme saavutettuja tuloksia pääoman rakentamisen alalla.

Tämän hintojen luonnonvoimaisen mekanismin ohella vaikuttivat myös valtion tietoiset toimenpiteet. Tuonnin supistaminen, teollisen tuotannon laajentamistempon pienentäminen, toimenpiteet raha- ja luottopolitiikan alalla, nim. luoton kehittämistempon heikentäminen ja kiertokulussa olevan rahamäärän vähentäminen, toimenpiteet budjetin alalla, posti- ja sähkösanomamaksujen ja rautatietariffien korottaminen, vihdoin tiukan talouskomennon toteuttaminen, kaikki nämä toimenpiteet pyrkivät samaan — rajottamaan realista kulutusta ja pääomasijoituksia tarkoitusperänä toisen tai toisen saattaminen tasapainoon, joka vastasi todellista kasaantumista maassa. Suuressa määrin tässä onnistuttiin.

V.

Säännöstelytoimenpiteiden ja eritoten raha- ja luottopolitiikan piti aikaansaada kansantaloudessa tervehtyminen, mikä ennen kaikkea ilmeni kansantalouden eri koeffisienttien kasvutempon heikentymisessä.

Seuraava taulukko antaa meille kuvan ensi ja toisen puolivuoden tuloksista (siv. 76).

Pikainenkin silmäys taulukkoon osottaa että kansantalouden kehitys kävi toisella puolivuodella hitaammin. Diskontto- ja lainaoperatsionit kasvoivat sekä absoluuttisesti että suhteellisesti vähemmän, vaikka luotto toisella vuosipuoliskolla tavallisesti kehittyy enemmän, sillä teollisuus valmistuu silloin syys- ja talvikaudella laajentamaan tuotantoaan ja kauppa valmistuu syyskamppailuun. Toisaalta havaitsemme sarjan suotuisia ilmiöitä: hinnat huomattavasti alenevat II vuosipuoliskolla, työn tuotantovoima aika lailla nousee, pankkien passiivit alenevat vähemmän. Sitäpaitsi on merkittävä viljanhintojen vakaantuminen, jopa jonkunlainen alentuminen jo maaliskuussa — tulos luoton kiristymisestä. Tavaravaihto ja tuotanto kasvaa II vuosipuoliskolla vähemmän, mutta sitä ei ole luettava yksistään kansantalouden organismin luonnolliseksi reaktioksi alkuvuoden korkeaan inflatsionikonjunktuuriin, vaan myös vuoden jälkipuoliskolle ominaisten sesonkitekijäin vaikutukseksi (tavaravaihdon väheneminen keväisin, tuotannon supistuminen kesäaikana jne). Kansantalouden konjunktuuria ja dynamiikkaa vuoden jälkipuoliskolla ei ollenkaan voida pitää lamaannuksellisena, niinkuin eräät talousmiehet tekevät. Tavaranälkä vain menetti kireytensä, markkinoilta hävisi keinotteluagio, joka on kuvaavaa tavaranälälle ja inflatsionille; mutta vuoden lopulla havaitsimme useiden tavarain puutetta milloin toisella, milloin toisella alueella, ja tavaravarastot niin tuotantokuin kauppajärjestöilläkin pysyivät perin pieninä. Inflatsionin seurauksista oli siis päästy vain osittain, ja tavaran kysyntä vain osittain saatu tarjontaa vastaavaksi.

Mutta yllämainitut tekijät sekä säännöstelytoimenpiteet eivät todennäköisesti olisi riittäneet panemaan alulle hintojen alentamista vuoden jälkipuoliskolla, ellei sato v. 1926 olisi tullut niin hyvä. Asiantuntijain neuvoston laskelmien mukaan oli jyväviljojen sato v. 1926 koko SSSR:ssä 54,6 puutaa desjatinalta (ed. v. 54,2), ja kun viljelysala myös oli laajentunut, lisääntyi tuotanto 290 milj. puudalla (7,1 %) ed. v. verraten. Toukokuusta alkaen oli kansantalous uuden sadon vaikutuksen alainen. Kun talonpojat jo edellisen vuoden sadosta olivat jättäneet itselleen huomattavia varastoja, niin nyt hyvän sadon toistumistoiveet pakottivat heidät heittämään markkinoille osan ylijäämistään. Siksi viljan hinnat huhtikuusta alkaen jyrkästi alenevat (toukokuussa ja kesäkuussa kumpanakin kokonaisella 10 %:lla).

	I pv. 1925/26.	II pv. 1925/26.	I pv. 1925/26 % % ssa II pv. 1924/25	II pv. 1925/26 % % ssa I pveen	1925/26 % % ssa v. 1924/25.
Kotimainen kauppa:					
Kokonaisvaihto Kauppakomiss. tiet. muk. (milj. ruplissa)	15.045	16.211	130,9	107,7	153,3
Mosk. Tavaraaörssin jp 70 maaseutupürssin yht. vaihto milj . . .	4.281	3.998	115,3	93,4	129,5
Tavarankuljetus rautat. milj. tonn.	56,9	58,7	131,6	103,1	140,0
Kuormaus keskim. vuorok. tuh. vaun.	23,9	24,2	129,3	101,4	138,0
Teollisuus:					
Tuotannon fyysillisen sisällön indexi	219,4	235,2	127,2	107,2	140,9
Työn tuotantovoiman indexi . . .	146,8	160,4	101,7	109,3	111,9
Ulkom. kauppa Europan rajan yli:					
Tuonti . . . . (milj.)	366,1	307,6	89,1	84,0	104,6
Vienti . . . . „	300,0	289,1	108,4	96,4	116,0
Balanssi . . . . „	— 66,1	— 18,5	—	—	—
Rahaa kiertokulussa keskim. milj.	1.234	1.233	138	99,9	153,7
	Muutos I pv. aikana.	Muutos II pv. aikana.	Muutos I pv. aikana % %: ssa.	Muutos II pv. aikana % %: ssa.	Vuoden loppu % %: ssa vuoden alkuun.
5 pääpankin talletukset ja juoksevat tilit (ilman Finanssikomiss. varoja)	— 20,1	+ 59,6	— 2,4	+ 7,3	104,7
5 pankin diskonttaus-ja lainaoperatsionit (ilman Valtion pankin viljakauppoja).	+ 340	+ 313	+ 18,4	+ 13,8	135,4
Gosplanin tukkuhinta-indexi . .	+ 22	— 17	+ 12,6	— 8,7	102,7
Konj. Instit. vähittäishinta-indexi .	+ 26	— 11	+ 12,1	— 4,5	107,1
Tilast. Keskustoim. budjetti-indexi,	+ 37	— 9	+ 19,3	— 3,9	114,6

Viljan hinnat viimeisten 6 kuukauden aikana v. 1925/26 alenivat yleensä noin kolmannella osalla ja viljan hintojen keskitaso tämän vuoden alussa oli aika lailla alhaisempi kuin viime vuoden alussa. Tämä viljan hintojen aleneminen ja maatalouden muiden tuotteiden hintojen sesonkialeneminen tekikin sen, että yleinen hintataso aleni, sillä niin teollisuustavarain tukku- kuin vähittäishinnatkin vuoden jälkipuoliskolla joko pysyivät muuttumattomina tai jopa hieman nousivat. Viljan hintojen aleneminen teki myös mahdolliseksi viljan viennin voimistuttamisen kesäkuukausina v. 1926, mutta sittenkään emme vuoden kuluessa kyenneet täyttämään vientisuunnitelmaa.

Mutta päättyneen vuoden jälkipuoliskolla ilmeni myös erinäisiä epäedullisia maatalouden osoittajia, jotka pitää ottaa

huomioon johtopäätöksissä päättyneen vuoden konjunktuurista. Tärkeimpiä niistä on maatalouden niiden alojen tuotannon vakaantuminen, jopa supistuminen, joiden markkinakonjunktuuri oli epäedullinen. Auringonkukan viljelysala supistui, pellavan ja hampun viljelysala pysyi miltei muuttumattomana. Yhteensä näiden kolmen kasvin viljelysala pieneni 8 %:lla ed. v. verraten. Edelleen: vain hyvin vähän lisääntyi sokerijuurikkaan ja puuvillan viljelysala. Kun sen lisäksi sato ei ollut kehuttava, niin öljypitoisten siementen, pellavan, puuvillan, sokerijuurikkaan, mahorkan ym. tuotanto suorastaan pieneni. Edelleen, hyvästä sadosta huolimatta havaitsemme v. 1926 sikojen määrän pienenevän (2,8 %:lla) ja lehmien määrän vain vähäsen lisääntyvän (1,9 %:lla), jopa eräillä maitoalueilla absoluuttisesti vähenevän. Meillä ei ole tietoja kananhoidosta, mutta syyskuukausien 1926 konjunktuurista päätellen oletamme, että epäedullinen konjunktuuri munamarkkinoilla vaikutti kananhoitoon ja munatuotantoon.

Näin siis se, että valtio yritti ottaa pois jonkunlaisen osan maatalouden tuloista alhaisten hankintahintojen kautta, jotka eivät täysin vastanneet objektiivisia markkinaoloja eivätkä maataloustavarain ja teollisuustavarain arvon keskinäissuhdetta, aiheutti maatalouden markkina-aloilla tuotannon ja siis tulevan tarjonnan supistumista tai kasvun heikentymistä. Alleviivaamme sitä, että tällä seikalla oli merkitystä jo v. 1925/26 konjunktuurille, sillä vaikka koko vientimme ulkomaille suurenikin 16,1 %:lla, niin suureni se yksinomaan viljan lukuun, sillä muu osa viennistä pieneni 5,1 %:lla, kun taas edellisenä vuonna se päinvastoin suureni 57 %:lla ja suureksi osaksi korvasi sen vähennyksen, mikä kadon vuoksi syntyi viljan viennissä.

Edellä esitetty taulukko osoittaa, että hinnat vuoden jälkipuoliskolla alenivat myös vähittäismarkkinoilla, josta teemme sen johtopäätöksen, että myös realipalkat nousivat. Samaa osoittavat myös välittömät tiedot. Näin siis kaupunkien realinen kulutus vuoden jälkipuoliskolla jälleen kasvoi ja kaupunkiväestön elintaso nousi. Jos asetamme kysymyksen, kenen kustannuksella se tapahtui, tällä kertaa ilman että tasapaino kansantaloudessa näkyvästi rikkoontui, niin tässä on osoitettava ennen kaikkea kansantaloudelliseen kiertokulkuun joutuneen tuotannon yleiseen kasvuun, työn tuotantovoiman nousuun ja sitten, pääasiassa, maataloustuotannon osan uudelleenjakamiseen. Kuten yllä esitetystä selviää, kävi tämä uudelleen jakaminen hinnanmuodostamis-koneiston avulla, alentamalla hintoja maataloustuotteille. Työpalkkojen nousu vuoden jälkipuoliskolla teki sen, että realipalkat valtion teollisuudessa keskimäärin vuoden aikana voitiin pitää noin 12 % korkeammalla kuin v. 1924/25. Näin siis ylempänä esitetyt molemmat asetetut kansantaloudelliset tehtävät voitiin kuluneena vuonna täyttää, vaikka tosin hieman pienemmässä mitassa kuin oli edellytetty. Ne täytettiin ensiksikin sen kautta että itse kansallistulo kasvoi, toiseksi sen kautta, että otettiin pois osa maatalouden varoista ja suhteellisesti pienennettiin sen tuloja, samalla kun ne absoluuttisesti kasvoivat, kolmanneksi sen kautta, että vähennettiin ruplan ostovoimaa, sillä vaikka ruplan ostovoima vuoden jälkipuoliskolla nousi ei se vielä saavuttanut vuoden alussa ollutta tasoaan. Ruplan ostovoiman vähentyminen merkitsee taloudellisesti sitä, että vähenee niiden henkilöiden realinen kulutus, joilla on määrätty rahallinen tulo, ja myös vähenee eri väestöryhmien rahasäästöjen realinen merkitys. Tässä on pantava merkille, että ruplan ostovoiman suhteellisen heikko vähentyminen v. 1925/26 on vain jatkoa viime vuosien tendenssille, kuten näkyy seuraavista numeroista:

Vuoden keskimäär. indexit.

	1922/23	1923/24	1924/25	1925/26
Gosplanin tukku-indexi	122	170	179	186
Konjunkt. Instit. vähittäiskauppa-indexi	139	198	212	232
Tilast. Keskustoim. budjetti-indexi	146	196	202	230

Tältä näkökannalta saa hintatason vähäinen nousu v. 1925/26 aivan erikoisen merkityksen.

VI.

Nyt voimme suorittaa summeerauksen vuoden ajalta ja tehdä johtopäätökset.

Edellä (sivu 76) esittämämme taulukko osoittaa, että kansantalous huomattavasti kasvoi; päättyneen talousvuoden määrälliset tulokset voimme siis myöntää varsin suuriksi; kansantalouden yleinen laajenemistemppo oli hyvin tuntuva. Vain ulkomaankaupan kasvu jäi paljon jälelle tuotannon ja tavarankiertokulun kasvusta. Se on sitäkin epäedullisempi symptomi kun yhteyksiemme jälleenrakentaminen maailmanmarkkinain kanssa jää jälkeen taloutemme muiden alojen jälleenrakentamisesta ja ulkomainen tavaravaihtomme nimellisarvonsa mukaan on vain 50 % sodanedellisestä. Edellä jo osoitimme että viennin kehityksen hitauteen syynä ei ollut ainoastaan heikko viljan vienti, vaan myös se että muiden tavarain vientisumma absoluuttisesti pieneni. Täten kysymys tulevan vientimme määristä ja kasvusta tulee riippumaan jyväviljojen satomääristä, ja se ei anna riittävää varmuutta kansantalouden kehittämiseen nähden.

Käsitellessämme välittömiä syitä tähän ilmiöön viittasimme maataloustavarain hintapolitiikkaan ja tshervontsin ostokyvyn erilaisuuteen kotimaisilla ja ulkomaisilla markkinoilla. Tähän liittyvät vielä oman hankinta- ja kauppakoneistomme kalliit ylläpitokustannukset. Kuten yritimme osoittaa, oli kumpikin näistä tekijöistä seurausta syvemmästä ristiriidasta elintason toivotun kohoamistempon ja suunniteltujen pääomasijoituksien määrissä ilmenevän toivotun kasaamistempon välillä. Tämän johdosta syntyneiden taloudellisten vaikeuksien tuloksena saavutettiin kansantaloudessa tasapaino, mutta tämän tasapainon hintana olivat 1) erinäiset epäedulliset seuraamukset maataloudessa ja 2) ruplamme ostovoiman vähentyminen. Toisaalta: koska maailman hintataso aleni, niin ero meidän hintojen ja maailmanhintojen välillä vuoden kuluessa yhä suureni. Vihdoin, neljäntenä epäedullisena osoittajana on pantava merkille kalkyleeraushinnan nousu useilla teollisuuden aloilla, nousu joka tuotantolaitoksien kuormituksen ja työn tuotantovoiman lisääntymisestä huolimatta antoi yleistulokseksi kalkyleeraushinnan pienen nousun (2—3 %) koko teollisuudessa. Nousun aiheutti toisaalta se, että nimellispalkat kohosiva enemmän kuin työn tuotantovoima, toisaalta se, että eräiden raaka-aineiden hinnat kohosivat; eritoten puuteollisuudessa sekä niillä aloilla, joilla puuta tarvitaan paljon pakkausaineeksi, oli kantomaksun kohoamisella vahva vaikutus; kantomaksuja taas piti kohottaa budjettisyistä (talouden finansoiminen).

Luetelluista epäedullisista symptomeista raskain kansantaloudelle on hintojen erilaisuus kotimaisilla ja maailmanmarkkinoilla, erilaisuus joka jarruttaa vientiä ja siis koko kansantalouden kehitystä. Tämä erilaisuus voidaan poistaa joko alentamalla omien hintojemme tasoa taikka muuttamalla tshervontsin kurssia ulkomaiseen valuuttaan. Monet taloudelliset ja poliittiset seikat pakottavat valitsemaan edellisen tien.

Kuluneen vuoden konjunktuuri kuitenkin ilmeisesti osoittaa, että hintatason alentaminen yksipuolisesti alentamalla maataloustavarain hintoja on mahdoton, sillä se saattaa viedä ja vie raskaisiin taloudellisiin seuraamuksiin, maataloustuotannon vähentämiseen. Näin ollen nousee eteen teollisuustavarain hintojen huomattava alentaminen, mikä nostaa eteen kysymyksen tuotantokustannusten alentamisesta. Tuotantokustannusten alentaminen voidaan saavuttaa kunnollisen taloudenhoidon (tiukan talouskomennon) kautta ja siten että lisätään työn tuotantovoimaa pitämällä nimellispalkat entisellä tasolla. Realipalkka tässä tapauksessa nousee sitä mukaa kuin hinnat alenevat, elinkustannukset alenevat. Toisaalta, kuluneen vuoden kokemuksien perusteella voidaan tehdä se johtopäätös, että kasaaminen kansantaloudessa ei voi käydä suuresti rajoittamalla maatalouden kulutusta. Kulutuksen ja realisen kasaamisen keskinäissuhteella, missä muodossa kasaaminen sitten käyneekään (budjetin kautta, markkinain

kautta — valtiollinen kasaaminen — tai yksilöllisen kasaamisen kautta), on ahtaat rajansa, joissa se voi liikkua rikkomatta tasapainoa kansantaloudessa. Mutta koska kasaaminen juuri määrää jatkuvan kehityksen nopeuden, niin kehitysnopeuden määrittelystä tulee tärkein tehtävä. Kansantalouden viime vuosien suuren kehitysnopeuden ehtona ei ollut yksistään »jälleenrakentamisprosessi», vaan jossain määrin myös se että valuuttamme ostovoima aleni. Valuuttamme ostovoiman palauttaminen ja meidän hintatason ja maailman hintatason erilaisuuden pienentäminen vievät ensi aikoina pakostakin kansantalouden laajentumistempon jonkunlaiseen hidastumiseen, mutta sitävastoin takaavat varman nousun sitä seuraavana aikajaksona.

XXIV Leningradin läänin puoluekonferenssi.

Se pidettiin Leningradissa tammikuun 25—30 pnä. Konferenssin työhön otti osaa 806 täysivaltaista ja 276 puheoikeutettua edustajaa, edustaen 79.380 puolueen jäsentä ja 31.458 kandidaattia.

Keskuskomitean toiminta.

Sitä selosti tov Rudzutak.

Kulunut vuosi muodostaa puolueessamme poikkeuksellisen kauden, jonka kuluessa puolue eli ennenkuulumattoman sisäisen diskussion merkeissä, mikä on erikoisen merkittävä siitä syystä, että sen pohjana oli rakennustyömme käännekausi, aiheuttaen useissa tovereissa epäilyksiä ja kysymyksiä missä määrin maallamme on riittävästi voimia ja keinoja jatkuvaan taisteluun kapitalistisen saarron alaisuudessa; missä määrin maamme ja työväenluokkamme kykenevät jatkamaan sosialistista rakennustyötä.

Tämä käännekausi kuvastuu taloudessamme ennenkaikkea siinä, että teollisuutemme ja kansantaloutemme yleensä ovat päättäneet n.s. jälleenrakentamisen kauden. Maan industrialisoiminen merkitsee SSSR:n taloudellisen rakenteen täydellistä uudelleen konstruoimista, uudelleen rakentamista. Taloudellisessa rakennustyössämme asettamamme perustehtävät viitoittavat taloutemme kehityksen linjan. Otetaanpa rakennustyömme kolme perusmomenttia: Dnjeprin sähköasema, Volgan-Donin kanava ja Siperian Keski-Aasiaan yhdistävä uusi rata. Ne eivät ole pelkästään uusien laitosten rakentamista, taloutemme laajentamista, vaan niillä me annamme koko Neuvostoliitolle ja taloudellemme toisenlaisen suunnan, kiedomme talouselimistömme toisenlaisilla siteillä kuin tsaarivalta.

Dnjeprin sähkölaitos ei ole pelkästään sähköaseman rakennus, vaan se merkitsee kokonaisen teollisuusalueen luomista, jolla on luonnolliset edellytykset uuden teollisen tukikohdan muodostumiselle. Se merkitsee uuden tuen muodostumista maamme industrioimiselle, uuden metallitehtaiden verkon luomista, joka ratkaisisi jo esiintyvän metallinälän.

Volgan-Donin kanava ei ole vain liikenneprobleemi, vaan se merkitsee kokonaisen maataloudellisen ja metsä-alueen — Volgan, Koillisen alueen ja Uralin alueen yhdistämistä eteläiseen metsättömään alueeseen ja Volgan ja Kaman varren viljan edullista vientiä ulkomaille. Se merkitsee uusien taloudellisten voimien liikkeelle laskua, joilla tähän asti on ollut paikallinen merkitys.

Keski-Aasian radan rakentaminen ei myöskään ole vain uuden rataosan rakentamista. Vallankumouksen jälkeen on rakennettu kaikkiaan noin 10.000 virstaa rautateitä, joten tämä 1.400 virstan pituinen rata ei sinänsä ole mikään erikoisen valtava rakennusyritys. Sen merkitys on siinä, että se yhdistää Siperian viljan Keski-Aasian puuvillaan ja siten ratkaistaan teollisuutemme ja industrialisoimisemme tärkein kysymys, siten saavutetaan puuvilla-alueen varustaminen Volgan varren, Pohjois-Kaukaasian ja Ukrai-

nan viljalla. Tähän saakka ei Siperian viljaa ole voitu edullisesti realisoida Siperian ulkopuolella. Metsä- ja metallirikkaan Siperian yhdistäminen metsättömään, autioon ja aroiseen Keski-Aasiaan suo mahdollisuuden järjestää uuden teollisen tukikohdan Siperian maatalousalueille. Näin ollen tämän uuden radan rakentaminen avaa taloudellisessa elämässämme uuden kauden, yhdistää ainoastaan paikallisen merkityksen omaavat taloudelliset alueet koko liittoa käsittävään rakennustyöhön.

Kas siinä kolme perusseikkaa, jotka antavat maamme taloudellisten tehtäväin uuden ratkaisun. Irrallisten alueitten yhdistäminen nyt yhdeksi yhtenäiseksi kokonaisuudeksi antaa meille mahdollisuuden taloudellisesti yhdistää taloutemme ja vetää taloudelliseen elämään uusia alueita, siten rikastuttaen ja voimistuttaen sitä taloudellista tukipohjaa, jolle me rakennamme sosialismia.

Teollista rakennustyötämme laajennamme, samoin laajennamme maamme polttoainelähteitä. Erittäin tärkeä kysymys on hintojen alentaminen.

Johtopäätös: XIV puoluekokouksen suorittama taloudellisen tilanteen arviointi oli aivan oikea. Eräitten toverien epäilykset ja horjunnan kumosi eletty kausi. Maallamme on riittävästi voimia jatkaakseen sosialismin rakentamista.

Kansainvälisestä tilanteesta ja maailmanvallankumouksesta.

Tov. Buharin kosketteli puheessaan eräitä tärkeitä, mutta vähemmän käsiteltyjä kysymyksiä.

Mitä originelliä, omaperäistä on nykyisessä maailman tilanteessa? Lyhyesti — koko maailma, maailmantalous, koko valtioitten ryhmä on jakaantunut kolmeen suureen piiriin, joissa tapahtuu siinä määrin erilaiset prosessit, joiden kehitystendenssit ovat niin omaperäiset, toisistaan eroavat ja vastakkaiset, että olisi ehdottomasti väärin asettaa kysymys jaottelematta, summamutikassa. Nämä kolme suurta piiriä ovat: imperialistinen maailma, nouseva Itä ja SSSR.

Kiinassa on jo pitemmän aikaa levittäytynyt kumouksellinen liike, mutta oleellisesti uutta ja originelliä nyt on se, että Kiinan kumouksella on jo oma valtiollinen organisoiva keskus. Sillä on valtava merkitys. Kiinan kumous on sivuuttanut jo sen kehityskauden, jolloin kansanjoukot, määrätty luokkien kokoomus taisteli vallitsevaa järjestelmää vastaan. Nyt siellä kumouksen voimat ovat jo järjestyneet valtiovallaksi, jolla on säännöllinen, kurinalainen, imperialisteissa pelkoa herättävä armeija.

Kiinan nykyisen kehityksen »tasoon» ja luokkavoimien suhteisiin ei kumous rajoitu eikä voi rajoittua. Kantonin kumouksellinen valta nojaa laajaan eri luokkien blokkiin, jonka sisällä verrattain suurta roolia pelaa kauppa- ja teollisuusporvaristo. Viimemainittu kuitenkin kiertämättömästi tulee vieraantumaan kumouksesta mikäli suuren kumouksen areenalle tulevat yhä suuremmalla voimalla ja itsepintaisuudella Kiinan kansan syvät rivit — talonpoikaisto, pikkuporvaristo ja proletariaatti. Jo nyt suurta roolia kansallis-kumouksellisessa liikkeessä näyttelevä proletariaatti pyrkii ja tulee pyrkimään yhä suuremmalla rynnäköllä valtaamaan Kiinan kumouksen ohjaajan, hegemonin, johtajan aseman.

Siksi luokkavoimien uudelleen ryhmitys Kiinan sisällä on aivan kiertämätön taistelu kansallisen vapausliikkeen hegemoniasta on kiertämätön, voimien uudelleen ryhmitykset hallituksen, armeijan sisällä, vissi vastakohtien kasvu Kuo Min Tangissa ovat kiertämättömiä. On selvää ettei tämä prosessi saata sujua täysin sileisesti, hankauksitta, eräittä yhteentörmäyksittä. Se on jo niin syvältä koskettanut kansan syviä rivejä, joka tunti ja hetki se yhä voimakkaammin riivaa lukematonta Kiinan kansan massaa; meillä on sellainen ammentamaton kumouksellisen energian varasto, että punalipun lopullinen voitto tälläkin taistelun rintamalla esiintyy enemmän tai vähemmän selvänä. Ilmeistä on, että jos kumouksen käyrä kohoaa ylöspäin, niin tapahtuva luokkavoimien siirto vielä enemmän lähentää tämän maapallon suunnattoman alueen ja neljäsatamiljoonaisen ihmispaljouden blokkiin kanssamme.

Kysymyksen asettaminen: joko vakaantuminen tai kansainvälinen kumous —

on väärä, yksinkertaistettu. Arviomme tilanteesta tulee olla syvempi, monipuolisempi. Voidaanko Kiinan kumouksen faktoista vetää johtopäätöksiä kapitalismin vakaantumista vastaan Saksassa? Ja päinvastoin kapitalismin vakaantumisesta Saksassa tai Ranskassa johtopäätös, ettei Kiinan kumous ole kansainvälisen kumouksen rengas? Luonnollisesti kysymyksen tällainen asettaminen olisi naurettavaa.

Yhtäjaksoinen, äkillinen, »kemiallisesti puhdas» kansainvälinen kumous esiintyy vain huonoissa kirjoissa ja sosialidemokraattien vääristelyissä kommunismista. Kansainvälinen kumous on tavattoman mutkallinen, moniluontoinen ja jatkuva prosessi. Aikaisemmin siitä annettiin eräänlainen yleinen »algebrallinen» kaava — koko kapitalistisen yhteiskunnan, kaikkien kapitalististen maiden sosialistiseksi vallankumouksellisen muuttumisen prosessina. Tämä kaava on tänäänkin oikea, mutta on riittämätön, on liian yleinen, vaatii konkretisoimista.

Kuinka, missä muodoissa, kuinka johdonmukaisesti koko kumouksen prosessi tulee tapahtumaan? Nyt kun meillä on takanamme melkein 10 vuotta proletariaatin valtaa, kun olemme nähneet maailmanhistoriallisia tapauksia, imperialistisia ja kansalaissotia, sarjan valtavimpia tapahtumia Europassa ja Idässä, imperialistisissa ja siirtomaissa — nyt toteamme oikeaksi Leninin asettaman kysymyksen kansainvälisestä kumouksesta. Lenin oli oikeassa opettaessaan meille, että tämä kumous on mitä suurimmassa määrin mutkikas prosessi. Eipä edes tämä prosessi ole täysin yhdenlaatuinen luokkakannalta katsoen. Se muodostuu ei ainoastaan puhtaasti proletaarisista kumouksista kypsyneen kapitalismin maissa, — vaikkakin tietenkin nämä proletaariset kumoukset muodostavat itsestään kansainvälisen kumouksellisen prosessin pääytimen, — se on imperialistisen järjestelmän kukistamisprosessi joka puolelta; se sisältää kansalliset vapautussodat, siirtomaakapinat, puolsiirtomaitten suuren kumousliikkeen. Tänään se saattaa vaeltaa yhdessä kypsyneen kapitalismin maassa; huomenna se saattaa puhjeta maapallon toisella puoliskolla, siirtomaissa; ylihuomenna se saattaa puhjeta verraten takapajuisessa, puolkypsyneessä kapitalistisessa maassa j.n.e.

Kansainvälisen kumouksen prosessi on inhimillisen historian kokonainen kausi. Kumouksen »kansainvälisyys» ei suinkaan esiinny siinä, että se tapahtuu eri maissa samanaikuisesti, yhtenä päivänä. Kumouksen kansainvälisyys esiintyy siinä, että kapitalistinen maailma kokonaisuudessaan on joutunut sellaiseen vastakohtiensa verkkoon, että on ruvennut rakoilemaan, sen kumouksellinen kukistuminen on tullut kiertämättömäksi, sivuuttamattomina seuraavat yksi toisensa jälkeen kumoukselliset purkaukset, vaikka näiden purkausten väliajat laskettaisiinkin vuosissa.

Kansainvälisen kumouksen »samanaikaisuus» ei ole saman päivän, tunnin tai vuoden samanaikaisuutta. Tämä »samanaikaisuus» ilmenee nyt kauden samanaikaisuutena, suuren historiallisen kauden, jonka virta muodostuu kokonaisesta suuren yleismaailmallisen kumouksellisen prosessin erilaisten kanaalien ja juoksujen systeemistä, prosessin vallatessa voittoisia proletaarisia kumouksia ja työväenluokan osittaisia tappioita, Idän kumouksia, ensimäisiä myönteisen sosialistisen rakennustyön yrityksiä, kansallisia vapautussotia ja siirtomaakapinoita. Kun ihmiskunta läpäisee koko uudestimuokkauksensa, kun kaikkialla ja joka paikassa lujittuu voittoisa työväenluokka, vasta silloin voidaan sanoa suuren historiallisen kierroksen päättyneen, kansainvälisen kumouksen kruunanneen asiansa.

Ei siis karakterisoida maailman tilannetta: joko vakaantuminen tai maailman kumous, vaan: sekä osittainen vakaantuminen että realisesti tapahtuva maailman kumous, joka järjestelmällisesti jäytää kapitalistisen vakaantumisen voimia.

Imperialistisen piirin sisällä tapahtuu omaperäinen suhteiden polarisoiminen (napojen ympärille keskittyminen) SSSR:n ja Idän välillä esiintyy blokin muodostumisen tendenssi. Toisaalta esiintyy kapitalististen valtioitten blokin tendenssi meitä vastaan, heidän leirinsä vastakohtaisuuksien mutkistuttamana Kapitalismin vakaantumista ei voida kri-

tiikittä asettaa maailman kumousta vastaan. Kumous ilmenee erittäin rajuna maapallon eräillä osilla, mikä ei lainkaan poista osittaista vakaantumista toisilla osilla. Kysymystä vakaantumisesta ja kumouksesta ei voida asettaa summamutikassa kaikkiin maihin nähden, se on asetettava oloihin sovelluttaen.

Kansainvälisen kumouksen prosessissa näyttelee maamme tärkeimmän johtavan alun roolia. Sen vuoksi kaikkinainen sosialistisen rakennustyön asettaminen maassamme kansainvälisen kumouksen tehtäväin kanssa vastakkain on perinjuurin virheellistä ja vahingollista itse kumoukselle.

Mitä originellia on sisäisessä tilanteessamme? Epäilemättä siirtyminen jälleenrakentamisen kaudesta rekonstruoimisen kauteen. Taloudellista tilannettamme karakterisoi ahtaammin kolme piirrettä.

1. Hintapolitiikka, joka on tärkein vipusin, jolla me nykyisin ammennamme väestöltä varoja ja käytämme niitä industrialisoimiseen. Tässä me olemme jo tulleet aivan korkeimpaan rajaan saakka. Tämän rajan ylittäminen on jo riskeerattua.

2. Markkinain valtaamisessa olemme viime aikana saavuttaneet suurta menestystä, me olemme jo viljamarkkinoilla aseman herroja. Oppositsionin argumentteja oli, että me olemme kulakkien sokeita nukkeja viljamarkkinoilla, mutta nyt osottautuukin, että me olemme vallanneet viljamarkkinat, olemme karkoittaneet sieltä pois yksityisen pääoman.

3. Työväenluokka on siinä määrin lujittautunut hallitsevilla kukkuloilla, että siitä on todellakin tullut taloudellisen prosessin johtaja maassa kokonaisuudessaan. Näihin saakka me valtailimme johtavia kukkuloita ja istuessamme niillä emme voineet vakuuttaa pitävämme talouden kaikkivaltaavaa johtoa käsissämme. Nyt työväenluokka tosiaankin pyörittelee väestön jättimäisiä möhkäleitä, miljardisia arvojen möhkäleitä; jopa hajanaiset talonpoikaistaloudetkin eräillä määräävillä linjoilla riippuvat työväenluokan talouspolitiikasta.

Nyt on kosketeltava eräitä meidän sisäisiä probleemeja. Me olemme 20 000 kertaa puhuneet, että maan taloudellinen kasvu, teollisuuden ja maatalouden nousu aiheuttavat sinänsä kaikkien luokkaryhmitysten vilkastumista. Taloudelliseen nousuun kytkeytyy pikkuporvarillisten ja porvarillisten vastustajaimme osittainen vilkastuminen. Kun me puhumme näiden kerrosten aktiivisuuden kohoamisesta on selvää, että se on kohonnut enemmän tai vähemmän kaikkialla, se on kohonnut venäläisen porvariston ja ukrainalaisen, valkovenäläisen ja kaiken muunlaisen porvariston keskuudessa. Meillä on nyt näiden kerrosten poliittisen aktiivisuuden vilkastuminen »kansallisella» linjalla ja se saa shovinismin kasvun muodot kaikissa näissä kerroksissa. Eräissä liittomme osissa meillä on toisinaan sangen originelli tilanne. Esimerkiksi Ukrainassa. Siellä on työväki enimmäkseen isovenäläistä, talonpoikaisto läpeensä ukrainalaista. Näissä oloissa, jolloin meillä ei ole riittävästi ukrainalaista teollisuustyöväen kantajoukkoa, meidän täytyy johtaa ukrainalaista talonpoikaistoa huomattavassa määrin vissien ukrainalaisen pikkuporvarillisen intelligenssin välikerrosten välityksellä. Se on kiertämätön seuraus Ukrainan originellistä rakenteesta.

Meidän täytyy nyt uudelleen kiinnittää huomiotamme kansallisuuskysymykseen. Vastauksemme tulee olla internatsionalistinen ja Leninin puolueen arvoinen.

Meidän täytyy nähdä mitenkä meillä muodostuvat ja kasvavat erilaiset porvarilliset tuulahdukset. Tiedämme ettei mikään ideologia milloinkaan synny valmiina ylhäältä alas saakka. »Ideologit» kasvavat asteettain: palanen sieltä, toinen täältä. Ensimäinen pikkupala on antisemitismi. Toinen pala isovenäläinen natsionalismi. Kolmas palanen — »miksi emme avustaisi vaurasta isäntää?», vaikkapa hän esiintyy köyhälistöä vastaan. »Miksi puhua kansainvälisistä kumouksista kun meillä itsellämme on puuhaa yllin kyllin?» — siinä on neljäs pala. Vielä joitakin paloja ja sataprosenttinen porvarisideologia on valmis. Taistelun mutkikkaassa mekaniikassa vähin erin, ei kerta kaikkiaan, vaan paloittain kerääntyy kaikki, asteettain muovaantuu, sakkaantuu ja saa meille vihamielisen ideologian pyöristyneen formuleerauksen.

Tässä tarvitaan herkkää puoluekorvaa, joka aikoinaan hoksaisi tämän prosessin kaikki eri osat.

Meidän edessämme olevat probleemit ovat niin mutkallisia, niin äärettömiä ettei pelkillä kiertokirjeillä, pykälillä, painostuksella, kaavoilla tulla toimeen. Se koskee sellaisia suuria kysymyksiä kuin esimerkiksi on kysymys talonpoikaistosta, proletariaatista jne. Tai otetaan intelligenssiä, nuorisoliiton kasvatusta, meidän kirjallisuuden rintamaa koskevat kysymykset. Otetaan ideoloogista taistelua koskeva kysymys — tässä ei pelkällä painostuksella päästä mihinkään. Jos mielit näillä ideoloogisilla kukkuloilla johtaa, sinun velvollisuutesi on omata vankka sisäinen auktoriteetti jotta johtamasi tuntisi sinua kohtaan sisällistä arvonantoa. Jos minä tiedän tämän tai tuon tahtovan johtaa minua ja tiedän hänen käsittävän asiaa kolmasti vähemmän itseäni, niin tietenkin minä tottelen häntä vain kurinalaisena, rangaistuksen pelosta, mutta minä en saata tunnustaa häntä todelliseksi auktoriteetiksi. Kun taistelu on meillä mutkistunut, johtamisen tehtävät ovat mutkistuneet, silloin vaaditaan, että me kykenemme ymmärtämään monenlaisia asioita, seuraamme kirjallisuutta, filosofiaa, tiedettä, politiikkaa ja kaikkea.

Meidän täytyy välttämättä mihin hintaan hyvänsä luoda omia auktoriteettejä eri aloilla, meidän itsemme kvalifisoitu opiskelu on välttämätön. Tämä sisällisen auktoriteetin vakaannuttamisen ja valloittamisen probleemi on nyt yksi tärkeimpiä probleemeja, joka meidän täytyy järkähtämättä ratkaista.

Läänin taloudellinen tila.

Sitä selosti laajasti tov. Komarov.

Teollisuuden osalle tulee Leningradin läänin talousbalanssissa 88 % (1.100 milj. rpl.), maatalouden osalle 12 % (151 milj. rpl.). Jos otetaan ilman Leningradia, niin maatalouden osuus kohoaa 64 %.

Mitenkä tämä jakaantuu maatalouden eri aloille? Ravinto- ja rehuviljelysten osalle 34,8 %, karjanhoidon ja sen tuotteiden 45,6 % sekä niittyheinän, pellavan ja siipikarjan 19,6 %.

Leningradissa on 57 % koko läänin väestöstä. Teollisuustyöväkeä on 88 %, loput jää läänin osalle. Sodan edelliseen tuotantoon verrattuna tuotti teollisuutemme vv. 1925/26 — 87,6 % ja maatalous 102 %. Minkälainen on Leningradin teollisuuden ominaispaino koko liiton teollisuudessa? V. 1924/25 täkäläinen tuotanto muodosti liiton tuotannossa 12,3 pros., v. 1925/26 — 13 % ja v. 1926/27 suunnitelman mukaan sen pitäisi nousta 14 %:iin.

Polttoaineeseen nähden on tilanne tyydyttävä. Meillä on vähintäin 3 kuukauden varasto ja kevään tullen helpottuu polttoaineen tuonti. Sähköenergiaan nähden on tilanne sangen vaikea, pieninkin turbiinin vikaantuminen saattaa aiheuttaa vakavia häiriöitä, sillä mitään energian reserviä ei ole käytettävissämme. Kaikki tämä pakottaa kiinnittämään huomiota sähkövoima-asemien laajentamiseen. 2 vuoden kuluttua Utkinan sähköasema lopullisesti valmistuu, jonka jälkeen se kehittää energiaa 2 kertaa enemmän kuin Volhovan asema. Tosin suuria vaikeuksia tuottaa tavattoman suurien polttoturvemäärien hankkiminen. Jotta emme lähi vuosina joutuisi vaikeaan asemaan on Syvärin sähköaseman rakentaminen pantava alulle.

Tehtaiden kuormituksesta on mainittava, että metalliteollisuudessa tehtaat ovat kuormitetut 69 %, jos t.v. suunnitelma toteutetaan kohoaa 78 %. Sähköteollisuudessa on kuormitus jo 100 %. Viime vuonna käytettiin Leningradin teollisuuden uusimiseen 58 milj. rpl., tänä vuonna pitäisi sijoitettaman 115—120 milj. Tärkeimpiä perustehtäviämme on näiden varojen järkiperäinen ja tarkoituksenmukainen sijoitus, jotta vältettäisiin vikapistoja, sellaisia kuin oli esim. sähkölamppu-jutussa. Nyt on Svetlana-tehtaalla 9 milj. lamppuvarasto, mutta viime vuonna me tuotimme ulkomailta 5 milj. sähkölamppua. Mihinkä ne on nyt käytettävä. Tällaisia virheitä on vältettävä harkitsemalla ja laskemalla tarkemmin suunnitelmat.

Jos otetaan teollisuutemme tuotantokustannukset, niin ne olivat viime vuonna 1,39, tänä vuonna — 1,37, myyntihinnat v.v. 1,69, t.v. 1,65. Tästä näkyy, että

6*

huolimatta uudelleen varustamisesta, uusimiskuluista jne tulos on verrattain laiha. Perustehtävämme on tarkistaa järjestään kaikki kulut, voidaksemme niitä käyttää tarkoituksenmukaisimmin ja saadaksemme tuotantokustannukset alenemaan.

Jos tarkastelemme paikallisluontoisen teollisuuden kasvua, joka on välittömästi läänin toimeenp. komitean johdettava, niin havaitsemme sen tapahtuneen seuraavasti: v. 1924/25 — 39,5 milj. sodan edellistä ruplaa, v. 1925/26 — 79,4 ja v. 1926/27 — 117. Vaikeuksista huolimatta on siellä menty eteenpäin.

Työpalkka kohosi v. 1925/26 13,4 % työn tuotantovoiman lisääntyessä 5,8 %. Työttömiä oli 1/X 147.699 henkeä, joista ammattitaidottomia 61,8 %, ammattitaitoisia ja puoliksi ammattitaitoisia 14,7 %, henkisen työn tekijöitä 14,2 % ja muita 8,8 %. Nykyisin työttömien luku nousee 160.000.

. Läänimme maatalouden tuotteet muodostivat liiton maataloudessa v. 1924/25 — 0,99 %, v. 25/26 — 0,83 ja v. 26/27 — 0,77. Läänimme maatalous vaurastuu, mutta sen kasvu on hitaampaa kuin koko liiton maatalouden kasvu.

Paikallinen budjetti on kasvanut viime vuoteen verrattuna 21 %, ollen nyt 129—130 milj. rpl., josta suurin osa (55 milj.) käytetään kunnalliseen talouteen, 25 milj. kansanvalistukseen ja lähes 30 milj. terveydenhoitoon.

Lääninkomitean toiminta.

Sitä selosti tov. Kirov kosketellen laajemmin toiminnassa esiintyneitä vaikeuksia, joista huomattavin oli oppositsionin toiminta, joka antoi paljon työtä lääninkomitealle. Se kuitenkin voitettiin ja vaikeuksista huolimatta lääninkomitean suunnittelema linja oli oikea.

Tänä aikana on saatu työskentelemään hyvin organisoitu puolueaktiivi, joka toteuttaa puoluedirektiivejä kollektiiveissa, verstaissa ja ryhmissä.

Erikoista huomiota on kiinnitettävä puoluevalistustyöhön. Kieltämättä äsken eletty puolueen sisäinen kuume osaltaan johtui riittämättömästä puoluevalistustyöstä aikaisemmin. Tarkistettaessa tämän työn systeemiä kävi ilmi, että ohjelmiin oli merkitty kaikkea, mutta päivän kysymykset oli jätetty pois; esim. sellainen kysymys kuin sosialismin rakentaminen meidän maassamme oli jäänyt pois. Ensimäiseksi me muutimme opiskeluohjelmat lähentäen niitä puolueemme jokapäiväisen elämän vaatimuksia vastaavaksi. Sitten supistimme liian laajaksi paisuneen puoluevalistustyön verkon. Sen jälkeen on valikoitu tämän työn ohjaajia ja jatkamme edelleen sitä.

Perustyönä on niiden puolueen jäsenten ja kandidaattien kouluuttaminen, jotka eivät ole selvillä ja käsitä kaikkia tilanteita. Tämä työ on saatava sille kuuluvalle tasolle.

Hyvin paljon puhutaan puolueen jäsenten suuresta kuormituksesta. Täytyy mainita, että meillä on 32 % jäseniä, joilla ei ole mitään muuta velvollisuutta kuin jäsenkirjan kantaminen. Lopuilla velvollisuudet esiintyvät eri suuruisina. Täytyy tässäkin kysymyksessä ottaa tarkistettavaksi puoluevelvollisuuksien jako ja pyrkiä siihen, että annetaan vähemmän, mutta se suoritetaan paremmin.

Vihdoin on huomautettava meidän kokouksistamme. Valitetaan, että niitä on paljon, ja se on totta. Täytyy vähentää. Kokousten järjestäminen on useinkin kehnoa, ei ole ennakolta valmisteltu, asioita jauhetaan useinkin tarpeettomasti. Selostajat eivät ole useinkaan valmistuneet tehtäväänsä.

Päivän kysymyksiä on myöskin työskentely maaseudulla. Vasta nyt alamme järjestää köyhälistöä, köyhälistöryhmiä avustamme eri aloilla, perustamme osuuskuntia jne.

Työskentelyssä joukkojen keskuudessa ensimäinen sija on annettava ammattiliitoille. Huolimatta vaikeista oloista ammattiliitot ovat kyenneet muodostamaan noin 80—85.000 henkeä käsittävän aktiivin. Ammattliiton on toimintansa painopisteeksi otettava työskentely työverstaassa, koska tuotantolaitokset meillä ovat suuria. Tehdaskomitea yhdistää liian paljon työläisiä, se ei kykene valaamaan koko joukkoa. Kuitenkin työtä olisi syvennettävä. kärjistettävä ja siksi on työn kohteeksi otettava verstas. Tuo-

tannollisista neuvottelukokouksista on sanottava, että ne ovat tulevan kommunistisen teollisuutemme, taloutemme koulu, jonka avulla me saatamme vetää välittömästi mitä laajimmat työtätekevät joukot sosialistiseen rakennustyöhön.

Sanomalehdistö ja kirjeenvaihtajat ovat mahtava tekijä puoluepäätöstemme toteuttamisessa. Kuitenkin täytyy merkitä, että kaupungissa on lehtien levikki laskenut 607.000 kappaleesta v. 1924 425 tuhanteen lokakuussa 1926. Tässä on saatava korjaus aikaan.

Yhteiskunnallisissa järjestöissä meillä on noin 1.300.000 jäsentä 7.500 jatsheikassa, mutta näitten järjestöjen suurin puutteellisuus on se, että niistä puuttuu miltei kokonaan kasvatustyö, ne rajoittuvat melkein yksinomaan varojen keräämiseen, vaikka niiden pitäisi herättää ja käyttää hyväkseen laajojen puolueettomien joukkojen alotteellisuutta.

Nuorisoliiton toimintaan on meidän kiinnitettävä enemmän huomiota kuin tähän asti. Puolueen ohjaava osuus on siellä esiintynyt enimmäkseen muodollisena ja siksi puutteellisena. Nyt on tämä asetettava taistelukysymyksenä, sillä kasvavan polven kouluutus on tärkeimpiä kysymyksiä.

Lopuksi on mainittava kaiken työmme perussäännöstä, jonka toteuttamisesta riippuu kaikkien tehtävien ratkaisu. Meidän on tarkistettava päätöstemme toimeenpanoa. Ei riitä että tehdään hyviä päätöksiä, vaan on tarkistetava miten niitä toteutetaan, ellei toteuteta — miksi, mikä estää, mitä vaikeuksia on jne. Ainoastaan tällä edellytyksellä saadaan työ entistä paremmalle kannalle.

R.

Keskustelu Neuvostoliiton Puolueen oppositiosta Kominternin plenumissa.

Tov. O. V. Kuusisen puhe.

Toverit. Te tiedätte, kuinka yhtenäisesti ja päättävästi puolueemme ovat kaikissa maissa ottaneet kannan Venäjän oppositioon nähden, päättäväisemmin kuin syksyllä 1923. Miten se on selitettävä? Mielestäni ei ole hyödytöntä tehdä itsellemme selväksi, kuinka on päästy näin yhtenäiseen kannanottoon. Kuinka kehittyi juttu?

Ensiksikin saivat sektiamme eri maissa kuulla, että tov. Sinovjev oli muutamien samanmielisten tovereittensa kanssa Leningradissa noussut Keskuskomitean politiikkaa vastaan. Mistä oli kysymys? Kuultiin että m.m. oli kysymys siitä, onko sosialismin rakentaminen yhdessä maassa, tässä tapauksessa Sosialistisessa Neuvostoliitossa mahdollinen vai eikö, niin kauan kun proletariaatti ei ole voittanut useissa maissa. Jo se seikka, että tov. Sinovjev tämän kielsi, tuntui meistä merkilliseltä. Sen lisäksi tuntui meistä epäilyttävältä demagogia palkkakysymyksessä, puoluedemokratian asiassa ym. Toiseksi saivat toverimme tietää, että 14 puoluekokous oli musertavalla enemmistöllä asettunut oppositiota vastaan ja hyväksynyt päätöksen, jota vastaan oppositiolla ei ollut juuri mitään sanottavaa. Kolmanneksi voitettiin Leningradin järjestö vaivatta hyvin pian täydelleen K.K:n kannan puolelle, tuli vakuutetuksi että se oli oikea.

Neljänneksi: odotuksiamme vastaan saimme Venäjän puolueen konferenssin jälkeen kuulla, että tov. Sinovjev tahtoo ryhmineen jatkaa ryhmätaistelua. Tämä oli meistä jo varsin sokeaa ryhmäkiihkoa, joka voisi uhata Neuvostoliiton Kommunistipuolueen yhtenäisyyttä, jos tällä ryhmätappelulla ylipäänsä olisi mitään menestystä. Neuvostoliiton Kommunistipuolueen eheys taas on asia, jota kaikki puolueemme ovat jo vaistomaisesti val-

miit suojaamaan. Ja sosialidemokratisten vastustajaimme lausunnoista saimme heti nähdä, että ne rakentavat toiveensa Venäjän Kommunistipuolueen hajaannukseen. Toivoimme että nämä vihollistemme lausunnot olisivat riittävänä varotuksena Venäjän opposition johtajille, että he luopuisivat taistelua jatkamasta. Mutta valitettavasti näkyi jo viime Toimeenpanevan Komitean Laajennetun istunnon aikana, että toiveita oli vielä varsin vähän. Toivoimme kuitenkin vielä, mutta pian Laajennetun kokouksemme jälkeen tuli suuri yllätys: tov. Sinovjevin ryhmäblokki tov. Trotskin ja trotskilaisuuden kanssa. Yllättävältä tuntui meistä tämä askel periaatteettomuutensa vuoksi. Me olimme tarkottaneet totta taistelulla trotskilaisuutta vastaan. Me olimme siinä puolustaneet leninismin perusteita. Tov. Sinovjev oli ollut tämän taistelun johdossa, hän oli järkähtämättömimmin taistellut trotskilaisuutta vastaan. Te muistatte esim. V:ssä kongressissa. Ja vielä viime vuoden alussa oli tov. Sinovjev sanonut eräässä Leningradin puheessa, että jokainen joka tahtoo tehdä liiton trotskilaisuuden kanssa, revisoi leninismin perusteita. Vielä viime vuoden Laajennetussa kokouksessa esiintyi tov. Sinovjev yhtä selvästi tässä asiassa ja nyt äkkiä liitto trotskilaisuuden kanssa! Meille oli taistelu trotskilaisuutta vastaan vakava asia. Mutta tov. Sinovjev selitti nyt äkkiä, että hän on tehnyt blokin Trotskin kanssa »vakavasti ja pitkäksi aikaa».

Nyt näyttää tov. Sinovjevin trotskilaisuuteen läheneminen menneen vielä pitemmälle. Toissapäivänä kuulimme hänen puheessaan sanovan nimenomaan suhteestaan trotskilaisuuteen, ettei hän voinut esittää yhtään ainoaa nykyhetken kysymystä, missä olisi erimielisyyttä hänen ja Trotskin kesken. Menneisyyden kysymyksistä, sanoi hän, jos niitä vielä ruvettaisiin käsittelemään, saattaisi ehkä ilmetä vakavia erimielisyyksiä. Hän ei kuulemma voi hyväksyä »permanentin vallankumouksen» teoriaa, se ei ole oikea, mutta — lisäsi hän heti — tov. Trotskikin on sitä teoriaa vastaan. Nykyhetken kysymyksistä ei hän ole löytänyt yhtään, missä vielä olisi erimielisyyttä, ainakaan ei hän ole niitä maininnut. Tämä todistaa että meillä tässä on hänen ideologinen antautumisensa trotskilaisuudelle.

Samaan aikaan laajennettiin blokki Trotskin kanssa ent. n.s. »vasemmistolaisen työläisopposition» ultra-oikeistolaisiin johtajiin saakka. Tämä oli, toverit — niin ainakin minusta näytti — suunnaton periaatteellinen romahdus, ei Trotskin eikä Medvedjevin eikä Schljapnikovin romahdus, vaan tov. Sinovjevin. Ulkomailla näimme heti kohta myös samanlaisia periaatteettoman liittoumisen yrityksiä äärimmäisten vasemmistolais- ja oikeistolais-ainesten kesken. Ja vihdoin ovat työväenliikkeen viholliset riemunulvonnallaan tehneet asian meille kaikille täysin selväksi. Venäjän opposition toiminnan vaikutuksista kävi meille täysin selväksi, että kysymys ei ole mistään pienistä eroavaisuuksista, vaan että proletaarisen vallankumousten vihollisten taistelua SSSR:n johtoa vastaan, Venäjän vallankumouksen johtoa vastaan käydään kaikkialla Venäjän oppositioniin vedoten.

Sillä oli asia puolueellemme varsin selvä; heinä-, elo- ja syyskuussa kävi se täysin selväksi, ja kun oppositio teki lokakuussa ensin Moskovassa ja sitten Leningradissa kiivaan hyökkäyksensä, nousi kommunistinen rintamamme jo aivan yksimielisesti sitä vastaan, poikkeuksena ultra-vasen oppositio Saksassa ja jotkut aivan yksinäiset äänet Ranskassa, Tshekkoslovakiassa ja ehkä myös jossain muussa maassa. Kommunistiset työläiset tunsivat vaistomaisesti, että tässä on kysymys sosialismin puolustamisesta ylipäänsä.

Ennen oli tov. Sinovjevin ja Trotskin kesken eri mieliä monessa, ja kuten tiedätte, hyvin tärkeässä aktuaalissa ajan kysymyksessä. Me emme ole unohtaneet niitä erimielisyyksiä. Esim. talonpoikaiskysymyksessä. Kuinka terävästi esiintyivätkään ne esim. tov. Sinovjevin Leninismi kirjassa. Mutta nyt täytyy sanoa, että tov. Sinovjev on tässä asiassa painunut trotskilaisuuteen. Niin myös kysymyksessä demokratiasta ja byrokratiasta. Te muistatte, kuinka kiivaasti tov. Trotski syksyllä 1923 arvosteli puolueaparaattia ja byrokratismia puolueessa, ja kuinka tov. Sinovjev silloin taisteli häntä vas-

taan. Tov. Trotskin arvostelu oli hänestä aivan perusteeton. Mutta niin pian kuin tov. Sinovjev joutui oppositioon, alkoi hän heti vaatia laajaa puolueen sisäistä demokratiaa. Yhdessä tov. Trotskin kanssa alkoi hän taistelun »byrokratismia» vastaan. Mutta eipähän ole tov. Trotski puolestaan aina edustanut »demokratista» kantaa. Te tiedätte että hän esim. keskustelussa ammatillisesta asiasta v. 1920—21, kuten myös hyvin usein käytännössä ei ole edustanut ollenkaan demokratista, vaan pikemmin byrokratista kantaa. Trotskilaisuus ei ole pelkkä poikkeaminen muodolliseen demokratiaan päin, eikä myöskään pelkkä poikkeaminen byrokratismiin päin, vaan on se byrokratismin ja muodollisen demokratian mekaanisen yhdistämisen syrjäpyrintö. Todellista proletarisen demokratian ja vallankumouksellisessa järjestössä välttämättömän sentralismin synteesiä ei tov. Trotski ole koskaan ymmärtänyt.

Ja sitten lausetapa »puolueen diktatuuri», jolle tov. Sinovjev on pannut niin suuren arvon? Sitä on hän erikoisesti korostanut kirjassaan Leninismi. Hän myöntää tosin, että on epä-kommunistista asettaa puolueen diktatuuri ja proletariaatin diktatuuri vastakkain. Mutta juuri niin itsepintaisesti ja yksipuolisesti alleviivaamalla ja korostamalla lausetapaa »puolueen diktatuuri» asettaa hän sen »proletariaatin diktatuuri» sanontaa vastaan. Hän asettaa puolueen sen ulkopuolella olevia työläisiä vastaan. Ja nyt esittää tov. Sinovjev täällä eräitä Lenin-sitaatteja, jotka ovat itsessään hyviä sitaatteja, mutta eivät tulkitse Leninin ajatuksia täydellisesti, eikä hän samalla vastaa sanallakaan siihen, mitä esim. on tästä asiasta sanottu tov. Stalinin kirjassa. Ikäänkuin hän ei olisi koskaan lukenutkaan, kuinka tov. Stalin on selvittänyt tämän riitakysymyksen. Tietenkin on hän tämän lukenut, mutta hän ei sitä mainitse ainoallakaan sanalla. Niin kuin ei olisi koskaan tästä riitakysymyksestä keskusteltukaan. Hän on vain reväissyt muutamia sitaatteja yhteydestään, esittää ne ja sillä on sitten koko riitakysymys selvitetty. Mielestäni on juuri tov. Stalinin ansio, että hän on selvittänyt käsittelemme tässä asiassa tosi leniniläisellä tavalla. Hän on tehnyt selväksi puoluejohdon, kommunistisen johdon käsitteen. Tov. Lenin on usein selittäessään tätä käsitettä korostanut, kuinka puolueen on valistettava sekä vallankumouksellisessa toiminnassa ohjattava ja johdettava proletariaattia. Mutta tov. Lenin ei ole korostanut puolueen diktatuurisuhdetta proletariaattiin nähden. Tietenkin on avoimen luokkasodan aikoja, jolloin puolueen on pidettävä yllä hyvin lujaa, jopa sotilaallista kuria omissa riveissään ja proletariaatin riveissä. Mutta sillä ei ole vielä selvitetty oikean kommunistisen johdon koko käsitettä, yhtä vähän kuin se selviää puolueen diktatuuri lausumallakaan.

Toverit. Venäjän oppositioblokin johtajat ovat kovin loukkaantuneet siitä, että heitä syyteään sosialidemokratisesta syrjäpyrinnöstä ja erikoisesti tekee tov. Trotski halveksumisen eleen: vaikka olenkin tehnyt virheitä, niin en minä kuitenkaan pidä itseäni vastuunalaisena teille, jotka täällä olette. Mekin tunnemme oman vähäpätöisyytemme[1]. Me olemme usein osottaneet kuinka me arvostamme tov. Sinovjevin ansioita ja kykyjä. Mutta meidän täytyy muistuttaa, että tässä ei ensi kädessä ole kysymys henkilöistä, vaan asiasta. On ennenkin ollut kumouksellisia, joilla on ollut hyvin suuret ansiot, ja joita vastaan tov. Lenininkin on täytynyt esiintyä, esim. Plehanov. Kun on esillä taistelu oikealta linjalta poikkeamista vastaan, ei voi arvostelua sivuuttaa viittaamalla entisiin ansioihin. Leninin linjan puolesta olemme velvolliset taistelemaan Venäjän puolueen oppositiota vastaan. Me emme sano, että nämä toverit ovat sosialidemokrateja. Ei, he ovat kommunisteja, mutta he ovat kommunisteja, jotka — saarnaavat sosialismin mahdottomuutta Neuvosto-Venäjällä. Ja kuinka taistelevat nämä toverit nyt puoluetta ja leniniläistä oppia vastaan? Toverit, voidaan hyvin kuvitella Venäjälläkin tovereita, jotka edustavat oikeistolaista syrjäpyrintöä, siten että esim. suo-

[1] Tov. Trotski oli ivatakseen eräitä tovereita, käyttänyt itsestään sanaa »minun vähäpätöisyyteni». .Suom. muist.

sittavat liioiteltuja demokratisia osittaisvaatimuksia, tai asettavat erinäisissä muissa kysymyksissä oikeistolaisia vaatimuksia. Ne merkitsemme me tovereiksi, joilla on oikeistolainen syrjäpyrintö. Mutta kuinka ovat Venäjän puolueopposition johtajat viime kuukausina taistelleet esittäessään laajennettua demokratiaa niin hyvin puolueen sisällä kuin myös neuvostovaltiossa, saarnatessaan byrokratismia vastaan puolueessa ja valtiossa, vaatiessaan demagogisesti palkankorotuksia? Ovatko he esittäneet vaatimuksensa konkreettisissa rajoissa? Eivät. He ovat jättäneet rajat avoimiksi. Sen kautta saivat heidän tunnuksensa, sen kautta sai heidän koko agitationsa saman luonteen kuin sala-sosialidemokratien osittais-tunnukset ja agitatio. He ovat osottaneet merkillistä haluttomuutta erottaa itsensä kommunismin avoimista vihollisista; vain vähitellen, jatkuvan painostuksen kautta, on heidät saatu pakotetuiksi pysymään edes vähäsen rajoissa. Heille on useaan kertaan muistutettu, että kommunismin viholliset käyttävät heidän lausunnoitaan, mutta vain harvoin on tämä aiheuttanut heidän puoleltaan selvää rajan vetoa. Subjektiivisestihan on kysymys vain kommunistien mielipide-eroavaisuuksista, mutta objektiivisesti, katsoen heidän toimintansa vaikutukseen — mikäli niillä nyt on vaikutusta — on se pohjaltaan samaa kuin sosialidemokratian agitation vaikutus; omien riviemme epäjärjestykseen saattamista (desorganisatiota) ja vihollistemme rivien lujittamista (konsolidoimista).

Tov. Sinovjev on sanonut: Sosialistisen rakentamisen perspektiivi on välttämätön, mutta miksi kansallisessa, miksei kansainvälisessä mitassa? — Tuo kuulostaa hyvin kauniilta, mutta miltei yhtä kauniilta kuulostaa kun sosialidemokratit samaa sanovat. Nekin sanovat, että sosialismi on mahdollinen vain kansainvälisessä mitassa; se on tuleva, mutta silloin kansainvälisessä mitassa, yhtaikaa kaikissa maissa. Ne menevät tässä tietenkin paljoa kauemmas kuin Venäjän opposition johtajat, mutta moisen »internatsionalismin» suunta ja vaikutus on kummassakin tapauksessa yhtä väärä ja vahingollinen. Ja, toverit, vaikkakin on osottautunut, että ainakin ulkomaiset puolueemme tulevat ymmärtämään oikein Venäjän opposition herättämät kysymykset, ainakin pääasiassa; ja että erikoisesti kysymys sosialistisen rakentamisen mahdollisuuksista SSSR:ssä näyttää ensi näkemältä ulkomaisille puolueillemme enemmän teoreettiselta ja vain Neuvostoliiton Kommunistipuolueelle tärkeältä käytännön kysymykseltä, niin ei asian laita kuitenkaan ole se. Meidän ei pidä mitenkään ali-arvioida trotskilaisen agitation vahingollista vaikutusta tässä asiassa. Minulla on se varma vakaumus, että tämä agitatio tulee olemaan verraten vaaraton puolueisiimme katsoen; olen vakuutettu siitä, ettei missään kommunistipuolueessa kapitalistisessa maailmassa tule muodostumaan mitään merkitsevämpää oppositioryhmää. Saksankin puolueessa tulee oppositio pian likvidoiduksi. Mutta vaikka ei puolueitten sisällä, niin tulee tämä agitatio kuitenkin vaikuttamaan hyvin vahingoittavasti ja ehkäisevästi puolueettomain ja sosialidemokratisten joukkojen keskuudessa. Meidän tehtävämme on sen takia selvittää tätä kysymystä mitä laajimmille työväen joukoille. Epäusko sosialismiin — sehän meidän on ensi kädessä voitettava joukkojen keskuudessa. Usko sosialismin rakentamisen mahdollisuuteen Neuvosto-Venäjällä on sosialistisen uskon kulmakivi Länsi-Europassa ja ylipäänsä kapitalistisessa maailmassa. Sosialistinen Neuvostoliitto vaikuttaa jo pelkällä olemassaolollaan kumouksellistavasti köyhälistöön koko maailmassa. Mutta nyt tulevat sosialidemokratit sanomaan työläisille, ett'eivät vain he, sosialidemokatit, vaan sellaisetkin kommunistit kuin Sinovjev ja Trotski väittävät, että sosialismi on mahdoton Neuvosto-Venäjällä. Ja vaikkapa Neuvostoliitto kärsisi tappionkin mahdollisen intervention (sodan) sattuessa — niin ei tule käymään, me pidämme taistellen siitä huolen, ettei niin käy — mutta vaikka niinkin kävisi, niin ei se vielä olisi mikään sosialistisen uskon romahdus. Mutta jos todella osottautuisi, että sosialismin rakentaminen Neuvosto-Venäjällä on mahdoton, vaikkei sitä interventio estäisi, niin olisi se sosialistisen aatoksen romahdus ylipäänsä.

Venäjän opposition esiintymisen kautta on kapitalistisissa maissa vedetty rajaviiva kauas kommunistipuolueiden ulkopuolelle. Mutta missä se kulkee? Kuka on työväenliikkeessä Venäjän opposition puolella ja kuka sitä vastaan? Tämä on hyvin karakteristista. Kaikki työläiset, jotka kansainvälisessä työväenliikkeessä ovat Neuvostoliiton vilpittömiä ystäviä, asettuvat vaistomaisesti Venäjän Puolueen puolelle. Ja ne jotka ovat Neuvostoliiton vihollisia, asettuvat Venäjän opposition pu·lelle. Ei vain oikeistolaiset, vaan myös n.s. »vasemmistolaiset» sosialidemokratiset j o h t a j a t miltei poikkeuksetta ovat asettuneet opposition puolelle. Siitä käy suuri jakoviiva. Tietenkin on tällaisessa tapauksessa Venäjän Puolueen puolella ei vain pelkkiä leniniläisiä, vaan paljon suurempia joukkoja, mukana työläisiä, joilla on oikeistolaisia tai vasemmistolaisia syrjäpyrintöjä ja vanhoja traditioita. Mutta yhteistä on kaikilla työläisillä se, että ne rakastavat Venäjän vallankumousta ja luottavat sosialistiseen rakennustyöhön Neuvostoliitossa.

Tov. Sinovjev on puheessaan sanonut: Mehän sanomme kannattajillemme, että on rikos agiteerata Neuvostoliittoa vastaan jne. Se on hyvä, että sen nyt sanotte, mutta voitteko estää jotain Giwan'ia tai Korschia ym esiintymästä käyttäen teidän argumenttejanne Neuvosto-Venäjää vastaan? Sitä ette voi estää, yhtä vähän kuin voitte estää sosialidemokrateja samaa tekemästä. Subjektiivisestihan voi olla kysymys varsin kauniista asioista, mutta objektiivisesti on Korsch selvimmin osottanut, mistä on objektiivisesti kysymys. Eihän ole siinä logiikan puutetta, kun Korsch vähän aikaisemmin on syyttänyt Neuvosto-Venäjää »punasesta imperialismista» ja kun hän nyt haukkuu sen rauhanpolitiikkaa. Kummassakin tapauksessa puhuu hän interventionistien asiamiehenä. Ja aseensa ottaa hän Venäjän oppositio-blokin asevarastosta.

Venäjän proletariaatti on jo todellakin vallankumouksellisen tarmonsa kautta osottanut, että sosialismin rakentaminen on täällä mahdollinen, mutta että trotskilaisuuden rakentaminen on täällä mahdoton (Suosionosoituksia). Sanoin että Venäjän proletariaatti jo vallankumouksellisen valtionsa olemassaololla vaikuttaa vallankumouksellistavasti muiden maiden proletaariseen maailmaan. Mitä siitä seuraa? Siitä seuraa että Venäjän vallankumouksen ensimäinen kansainvälinen velvollisuus on tulla yhä mahtavammaksi. Kuten Lokakuussa on Venäjän proletariaatin nytkin näytettävä, että se mikä monista tovereistakin näyttää mahdottomalta, kuitenkin on mahdollista ja toteutuu. Ja meidän velvollisuutemme on vaatimattomine voiminemme eri kapitalistisissa maissa, koko kapitalistisessa maailmassa, samaan aikaan rakentaa liikkeemme yhä mahtavammaksi. Sekin tehtävä, joka monista »sosialisteista» näyttää mahdottomalta.

Tov. Sinovjev on viitannut epämääräisiin passiivisuusaatoksiin joidenkin puolueitten riveissä. Niin, olisipa vain passiivisuusaatoksia, niin olisi se vielä vähän. Valitettavasti on käytännössämmekin vielä paljon passiivisuutta. Ja jos tov. Sinovjev haluaa varottaa meitä passiivisuudesta, niin otamme varotuksen varteen, kuten aikaisemminkin olemme usein ottaneet huomioon oikeita ohjeita häneltä. Meidän on tosiaankin kohotettava puolueittemme aktiivisuutta, mutta nykyisin erikoisesti tehdäksemme tehokkaalla valistustyöllä ei vain yhdessä maassa, vaan joka maassa trotskilaisuuden ja kaikenlaisen »mahdottomuussosialismin» leviämisen mahdottomaksi. (Suosionosotuksia.)

„Eikä ole totuudenhakijan ensimäinen velvollisuus käydä suoraa päätä käsiksi totuuteen katsomatta oikealle tai vasemmalle".

Marx.

„Ilkeitä huomautuksia“.

Moskovan »Pravdassa» oli äskettäin tov. N. Buharinin kirjotus »Ilkeitä huomautuksia». Hän ruoskii siinä rehottamaan pyrkivää kapakkakulttuuria ja viitottaa terveen työ-elämän tietä. Aluksi huomauttaa kuinka suurten ja pienten asiain touhussa — seuratessa hintapolitiikkaa, Kiinan kumoustaistelua, Englannin juonia — pyrkivät muut rintamat jäämään vähemmälle huomiolle. Nyt ovat kuitenkin eräät kirjallisissa julkaisuissa näkemänsä runot saaneet hänet tarkastelemaan sitä alaa vähäsen. Eräs runoilija oli sullonut yhteen »venäläiset blinit», olkimajat ja »kauraiset salat»; kylän naisten sarafaanit, miesten »pöyhkeät housut», »hölmöt joka kujalla» ja »tsaarittaret joka talossa». Jopa siihen tuodaan »neuvostomaakin» ja hihkaistaan: »Mitä pirua muista maista.»

Buharin sanoo olevansa yhtä mieltä runoilijan kanssa ainoastaan hölmöjen runsauteen nähden. Mutta niitä tsaarittaria ei enää ole — kävivät tarpeettomiksi ja »niitä vähin ammuskeltiin». — Ja siitä isänmaallisesta hihkaisusta sanoo hän: »Tämä ei ole enää kansallista rajoittuneisuutta; se on aivan yksinkertaisesti shovinistista sikamaisuutta.» Ja Buharin jatkaa:

Ylläesitetyillä lyyrillisillä »tunnustuksilla», huolimatta niiden, niin sanoakseni, intiimin-fysiologisesta sisällöstä, on suuri yhteiskunnallinen merkitys: niissä ilmenee, kertaan sen, kokonainen ideologia. Sergei Jeseninin tämän »viimeisen muodin», keveän käden kautta on koko kirjallisuuteen, proletaarinen mukaan luettuna, levinnyt rasvainen tahra niistä samoista blineistä. Ja jeseniniläisyys — se on kirjallisen päivämme epäterveellisin ilmiö ja ansaitsee perusteellisen löylytyksen. Oliko Jesenin lahjakas? Tietenkin oli. Ei siitä riitaa. Mutta lahjakas oli myös Barkov, tuo Pushkinin runouden suoranainen edeltäjä. Erittäin lahjakas oli »akateemikko» I. Bunin. Eikä Mereshkovskiltakaan voi kieltää tätä ominaisuutta. Jeseninin runo soi usein kuin hopeinen puro. Ja kuitenkin on jeseniniläisyys kokonaisuutena — inhottavasti puuteroitu ja julkeasti maalattu venäläinen ruokoton kirous, ylenpalttisesti päihtyneen kyynelillä valeltu ja siksi vieläkin ilettävämpi. Merkillinen sekotus »koiraksia», ikooneja, »korkeapovisia akkoja», »palavia kynttilöitä», koivuja, kuita, narttuja, herra jumalaa, vainajain palvomista, runsaita humalaisen kyyneleitä ja päihtyneen »traagillista» nikotusta; uskontoa ja hulikaanisuutta, »rakkautta» eläimiin ja raakalaisuutta suhteessa ihmiseen, erikoisesti naiseen, voimattomia synnytysponnistuksia saadakseen esille »leveän meiningin» (tavallisen kapakan neljän ahtaan seinän sisällä), irtonaisuutta, kohotettuna »periaatteelliseen» korkeuteen jne.; kaikki tämä narrimaisen, mukakansanomaisen natsionalismin kaavun alla — sitä se on jeseniniläisyys.

Sanotaan: talonpoikainen siirtymiskauden runoilija, joka sortui traagillisesti, kun ei kyennyt mukautumaan. Ei aivan niin, rakkaat ystävät! Talonpoikiakin on erilaisia. Jeseninin runous on olemukseltaan musikka, joka on puolittain muuttunut »rennoksi kauppiaaksi»; lakeerisaappaissa, silkkinyöri koruompeleisen paidan päällä, tämä »rento eläjä» lankeaa tänään »arvon daamin» jalkoihin, huomenna pussaa ikoonia, ylihuomenna tuhrii sinapilla tarjoilijan nenää anniskelussa, ja sitten murtuu »henkisesti», itkee, on valmis halaamaan koiraansa ja viemään roponsa Troitsko-Sergein luostariin »sielunsa lunnaiksi». Hän saattaa myös hirttäytyä ylisille sisäisen henkisen tyhjyyden takia. »Armas», »tuttu», »tosi-venäläinen» kuva!

Aatteellisesti edustaa Jesenin venäläisen maaseudun ja niin kutsutun »kansallisluonteen» kielteisimpiä piirteitä: turpaan iskemistä, mitä suurinta sisäistä kurittomuutta, yleensä yhteiskunnallisen elämän takapajuisimpain piirteiden jumaloimista. Päästyään »ihmisten» joukkoon, »rentojen kauppiaiden» sakkiin talonpoika usein taittaa niskansa, vie »johdonmukaiseen loppuun saakka» »luontonsa» »leveyden» (tunnettu »pois tieltä»),

»leveyttä» joka on olemukseltaan sisäistä holtittomuutta ja kulttuurin puutetta. Korkeammalle kehittyneissä yhteiskuntaluokissa se sellaiseksi paljastuukin. Ristiriita tuollaisten »hirveän leveäin» persoonain korkean itsearvion ja todella surkeiden »refleksien» välillä voi johtaa henkilökohtaisesti traagilliseen loppuun. Mutta meitä kiinnostaa tässä asian yhteiskunnallinen puoli, ja vain se.

Kirjallisuudella yleensä, ja runoudella erikoisesti, on todella valtava kasvattava merkitys. Se on »yleinen puheenparsi». Runous muovaa luonnetta. Kirjallisuutemme historiassa, joka parhaassa tapauksessakaan ei ole voinut olla muuta kuin radikaalis-pikkuporvarillista, on kokonaisia Mont Blanc vuoria »kirjailijaveljien» runollistettua holtittomuutta, veljien, jotka retestellen »juovat gorkajaa» — tietenkin »kansan hyväksi». Jos oli entisaikoina tämä omalla intelligentin räkäisyydellään, voimattomuudellaan, tahdon puutteellaan, surkealla rappeutuneisuudellaan keikailu — jos oli se inhottavaa, niin käy se suorastaan sietämättömäksi meidän aikanamme, jolloin tarvitaan tykkänään toisenlaisia luonteita, tarmokkaita, lujatahtoisia, eikä silppua, joka jo aikaa sitten olisi ollut heitettävä roskakoppaan.

Tätä kirjallisten kuolasuiden surkeaa traditiota tukee »voimallisesti» jeseniniläisyys, »kohottaen» tahdon puutteen ylistelyn vetelehtiväin »tosivenäläisten» »rentojen eläjäin» runollistutetun hulikaanisuuden korkeuksiin. Tämä on jeseniniläisyyden ydin, eikä suinkaan ne »neuvostolaiset» yrittelyt, jotka osoittautuivat Jeseninin hartioille tykkänään ylivoimaisiksi, hän kun kaikilla emotsionijuurillaan imi vallan toisia nesteitä ympäröivästä elämästä.

Oli hävettävää lukea raihnaista ja ruumishuoneelle haiskahtavaa »kirjallisuutta», joka oli omistettu kuolleen runoilijan muistolle. Se kävi miltei kokonaan tähän tapaan. »Kirjailija-veljet», nikotellen, sopertelivat Jesenin-vainajalle:

— Annas, Serjosa, enkelini, kun suutelen sua.

Ja itkivät — ei aivan »selviä» — kyyneleitä.

Tiedän, että Jeseninin palvojat (kumpaakin sukupuolta) närkästyvät kovin näiden rivien ilkeyden johdosta. Mutta jeseniniläisyyttä vastaan on ammuttava hyvä panos. On tarpeen saada nämä ihmiset hieman järkiinsä ja katselemaan ympärilleen. Se on väliin hyvin hyvin terveellistä.

Jo sodan aikana Lenin kirjotti:

»Me olemme täynnä kansallisylpeyttä, sen johdosta, että isovenäläinen kansa on myös luonut kumouksellisen luokan, on myös osottanut, että voi antaa ihmiskunnalle suuria esikuvia taistelusta vapauden ja sosialismin puolesta, eikä vain suuria pogromeja, hirsipuurivejä, »seinää vasten» muureja, suuria nälkävuosia ja suurta orjamaisuutta pappien, tsaarien, kartanoherrain ja kapitalistien edessä.

Me olemme täynnä kansallisylpeyden tunnetta, ja juuri sen takia me erikoisesti vihaamme omaa orjan entisyyttämme... Ei kukaan ole syypää siihen, että on syntynyt orjaksi; mutta orja, joka ei vain viero vapaaksi pääsemisen pyrkimyksiä, vaan vieläpä puolustelee ja koristelee orjuuttaan... sellainen orja on matelija ja halunkki, joka herättää inhoa, halveksumista ja oikeutettua vihaa.»

Niin asetti Lenin kysymyksen »isovenäläisten kansallisylpeydestä». Siitä on jo kulunut paljon aikaa, ja »isovenäläinen kansa» on työväenluokkansa kautta antanut verrattomia sankaruuden, kumouksellisen intomielen ja suuren luovan tarmon esikuvia. Siitä me, isovenäläiset, voimme ja tulee meidän olla ylpeät. Mutta mikä on mielenkiintoista: meidän kirjallisuudessamme on jo kohonnut, kuin hiivan voimalla, toisenlaista »isovenäläisten ylpeyttä», joka ylistää juuri meidän orjan entisyyttämme. Sillä missä on tätä nykyä tuota »orjan entisyyttä»?

Sitä on — pimeydessä.

Sitä on — turpaan iskemisessä.

Sitä on — juoppoudessa, votkan ja kyynelten »sinimeressä», kuten mainiosti (ei jeseniniläisesti) puhui talonpoikavanhus Moskovan piirikokokouksessa.

Sitä on — ruokottomassa kiroilemisessa.

Sitä on — velttoudessa, työn halveksumisessa, hulikaanisuudessa.

Sitä on — »pyhässä savussa» ja »ikooneissa», »kynttilöissä» ja »lampuissa».

Sitä on — kiihkokansallisuuden jätteissä (»mitä pirua muista maista»).

Sitä on — sikamaisessa suhtautumisessa naiseen.

Sitä on — sisäisessä holtittomuudessa, kykenemättömyydessä työllä kehittää itseään, oblomivilaisuuden[1], »sivistyneen» itserakkauden ja orjamaisen työtavan jätteissä.

Ja kaikkea tätä orjamaista historiallista entisyyttämme, joka vielä elää meillä, laulaa, ylistää, kohottaa jalustalle rento ja samalla kertaa päihtyneesti voliseva Jesenin ja hänen monilukuisten jäljittelijäinsä ja jäljittelijättäriensä joukko.

Tätä latua kulke »ehta-venäläisyyden» ylistely uudessa runoudessa. Ja ideologian korkeuksissa kukkii palaaminen Tjutsheviin ynnä muihin. Se vielä puuttui!

Järjellä Venäjää et käsitä,
arssinalla et sitä mittaa.

Nyt kyllä käytetään arssinan asemesta jo enimmäkseen metriä. Eivätkä porvarillisen »kansallisylpeyden» ideologit ole vielä osottaneet muuta käsittämisen elintä kuin aivot (»järki»). Mutta kaikki ne nakertavat neuvostollisen yhteiskunnallisuutemme kiveä päivästä päivään »kansallistuttamalla» kirjallisuuttamme. Ja jotkut yksinkertaiset heitä säestävät, ottamatta kunnolla selkoa siitä, mitä mikin on.

»Mitä pirua muista maista!» — siinä poroporvarin »kansallisylpeyden» yksi taso. »Järjellä Venäjää et käsitä» — siinä toinen taso, kvalifisoidumpi. Joku jutustelee »juutalaisista» ja »vierassyntyisistä» — siinä kolmas poroporvarillisten tunteiden kasvattamismuoto. Noin vähitellen työntää ideologisia sormiaan esille uusi venäläinen porvaristo, olivat tästä tietoiset tai eivät ne, jotka sen vaikutuksia välittävät proletariaattiin, varsinkin proletaarinuorisoon.

Ei voi kieltää jeseniniläisyyden suurta menestystä, joka tekee siitä turmiollisen yhteiskunnallisen voiman. Epäilemättä se myös tarttuu laajoihin nuorisoliittolaistemme piireihin. Mistä tässä on kysymys?

Tietenkin, ensiksikin siitä että nuorisollamme on huomattavassa määrässä poroporvarillinen työn kulttuurinpuute, jota muutamat otsatukkaiset »poikaset», venäläisessä typeryydessään, pitävät miltei hyveenä, vieläpä kommunistisena.

Mutta ei ole vain siitä kysymys.

Kysymys on siitä, että me itse emme läheskään riittävästi ymmärrä edessämme olevia ideologisia tehtäviä. Lukijan luvalla pistäydymme vielä toisellakin rintamalla.

Me tarjoamme ihmeteltävän yksipuolista ideologista ravintoa. En tarkota sitä, että tämä ravinto olisi keitetty pelkästään kommunistisen reseptin mukaan. Tämä viimemainittu on hyvin hyvää, ja yleensä puhuen, mitä enemmän sitä yhtenäisyyttä, sen parempi. Juttu on siinä, että tässäkin asiassa unohdetaan kuluttajan edut: hän saa usein oikeiksi vahvistettuja pykäliä ja kiertokirjeitä, jotka on kirjoitettu niin ikävän yksitoikkoisesti, että se ihan kuvottaa siihen tottumatonta ihmistä.

Ennen sanottiin, että jos jäniksen häntää hyvin hankaa, niin se sytyttää tulitikun. Nyt on tuota parannettu niin että väitetään sopivasti jäniksen häntää käsittelemällä sen omistajan voivan oppia hyvin valikoimaan sitaatteja. Mutta jäniskin kapinoi, jos sitä koko ajan, yötä päivää, ruokkii samalla aatteellisella ravinnolla.

Kommunistinen ideologia käsittää paljon enemmän kuin pelkästään hintain alentamiskysymyksen, niin tärkeä kuin se onkin. Ja kommunistit sekä työläiset yleensä eivät ole käypiä abstraktsioneja: he ovat eläviä ihmisiä, lihaa ja verta. Mikään inhimillinen ei ole heille vierasta. He kärsivät, iloitsevat, taistelevat, rakastavat, elävät, kuolevat. Jokainen heistä on persoona eikä kahdella jalalla kulkeva tilastollinen keskimäärä, ei indeksi, ei pykälä eikä tilannetta käsittelevän päätöslauselman kappale.

[1] Oblomov on Gontsharovin romaanin sankari, kartanoherra, joka vain aikoi ja aikoi mutta oli kykenemätön mitään tekemään. — Suom.

Siirtymiskauden elämä on niin rikas ja niin uskomattoman monimutkainen, se on niin täynnä ristiriitoja ja vastakohtia, yhteiskunnallisia, elämäntapoja koskevia, henkilökohtaisia, siinä on tilaa sekä draamoille että tragedioille ja komedioille ja lyriikalle ja yleisen maailmankatsomuksen, tieteen ja filosofian laajain harrastusten kehittämiselle — kaikelle, mitä sanotaan ihmiskunnan »henkiseksi kulttuuriksi».

Mutta meillä on — täytyy tunnustaa — tässäkin »sakset» joukkojen kysynnän ja tuotteiden laadun välillä.

Millä Jesenin valtaa nuorison? Miksi m e i d ä n nuorisomme keskuudessa on »Jeseninin leskien» kerhoja? Miksi nuorisoliittolaisella on »Kommunistin oppaan» alla Jeseninin runot? Siksi että emme me eikä meidän ideologiamme ole kosketelleet niitä kieliä nuorisossa, joita kosketteli — vaikkakin asiallisesti turmiokkaassa muodossa — Sergei Jesenin

Tässä tulee itsestään esille suuri johtopäätös. Ei saa nuorisoamme ruokkia hevosannoksittain aina vain samalla. Enemmän erilaisia kysymyksiä! Enemmän huomiota eläviin ihmisiin, joilla on ominainen psykologiansa! Enemmän huomiota elämälle kaikessa sen värikkyydessä, monisärmäisyydessä, eriskummaisessa monimutkaisuudessa. Vähemmän laadultaan huonoa, leimalla varustettua ainehistoa, tätä b y r o k r a a t t i s e n aatteellisen luomisen tuotetta!

Ja vielä muutama sana proletaarisille runoilijoillemme. Kuinka monasti olemmekaan todenneet, että »nouseva runoilijapolvemme» ei harrasta sitä mitä pitäisi. Kaikki runoilijat ovat muuttunet arvostelijoiksi, organisaattoreiksi, politiikoiksi e l ä m ä n t u t k i m i s e n k u s t a n n u k s e l l a, itsensä työllä kehittämisen kustannuksella, j o u k k o j e n k a n s s a y h t e y d e n p i d o n k u s t a n n u k s e l l a, kun heidän pitäisi olla niiden elävänä runollisena äänenä. Mutta kun he elämän puristuksesta yrittävät »laulaa», osottautuu heti, esimerkiksi, että heidän lyriikkansa (jopa kaikkein »sovittelemattomaimpain») on laulua v i e r a a l l a äänellä. Kyyneleet ovat luvalliset. Mutta miksi välttämättä juopuneen nikotuksia? Murhe on myöskin luvallinen. Mutta miksi mätää: »Sormenne tuoksuvat ladonille» (pyhälle savulle) Vertinskin kabare-malliin.

Tästä mädästä on tehtävä loppu. Ja mitä pikemmin, sen parempi. Me emme tarvitse liikkuvia ikooneja, ei proletaaristakaan tyyppiä, joiden välttämättä täytyy suudella koneita tai esittää hirveätä »kaupunkilaisuutta», jolla e i ole pohjaa (sillä Moskovassa kiekuvat vielä kukot) ja jolla ei t u l e olemaankaan pohjaa (sillä me tahdomme y h d i s t ä ä »kaupungin» »maaseudun» kanssa yhdeksi). Me tarvitsemme uljaiden ihmisten kirjallisuutta, elämän vilinässä kulkevain, rohkeiden rakentajain, jotka tuntevat elämän, suhtautuvat halveksuen mätään, homeeseen, hautain tonkimiseen, kapakkakyyneliin maleksimiseen, pöyhkeilyyn ja narrimaisuuteen. Porvariston suurimpia eivät olleet nerokkaat juopot (Verlaine), vaan sellaiset jättiläiset kuin Goethe, Hegel, Beethoven, jotka osasivat tehdä työtä niin kuin kuka hyvänsä. Proletariaatin suurimmat nerot — Marx, Engels, Lenin — olivat mitä suurimpia t y ö n t e k i j ö i t ä, ja oli heillä valtavan laaja työn k u l t t u u r i. Kaikkein pyhimmät, »sydämeltään yksinkertaiset», Kristuksen tähden heikkopäiset, puolen tunnin ravintola-»nerot» — loitolle niistä! Lähemmä ihmeellistä elämää, joka kuohuu maan päällä, lähemmä joukkoja, jotka rakentavat maailmaa uudeksi!

„Todella kansantajuisia eivät jonkun tieteen t i e t e e l l i s e t vallankumouksellistamisyritykset voi koskaan olla. Mutta kun tieteellinen perustus on kerran laskettu, on kansantajuistaminen helppo“.

Marx.

Milloin kapitalismi on kypsä proletaariselle vallankumoukselle?

Tämä kysymys on askarruttanut tutkijain aivoja tieteellisen sosialismin edustajain keskuudessa jo Marxin ja Engelsin päivistä saakka. Vuossatain vaihteessa nosti E. Bernstein kysymyksen: ovatko olot kypsät sosialismille; uskallammeko voittaa? — Hän vastasi kysymykseen kieltävästi, ja tuli niiden teoreettiseksi johtajaksi, joita pelottivat kärjistyvän luokkataistelun, vallankumouksellisten joukkoliikkeiden ilmaukset ja jotka niiden asemesta suosittivat »kypsymisteoriaa» (että on odotettava kunnes tilanne on »kypsä») ja »sisäänkasvamista (että vallankumousta ei tarvitakaan, vaan on reformien kautta, rauhallisesti, »kasvettava» sosialismiin). — Venäjällä edusti vuossadan alussa porvariston vaikutusta työväenliikkeessä Peter Struve, josta tulikin luopio, ja vallankumouksen aikana Denikinin ministeri. Häntä vastaan kirjoitti G. Plehanov mm. alla olevan kirjoituksen, jossa osoitti, kuinka löysää ja epämarxilaista on »tieteellinen» järkeily, etteivät sosialismin edellytykset muka olisi kypsyneet. Julkaisemme kirjoituksen näytteeksi siitä, kuinka Venäjän puolueessa tämä kysymys jo silloin asetettiin vakavasti, keskusteltiin sosialistisesta kumouksesta edessä olevana tehtävänä. Tietysti on tämä asia esitetty paljon kirkkaammin Leninin kirjoituksissa. Mutta on sopivaa, puolueemme historian kanaltakin, osoittaa kuinka Plehanov, — josta sitten vuorostaan tuli luopio — tuolloin vielä oli vallankumouksellisten marxilaisten riveissä. — Lukija muistakoon että kun kirjoituksessa on sana »sosialidemokratia», niin tarkoitetaan sillä vallankumouksellista marxilaisuutta, jonka nimityksenä nyt on kommunismi; sosialidemokratia on jäänyt niiden nimeksi, jotka nyt edustavat sitä kantaa, jota vastaan Plehanov tappelee: marxilaisuudesta luopumisen, työväenluokan kavaltamisen kantaa.

Plehanov kirjoittaa:

»Heidän harhansa lähteenä oli seuraava kohta mainitussa alkulauseessa [1]: 'Mikään yhteiskuntamuoto ei koskaan häviä ennenkuin ovat kypsyneet kaikki tuotantovoimat, joille se voi antaa riittävästi tilaa, ja uudet korkeammat tuotantosuhteet eivät milloinkaan tule niiden tilalle ennenkuin vanhan yhteiskunnan kohdussa ovat kypsyneet niiden olemassaolon aineelliset ehdot. Senvuoksi ihmiskunta asettaa itsellensä aina vain sellaisia tehtäviä, jotka se voi ratkaista, koska lähemmin asiaa tarkastaessa aina selviää se, että tehtävä itse purkautuu esille vain silloin, milloin sen toteutumisen aineelliset ehdot ovat jo olemassa tai milloin ne ainakin ovat jo syntymässä'.

Ihmiskunta asettaa itsellensä vain sellaisia tehtäviä, joita se voi ratkaista. Siis, jos se ei vielä ole asettanut sitä tai tätä tehtävää, sanokaamme, kapitalististen tuotantosuhteiden lopullista poistamista, niin se merkitsee muka, että tätä tehtävää ei voida vielä ratkaista. Ja tehtävän ratkaisuun, jota ei tällä kertaa voida ratkaista, voi pyrkiä vain se, joka poistuu todellisuuspohjalta ja heilahtaa utopian alueelle.

Näin päättelevät monet 'kriitikot', ja kun kerran ovat vakaantuneet tälle kannalle, niin he eroittavat sos.dem. ohjelmassa 'reaalisen' elementin 'utopistisesta'. Tunnettua on, että nykyajan ihmiskunnan taloudellisten suhteiden muuttamiseen pyrkivien etujoukkona on työväenluokka Mitkä ovat ne käytännölliset kysymykset, joiden ratkaisuksi se tällä kertaa työskentelee? Ne ovat työpäivän lyhentäminen,

[1] Kyse on »kypsymisteorian» esittäjäin harhoista ja Marxin kirjan »Poliittisen taloustieteen arvostelua» alkulauseesta (ilmestynyt v. 1859).

työn terveydellisten olojen parantaminen, ammattiliittojen järjestäminen, osuuskuntien perustaminen ym. Kapitalististen tuotantosuhteiden poistaminen ei ole vielä asetettu proletariaatin käytännöllisten päivän kysymysten joukkoon. Tämä juuri todistaa, että sen toteuttamisen aineelliset ehdot eivät vielä ole valmistuneet.

On totta että proletariaatissa on osa, joka pyrkii tuotannon välineiden ja tuotteiden kiertokulun yhteiskunnallistuttamiseen ja asettamaan sen koko ohjelmansa kulmakysymykseksi. Se osa on sosialidemokraatit ja he tahtovat vetää koko proletariaatin mukanansa. Se toive voinee joskus toteutua, mutta nyt se ei ole vielä toteutunut: tuotantovälineiden ja tuotteiden kiertokulun yhteiskunnallistuttaminen jää ohjelman utopistiseksi elementiksi. Todellisia ovat vain ne tehtävät, joiden ratkaisulle on nyt jo olemassa keinot.

Tämän syllogismin sarjan erikoisuutena on sen metafyysillinen luonne. Ihmiset, jotka näin päättelevät, ajattelevat niinkuin kaikki metafyysikot: 'on — on, ei — ei, mitä siihen lisätään, se on pahasta'. Heillä tällaisen kysymyksen ratkaisun aineelliset ehdot joko ovat tai ei niitä ole olemassa. Marxin sanat, että nämä ehdot voivat olla syntymisprosessissa, eivät tee heihin mitään vaikutusta, tai eivät auta heitä hiventäkään miettimään, missä 'reaalinen' sosialismi päättyy ja missä 'utopistinen' alkaa.

Aineellisten ehtojen syntymisprosessia, joka on välttämätön vissin yhteiskunnallisen kysymyksen ratkaisulle, ei voida yhtäaikaisesti soveltaa koko siihen 'ihmiskuntaan', jonka on ennen pitkää ratkaistava tuo kysymys, sillä tämä 'ihmiskunta' on pantu kokoon luokkakerroksista ja yksilöistä, jotka erottuvat kehityksensä korkeuden mukaan (kerrokset) tai luonnonlahjojensa puolesta (yksilöt). Se, minkä toiset jo käsittävät historialliseksi välttämättömyydeksi, useinkaan ei herätä vielä arveluakaan toisissa. Samaa tietä kulkevassa ihmisjoukossa on melkein aina kaukonäköisiä, jotka näkevät esineet pitkältä matkalta, ja toisia likinäköisiä, jotka erottavat samat esineet aivan läheltä. Merkitseekö tämä sitä, että kaukonäköiset on merkittävä 'utopisteiksi' ja likinäköiset 'realisteiksi'? Mielestäni se ei sitä merkitse. Mielestäni kaukonäköiset paremmin kuin toiset näkevät tien yleisen suunnan ja heidän päätelmänsä siitä on siis lähempänä todellisuutta kuin likinäköisten. Jotkut mahdollisesti haluavat moittia kaukonäköisiä siitä, että he nostivat liian aikaisin kysymyksen esineistä, joiden ohi koko joukon on kerran kuljettava. Mutta, ensinnäkin liian aikainen puhuminen jostakin todellisesta esineestä ei vielä merkitse luisumista tosipohjalta. Ja sitäpaitsi, miten onkaan päätettävä siitä, oliko vai eikö ollut aika nostaa kysymys tai toinen? Ajatelkaahan, mitä aikaisemmin kaukonäköiset alkavat puhua, sanokaamme, talosta, jonka ohi on kuljettava ja jossa matkaavia odottaa heille tarpeellinen lepo, niin sitä nopeammin he lähenevät määränpäätä, koska he alkavat kiirehtiä kulkuansa. Tässä tapauksessa kaukonäköiset eivät puhuneet liian aikaisin asiasta, jos vain matkustajat pitävät hiukankaan arvossa aikaansa.

Mutta eikös kaukonäköisten osa tässä tapauksessa käynyt hyvin yhteen sen kanssa, mitä sosialidemokraatit näyttelevät työväenluokan yleisessä liikkeessä?

'Kommunistit eroittuvat muista työväenpuolueista vain siinä, että toiselta puolen he eri kansallisuuksien proletaarien liikkeissä vetävät esille ja puolustavat proletariaatin yleisiä, kansallisuuksista riippumattomia etuja, toiselta puolen siinä, että kehityskulun eri vaiheissa, joiden kautta käy proletariaatin taistelu porvaristoa vastaan, he aina puolustavat liikkeen yleisiä kokonaisetuja. Täten kommunistit käytännössä edustavat aivan päättävintä, aina eteenpäin pyrkivää osaa kaikkien maiden työväenpuolueista, ja teoreettisesti heillä on se etu proletariaatin muuhun massaan verraten, että he käsittävät työväenliikkeen ehdot, kulun ja yleiset tulokset... He taistelevat työväenluokan lähimpien päämäärien nimessä ja sen etujen puolesta, mutta sa-

malla he seisovat liikkeen tulevaisuuden puolesta'.[1]

Se, mitä Marx ja Engels puhuvat tässä 1840-luvun kommunisteista, on täysin sopiva meidän päiviemme (1900-luvun — T.) sosialidemokraatteihin nähden.

He taistelevat työväenluokan lähimpien päämäärien puolesta, mutta puolustavat myös liikkeen tulevaisuutta. Puolustaa liikkeen tulevaisuutta, se juuri merkitsee taistelua 'lopullisen päämäärän' puolesta ja taistelua juuri nyt — tänään, huomenna, ylihuomenna ja joka hetki. Jos liikkeen tulevaisuus on oikein käsitetty, ja sen ovat oikein käsittäneet ne, jotka osasivat selvittää itsellensä nykyajan taloudellisen kehityksen, niin lopullisen päämäärän puolustamisessa ei ole atomin verran utopiaa. Utopiasta puhuminen merkitsee tässä tapauksessa sitä, että sanalle annetaan aivan mielivaltainen merkitys. 'Lopullinen päämäärä' on tässä yhtä 'realinen', todellinen, kuin on realinen nykyajan taloudellinen kehitys.

Vallankumouksellinen sosialidemokratia edustaa käytännössä aivan päättäväisintä, aina eteenpäin pyrkivää osaa kaikkien sivistysmaiden proletariaatista. Se suhtautuu proletariaatin muuhun osaan melkein samoin kuin kaukonäköiset esimerkissämme suhtautuvat likinäköisiin [1]. Se näkee jo sen, mitä muut proletaarit eivät vielä näe, ja selittää heille, mihin heidän on tulevaisuudessa suunnattava, se selittää oikein heidän liikettänsä ja jouduttaa sitä. Sanokaa herran nimessä, missä tässä on 'utopia'? Ja minkä vuoksi tämä ei ole 'realinen'?

Se tosiasia, että vallankumouksellinen sosialidemokratia selvittää proletariaatille sen oman liikkeen tulevaisuuden, sen 'lopullisen päämäärän', todistaa, että tämän päämäärän saavuttamisen aineelliset ehdot ovat jo syntymisprosessissa ja että tämän prosessin voivat jo tarkkanäköisemmät nähdä. Tälläalailla on asia Marxin historiallisen teorian kannalta katsottuna. Mutta 'kriitikkomme' ovat käsittäneet tämän teorian niin hullusti, että ihmisten, joilla on terävämpi katse tarkastaa kysymyksessä olevaa prosessia ja määritellä sen lopullisia tuloksia, kaikenlainen tällainen yrittäminen näyttää heistä utopialta. Oh herrat, herrat, norsua ette nähneet!»

Plehanov k. t., II osa, s. 262—265

[1] Kommunistinen manifesti.

[1] Sillä eroituksella, että kun kaukonäköiset näkevät lyhyeltä matkalta huonommin kuin likinäköiset, vallankumouksellinen sosialidemokratia käsittää proletariaatin lähimmätkin edut paremmin kuin henkilöt, jotka eivät tunnusta lopullista päämäärää.

Ленинградский Гублит № 26883. Тираж 1500 экз.—3 л. Заказ № 1114

Государственная типография им. т. Зиновьева, изд-ва „Лен. Правда". Ленинград, Социалистическая, 14.

KOMMUNISTI

on kuukauslehti, jota julkaisee Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean Luoteisbyroon Suomalainen sektsia, Leningrad, ja Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Karjalan Aluepuoluekomitea, Petroskoi. (Коммунист, Ежемесячный журнал, издаваемый финской секцией Сев. Зап. Бюро Ц. К. В. К. П. (б) и Карельским Областным Комитетом В. К. П. (б).

»Kommunistin» tarkoituksena on valaista suomenkielisille työläisille ja talonpojille Sosialististen Neuvosto-Tasavaltain Liiton alueella, erikoisesti Karjalan Neuvostotasavallassa ja Inkerissä, sekä Suomessa ja Amerikassa Venäjän vallankumouksen sekä työväen ja talonpoikain kansainvälisen vallankumousliikkeen kysymyksiä.

»Kommunistin» toimittajina ovat toverit K. Rovio, Y. Sirola, K. M. Evä, L. Letonmäki, J. A. Komu ja V. Ojanen. Lehdessä selostavat puoluetoimintaa NKP:n KK:n Luoteisbyroon Suomalaisen sektsian ja NKP:n Karjalan Aluepuoluekomitean toimitsijat. Kommunistisen Internatsionaalen ja sen osastojen, maailman kommunistipuolueiden, toiminnasta kirjottavat niissä toimivat toverit. Suomen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean avulla seurataan Suomen asioita. Lehteen tulevat kirjoittamaan toverit: O. V. Kuusinen, Edv. Gylling, Santeri Nuorteva, Kullervo Manner, A. Shottman, Leo Laukki, Otto Vilmi, Hanna Malm, A. Taimi, Eino Rahja, J. A. Komu, J. E. Järvisalo, T. Alavirta, A. Mantere, J. Kohonen, J. K. Lehtinen, Pekka Paasonen, Santeri Mäkelä, Jaakko Mäki, Kustaa Rovio, Toivo Antikainen, Ture Lehén, V. Forstén, Heino Rautio, T. Pottojev, A. Usenius, I. Lassy, F. Klemola y.m.

Lehden levittämisestä huolehtii Kustannusosuuskunta Kirja, osote: Издательство „Кирья", Ленинград, Набережная Жореса, ; № Se on myöskin lehden toimituksen osote. Toimitussihteeri on tov. K. M. Evä. Karjalassa edustaa toimitusta tov. Lauri Letonmäki, os. Каргоиздат, Петрозаводск, Пушкинская № 7.

TILAUSHINNAT:

			Ulkomailla:	
1/1 vuosikerta	Rpl.	6: —	1/1 vuosikerta	4 dollaria.
1/2 »	»	3: —	1/2 »	2 »
1 kuukausi	»	—: 50		

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu Rpl. 150: —, 1/2 sivua Rpl. 75: —, 1/4 sivua Rpl. 40: —.

Toverit! Näyttäkää »Kommunistia» työläis- ja talonpoikaistovereillenne. Kerätkää tilaajia ja levittäkää yksityisnumeroita!

Työväenjärjestöjä, varsinkin puolueosastoja, kehotetaan kaikkialla asettamaan asiamiehiä ja »Kommunistin» komiteoita kokoamaan tilaajia ja levittämään lehteä. Missä ei ole järjestöjä, voivat yksityiset toverit ilmoittautua asiamiehiksi.

Hinta 50 kop.